

Zapustili so vzorne nasade

Milan Knežević je po ogledu čestital brigadirjem za opravljeno delo

BIZELJSKO — BREŽICE — V Slovinovih vinogradih na Bizeljskem so brigadirji iz Irbije, Tolmina in iz Čoke v Vojvodini končali lani začeto obnovo. Na devetih hektarih, ki jih je uničila pozeba, so od 29. junija do 16. julija postavili okoli 5 tisoč betonskih stebrov, nad 400 sider in razvlekli 158 kilometrov žice.

Dobro organizirano delo je spodbujalo delovno vnetje in pri Slovinu so bili prijetno presenečeni nad rezultati. Sadove brigadirskega dela sta si v petek ogledala predsednik komiteja za kmetijstvo SRS in Milan Knežević in predsednik sozda Slovin Ivo Marek.

Direktor delovne organizacije Ivan Živič je povedal, da brez brigadirskega sodelovanja letos ne bi mogli opraviti vsega dela. Stebre bi lahko postavljali šele prihodnje leto. Velik delež obnove sloni na

prostovoljnem delu in kolektivima leta sedem udarniških dni. Samo tako so lahko pravočasno posadili trto. Največji uspeh obnove je, da so v nasadih podvojili število trt in jih imajo zdaj okoli tri tisoč na hektar. Zamenjali so tudi sorte. Cepljenke so uvozili iz Nemčije.

V obnovljenih nasadih bodo poslej pridelovali kakovostno grozdje za buteljna vina, beli in modri pinot, renski rizling in schardonay, ki so veliko slajša od rumenega plav-

ca, laškega rizlinga in drugih sort, ki so prej rasle na istih pobočjih.

Tudi Milan Knežević je menil, da je zadnji čas za preusmeritev na sladke sorte za vrhunska vina. Bil je prijetno presenečen nad vzorno opravljenim delom in brigadirjem je zanj izrekel priznanje. To dokazuje, da brigade niso preživele, da imajo mladi ogromno volje za to, da naredijo nekaj koristnega, nekaj, česar stroji ne morejo.

Ta teden se je lotila dela v vinogradih druga izmena. Tudi ona bo postavljala stebre in napenjala žico ter dokončala obnovo na devetih hektarih na območju Sromelj.

J. TEPPEY

ZGLEDNO OPRAVLJENO DELO — Predsednik republiškega komiteja za kmetijstvo Milan Knežević med ogledom Slovinovih vinogradov, v katerih so delali brigadirji zvezne akcije Gorjanci 87. (Foto: J. Teppey)

Novoles brez rdečih številok

Prvo polletje 1987 je Novoles kot celota zaključil z nekaj ostankom dohodka — Izvoz še povečujejo — Prodajne akcije za večji iztržek doma

NOVO MESTO — Pred štirinajstimi dnevi smo že poročali, da so v strahkem Novolesu prepričani, da bodo prvo polletje 1987 poslovali brez izgube. Prvi podatki o polletnem gospodarjenju, s katerimi je v. d. predsednika KPO Novolesa Vili Pavlič pretekli torek seznanil tudi novomeški občinski izvršni svet, so to potrdili. Izvozne temeljne organizacije so sicer imele za 1,85 milijarde dinarjev izgube, Novoles kot celota pa 40 milijonov plusa.

V prvih šestih mesecih so v Novolesu naredili za 8 odstotkov več kot v enakem lanskem obdobju, produktivnost so povečali za 4 odstotke in ustvarili skoraj 36 milijard celotnega prihodka. Celotne zaloge jim je v tem času uspelo znižati vrednostno za 13 odstotkov, znižujejo jih še naprej. Pri tem si bodo pomagali s projektom informatike, s katerim bo tekoč pregled nad proizvodnjo, prodajo surovinami itd. V šestih mesecih so izvozili za 12 milijonov dolarjev, kar je 14 odstotkov več kot lani, v tretjem tromesečju nameravajo izvoz še precej povečati. Izvažajo še vedno z izgubo, vendar so trdno prepričani, da bi bil umik s tujih trgov huda napaka. V Novolesu živi od izvoza več kot polovica delavcev in ker Jugoslavija brez izvoza ne more preživeti, še kar upajo, da mora priti čas, ko bodo izvozniki za izvoz stimulirani, ne pa nagnani vanj kot sedaj. Še kar pričakujejo ukrepe ZIS za pospeševanje izvoza in hitrejšo izplačevanje izvoznih stimulacij.

Likvidnostni položaj je v Novolesu vendar nekaj lažji, kot so ga pričakovali za 15. julij, ko je zapadlo plačilo 2 milijardi dinarjev obresti za kratkoročna posojila. Banke jim gredo namreč v vseh pogledih (tudi v dolžini kreditiranja) priprave izvoza, kjer vendar upoštevajo Novolesov

območjih speljali razne prodajne akcije, vedo pa, da je največja možnost za večjo prodajo doma kreditiranje le-te. Za to bodo sčasoma morali zagotoviti kaj denarja, posebno še, ker se bodo z dvigom cen, ki so bile sedaj pol leta enake, prodajne težave doma verjetno še povečale. Ne morejo pa doma prodajati podceno. Z. L.-D.

NOV DOM GASILCEV V VELIKI LOKI

VELIKA LOKA — Gasilsko društvo Velika Loka je v nedeljo sklenilo praznovanje 80-letnice s pomembnim pridobitvama. Odprli so nov gasilski dom, za katerega so opravili več kot 6.000 delovnih ur in prek 550 strojnih traktorskih ur, krajani pa so prispevali denar in gradbeni material. Naložba je ovrednotena na okoli 40 milijonov din. Loški gasilci so dobili tudi novo avtocesto, ki so jo delno plačali sami, večji delež zanjo pa je prispevala trebanjska SIS za požarno varnost.

Škoda padala z neba

V vinogradih v metliški občini, ki jih je prizadelo neurje s točo, bo pridelek manjši od 30 do 90 odst.

METLIKA — V ponedeljek, 13. 7., med pol deveto in pol deset uro zvečer je metliško občino zajelo močno neurje, ponekod tudi s točo. Dva dni zatem si je posebna komisija, ki jo je imenoval izvršni svet, ogledala to območje in ocenila škodo.

Toča je prizadela vasi Jugorje, Sela, Ravnace, Hrast, Škemljevec, Božič vrh, Berčice, Bereč vas, Dragomljo vas, delno Gornji in Dolnji Suhor, Bušinj vas, Lokvico, Trnovec, Bočko in Krasinec; drugi val pa Kamenico, Plešči vrh, Repico, Krmačino, Babino goro, Rakovec in Repičevo drago. Največ škode je v vinogradih, toča je prizadela 150 hektarov vinogradov, in sicer od 30 do 90 odst., ocenjujejo, da bo zato pridelek grozdja manjši za 720 ton, kar znese po ceni 350 dinarjev za kilogram grozdja 252 milijonov dinarjev. Od poljščin je največ škode

utrpela kornjača, ki jo je toča prizadela na 200 hektarih, in to od 30 do 100 odst. Pričakovani pridelek bo za 780 ton manjši, škoda pa znaša 78 milijonov dinarjev. Pšenica je prizadeta na 100 ha, uničenega je 30 odst. pridelka ali 120 ton, škoda pa znaša 14,4 milijona dinarjev. Škoda na ostalih poljščinah znaša 7,36 milijona dinarjev. Poleg tega je neurje povzročilo še za 60 milijonov dinarjev škode na komunalijah, največ na cestah. Tako skupna škoda znaša 411,36 milijona dinarjev.

Na izredni seji metliškega izvršnega sveta je beseda tekla o čim hitrejši odpravi posledic škode ter o pomoči prizadetim. Strojna služba pa predlaga takojšnje škropljenje prizadetih vinogradov s fungicidi, da kornjača s prizadetih njiv silirajo z dodatkom trave in da na teh njivah dosega krmne rastline. Najbolj prizadetim kmetom naj bi odpisali davek na dohodek iz kmetijstva, pomoč naj bi dali iz sklada za intervencije v kmetijstvu, občina pa naj bi zaposlila za pomoč iz republiškega sklada za elementarne nesreče. A. B.

Novomeščani bodo zastopali Jugoslavijo

Pet pionirjev novomeških osnovnih šol bo 14 dni na taboru miru in prijateljstva v Belgiji

NOVO MESTO — Petčlanska delegacija pionirjev novomeških osnovnih šol z dvema mentorjema bo od 8. do 22. avgusta zastopala Jugoslavijo na mednarodnem srečanju pionirjev v taboru nedaleč od Bruslja. Tja bodo odpotovali na povabilo združenja pionirjev Belgije in belgijskega gibanja Kessel-Lo. Pokroviteljstvo je prevzel IMV, ki bo za novomeško skupino poskrbel za prevoz.

Pionirski tabor, ki bo družil pionirje iz več evropskih in drugih držav in se imenuje srečanje miru in prijateljstva pionirjev, bo imel nadvse zanimiv program. Tako so v njem številni obiski, izleti, igre, kulturne prireditve in prijateljska srečanja. Vsaka od držav bo imela tudi svoj nacionalni dan. Novomeščani bodo predstavili Jugoslavijo v pesmi, plesu in besedi, njene lepote, zgodovino pionirskega gibanja, samoupravo, pionirski tisk, kulinariko in še marsikaj.

Na vse to jih pripravila mentorica Branka Moškoni, ki je za to potovanje izbrala najprimernejše pionirje. V novomeški delegaciji so Drago Cerovšek, Petra Ostanek, Janez Pust, Katarina Kralj in Leticija Jebuh. Z mentorico Moškono potuje tudi prevajalka, študentka francoščine Nataša Hočevar. J. P.

TOČA NE PRIZANAŠA — Neurje s točo je prejšnji ponedeljek prizadelo metliško občino in naredilo veliko škodo zlasti v vinogradih, v četrtek pa se je vsulo nad delom Novega mesta in ledeno zrnje je obležalo še tri ure po neurju.

SREČANJE DELAVCEV IMV PRI MIKLAVŽU NA GORJANCIH

NOVO MESTO — Po nekajletnem premoru se bodo delavci Industrije motornih vozil ponovno zbrali na tradicionalnem, tokrat 9. srečanju pri Miklavžu na Gorjancih. Na srečanju, za katerega je pripravljen kulturni program, vezan tudi na praznik dneva vstaje, bodo podeljena priznanja delavcem, ki praznujejo tridesetletnico dela v IMV. Vse, ki se jim želite v praznovanju pridružiti, vabijo k Miklavžu v soboto, 25. julija 1987! Ta dan bo v času od 7.30 do 11. ure zaprta cesta v smeri Miklavž—Gabrje in od 17. do 20. ure v smeri Gabrje—Miklavž.

ŽETEV V BELI KRAJINI — V obih belokranjskih občinah so začeli žeti pšenico v začetku prejšnjega tedna, če bo vreme ugodno, bi morala biti žetev končana te dni. V vsaki občini žanje po 25 kombajnov. Letošnja obveznost metliške občine do skupne slovenske kašče znaša 610 ton, črnomaljske pa 520 ton pšenice. Pridelek bo vsekakor boljši kot lani, v metliški občini ocenjujejo, da bodo pridelali povprečno 4, v črnomaljski pa 3 tone zrnja na hektar. Posnetek je z žetve v Mestnem logu pri Metliki.

RUS IN AMERIKANEC Z ROKO V ROKI — Pionirji ne poznajo ne sovraštva ne oboroževalne tekme, izražajo globoko željo po miru, svobodi in srečnem otroštvu. Na sliki: Na otvoritveni slovesnosti je mlada ambasadorja svojih dežel pozdravil Jože Smole, predsednik republiške konference SZDL Slovenije (Foto: Janez Pavlin)

Želijo mir, svobodo

V Dolenjskih Toplicah gostujejo pionirji iz 19 držav in jugoslovanskih republik in pokrajin

DOLENJSKE TOPLICE — Na prostoru doma slovenskih pionirjev pod partizanskim Rogom se je ob prisotnosti številnih gostov, uglednih družbenopolitičnih delavcev republike in občine v petek zvečer slovesno pričel 12. mednarodni tabor prijateljstva otrok, na katerem se je zbralo kar 130 otrok iz Angole, Belgije, Bolgarije, Čehoslovaške, Finske, Francije, Gvatemale, Italije, Kube, Madžarske, NDR, Norveške, Poljske, Portugalske, Sovjetske zveze, ZDA, ki so se pridružili pionirjem iz vseh naših republik in pokrajin.

Jugoslovanske petčlanske delegacije so že teden dni prej prišle iz Foče (BiH), Zabajaka (Črna gora), Zaboka (Hrvaška), Štipa (Makedonija), Bora (Srbija), Titove Mitrovica (Kosovo), Subotice (Vojvodina) in Sežane (Slovenija).

Udeležence in goste je najprej v imenu organizatorja pozdravila Zora Tomič, predsednica Zveze organizacij za varstvo in vzgojo otrok Jugoslavije, slavnostni govornik pa je bil Jože Smole, predsednik RK SZDL Slovenije. Otroke, ambasadorje dežel, je v daljšem nagovoru pozdravil v tekoči angleščini, ruščini in francoščini, zatem pa je dejal: »To priložnost bi rad izrazil za poziv vsem ljudem, ki v srcu dobro mislijo,

da bi v prihodnje še bolj spodbujali vse oblike množičnega gibanja proti oboroževalni tekmi, proti uporabi sile v mednarodnih odnosih, za mir, predvsem pa za enakopravno mednarodno sodelovanje in resnično demokratizacijo mednarodnih odnosov. Pri tem je tudi naše mirovno gibanje sestavni del boja proti mednarodnemu, ekonomskemu in finančnemu izkoriščanju ter prizadevanju za uvajanje nove mednarodne ekonomske ureditve,« je med drugim poudaril Jože Smole.

Zanimiv program so zatem izvajali pionirji jugoslovanskih republik in pokrajin, eno od točk pa so prispevali tudi gostje iz tujine. Udeleženci tabora bodo pod šotori ostali do 29. julija. V tem času bodo delali v ustvarjalnih delavnah in spoznavali likovno, likovno in glasbeno ustvarjalnost, ob tem pa razvijali še športne aktivnosti. Obiskali so že Bazo 20 in partizansko bolnišnico Jelendol, Ljubljano, Bled in Bohinj ter Postojno, Lipico in Portorož, jutri pa bodo na ogledu Novega mesta in njegovih kulturnozgodovinskih znamenitosti. Zadnji izlet bo v Titov rojstni kraj Kumrovec, Trebče in Kostanjevico na Krki. J. PAVLIN

BOGATO ARHEOLOŠKO NAJDIŠČE

METLIKA — Zavod za varstvo kulturne in naravne dediščine je končal izkopavanje halštatske gomile na Hribu v Metliki. Gre za zelo bogato gomilo, v kateri so odkrili prek 80 ilirskih grobov s pomembnimi najdbami.

ALKOHOL ŠELE PO OSMI URI?

NOVO MESTO — Poročali smo že, da so nekateri novomeški gostinci predlagali, naj bi prepoved točenja pijače veljala do sedme, ne pa do osme ure zjutraj. Na to sta odbor za boj proti alkoholizmu pri predsedstvu OK SZDL in svet za vprašanje delovnih in življenjskih razmer pri občinskem sindikalnem svetu reagovala z zahtevo, da se prepoved podaljša do devete ure, da se kazni za kršitve stopnjujejo vse do odvzema obrtnega dovoljenja oz. prekinitve delovnega razmerja. V postopek za spremembo odloka pa bo šel predlog izvršnega sveta, naj bi bilo točenje in po novem pitje alkohola prepovedano tako kot doslej, do osme ure, stopnjevanje kazni pa je predvideno že v samem postopku, vendar ne izguba dela ali obrtnega dovoljenja. Prodaje alkohola na bencinskih črpalkah z odlokom ne morejo prepovedati.

SREČANJE Z ZDOMCI V BREŽICAH

BREŽICE — Koordinacijski odbor za stike z delavci na začasnem delu v tujini prireja v soboto, 1. avgusta, športno tekmovanje med ekipami slovenskega kulturnega društva Mura v Besigheimu, delovne organizacije Mura iz Murske Sobote in občine Brežice. Pomerile se bodo v kegljanju, streljanju (moški in ženske) in v malem nogometu (moški). Udeleženci športnega srečanja se bodo ob devetih dopoldne zbrali na grajskem dvorišču v Brežicah, kjer jim bo izrekel dobrodoščilo predsednik občinske skupščine Stane Ilc. Pred začetkom tekmovanja si bodo ogledali še Posavski muzej.

Po prehodnem poslalsanju v petek bo v nedeljo zopet lepo vreme.

Dan skupne odločitve

Včeraj je minilo šeststirideset let od takrat, ko je roka upornega slovenskega človeka sprožila prve strelje proti okupatorjem. To je bil začetek oborožene vstaje na Slovenskem, dejanje, ki je v nadaljevanju privedlo do nacionalne in socialne osvoboditve našega naroda. Odločitve za oborožen boj je bila tudi ena največjih in v vsej skoraj tisočletni zgodovini našega naroda. Danes lahko smemo trdimo, da nas je prav ta odločitev zapisala med žive evropske narode 20. stoletja, pa čeprav smo morali zanjo plačati ogromne žrtve, saj smo izgubili desetino prebivalstva. Toda v to dejanje smo šli zavestno, pokončno, z vsem človeškim dostojanstvom, predvsem pa smo šli pripravljeno. Oboroženo vstajo sta ves junij in večino julija 1941 pripravljali KPS in OF. Slednja je oblikovala tudi program, ki ga je še isto leto priznalo znameniti devet točk, sprejetih na zasedanju vrhovnega plenuma OF. Program je obsegal najnaprednejše težnje slovenskega naroda v tistem izjemnem času: boj za izgon okupatorjev in osvoboditev dežele, združitev vseh Slovencev, obnovo Jugoslavije, vendar na novih temeljih, pristno ljudsko demokracijo, samoodločbo v urejanju notranjih in zunanjih odnosov slovenskega naroda in drugo. Ker je OF in NOB spodbudila KPS, ki je kot avantgarda delavskega razreda imela za strateški cilj socialno preobrazbo družbe, je imel narodnoosvobodilni boj revolucionarni značaj. Dejstvo, da so se vključile množice, pa mu je dajalo demokratični značaj. Še marsikaj bi lahko omenili, vendar pa naj samo še poudarimo, da dan vstaje, ki ga praznujemo vsako leto, nikakor ni in ne more biti samo praznik borcev, marveč je to, kot sledi iz prej povedanega, naš skupni vseslovenski praznik. Dan, ko se s ponosom spominjamo svoje velike, usodne odločitve. L. ZORAN

Tudi smeti terjajo načrtno delo

Sevničani bodo sovlagali za sanitarno deponijo pri Krškem — To je bolj smotrno kot izgradnja lastnega smetišča na Konjskem

SEVNICA — Kam s smetmi, je marsikje vse pogostejše vprašanje. Občine največkrat rešujejo te probleme sproti in kratkoročno, le zase, ponekod pa niso niti malo sebični in puščajo smeti kjerkoli in komurkoli. Najverjetneje taki mislijo, da je varstvo okolja le stvar ekologov.

V sevniški občini so se lotili zagate bolj celovito in načrtno. Že v družbenem planu občine za obdobje od 1986 do 1990 so predvideli, da bodo do leta 1987 za vsa večja naselja organizirali odvoz odpadkov, do prihodnjega leta pa naj bi se opredelili do regionalne deponije za zaledje s 50.000 prebivalci. Po mnenju nekaterih strokovnjakov je smotrna izgradnja smetišča za 70.000 ljudi, toda skrb za čisto okolje ne sme imeti nizke cene, zato so tudi manjša smetišča sprejemljivejša kot nikakršna.

Sevničanom je leta 1981 zagodla sanitarna inšpekcija, ki je prepovedala odvažanje smeti in odpadkov na Gmajno med Jugotanimom in Savo.

Poplave so pošiljke iz sevniškega divjega smetišča odnašale nepri-

● **Potreba po urejenem odlagališču se bo povečala še z izgradnjo HE Vrbove in ostalih stopenj spodnje-savske verige, zato bodo skušali vključiti v reševanje te problematike še investitorja elektrarn, ki mora zagotoviti primerno sanitarno deponijo za odlaganje naplavin.** Vsekakor bo za Sevničane to precejšen zalogaj, zato že prihaja občinska komunalna skupnost s predlogom za uvedbo prispevka za razširjeno reprodukcijo ob ceni komunalnih storitev, in sicer po 25 din na ceno za kubik porabljenega vode in kubik odvedenega vode. (v obeh primerih za naložbe v obnovo in novogradnjo vodovodov in kanalizacij), 5 din pa na ceno kvadratnega metra površine za odvoz smeti. S tem denarjem naj bi kupili tudi specialni smetarski tovornjak.

nesljivo, ne oziraje se na občinske niti na republiško mejo. Od leta 1981

torej Komunalna Sevnica odvaža komunalne odpadke iz Sevnice in Boštanj na sanitarno deponijo v Starem Gradu pri Krškem.

Letos so to smetišče že prenapolnili, zato je občina Krško sklenila, da ga bodo postopoma razširili. Vrednost vseh del znaša 81 milijonov din, v tej prvi fazi, ki bi za dve leti podaljšala življenje smetišča, pa naj bi Sevničani primaknili 15 milijonov din. 6,75 milijona din stroškov naj bi potemtakem krila Komunalna, 8,2 milijona pa je obveza gospodarstva oz. industrije. Tudi sevniški občinski izvršni svet je ocenil, da je boljše reševanje sovlaganje v krško smetišče kot pa naložba v lastno smetišče na Konjskem.

P. PERC

OBČINSKO TEKMOVANJE KOSCEV IN GRABLJIC

TRZIŠČE — Na nedeljskem tretjem občinskem /tekmovalju koscev in grabljic v Trzišču, ki ga je pripravil aktiv mladih združenj pri temeljni organizaciji kooperantov sevniškega kmetijskega kombinata, so se v konkurenci koscev najboljše odrezali Cvetko Aupič (Vrhok) pred Dragom Fricem (Trzišče) in Francem Povštom (Vrhok). V ženski konkurenci je zmagala Fanika Aupič z Vrha pred Minko Vidmar iz Gabrja in Marijo Povše z Vrhka. Vsega skupaj je nastopilo 26 koscev. Pri grabljicah si je največ točk prislužila Vera Rutar s Spodnje Vodove, druga je bila Fani Aupič (Vrhok), tretja pa Jožica Dor尼克 iz Gabrja.

CESTA ODPRTA! — Tako je šel na dvoje trak na cesti Koroška vas — Jurna vas. Prerezal ga je predsednik gradbenega odbora Jože Kastelic. Z novim odsekom imajo v krajevni skupnosti Podgrad prek 6 km asfaltiranih cest, ki so jih uredili v petih letih. (Foto: L. M.)

Na proslavo po novi cesti

Praznik krajevne skupnosti Podgrad — Nova cesta

JURNA VAS — Tukaj so prebivalci krajevne skupnosti Podgrad preteklo nedeljo praznovali krajevni praznik, ob katerem so predali namenu asfaltirano cesto, dolgo 1800 metrov. Cesta je krajane tesneje povezala s sosednjo krajevno skupnostjo Birčna vas, ki je tudi asfaltirala kilometer dolg odsek.

O pomenu ceste, za katero so združili sredstva občinskega sklada za nerazvite, skupnosti za ceste in krajevnega samoprispevka, je na nedeljski slovesnosti spregovoril predsednik sveta krajevne skupnosti Podgrad Jože Gazvoda. V imenu občinske konference SZDL je navzočim pozdravil Dušan Jarc, ki je poudaril delovno vztrajnost domačinov in pohvalil vse, ki so se trudili s cesto. Na proslavi, s katero so se krajani spomnili tudi letošnjih zgodovinskih obletnic, so v kulturnem programu nastopili člani moškega pevskega zbora Ruperč vrh pod vodstvom Petra Ciglerja in učenci podgrajske osnovne šole. Med nastopajočimi so obiskovalci privedite posebej prisrčno pozdravili recitatorko, ki se je z verzami domačinke zahvalila za cesto, in mladega harmonikarja.

Na proslavi je Jože Piletič, predsednik krajevnih konferenc Socialistične zveze v podgrajski krajevni skupnosti, podelil prizna-

nja za delo. Prejeli so jih: Martin Tršinar, Jože Juršič, Alojz Kastelic, Franc Banič, Alojz Kobe, Jože Bačar in Stane Gosenca ter predsednik sveta in tajnik krajevne skupnosti. Razdelili so še več praktičnih nagrad. Prireditve so s slavnostnega odra, okrašenega med drugim z napisom »danes cesta — jutri telefon«, preselili na veselični prostor, kjer je organiziral zabavo mladinski aktiv Jurna vas.

L. M.

Vendar mlekarna v Novem mestu?

Načrti Ljubljanskih mlekarn za nov obrat na Rudniku ponovno prebudili dolenske želje in napore za lastni mlekarški obrat

NOVO MESTO — Izgradnja mlekarskega obrata v Novem mestu, ki bi doletela potrošniška središča oskrbovala s konzumnim mlekom, sezonske presečke mleka pa predeloval v trde sire, je bila zapisana v novomeških občinskih planih v dveh prejšnjih srednjeročnih obdobjih. V sedanjih je ni, ker Ljubljanske mlekarnice niso hotele nič slišati o tem, da bi decentralizirale svojo proizvodnjo in da bi postavili takšen obrat na tem koncu Slovenije.

Da bi bila mlekarna v Novem mestu povsem upravičena, ni dvoma, to potrjuje tudi nedavna študija mariborskega ekonomskega centra, narajena po naročilu novomeške kmetijske zadruge. Lani je bilo na širšem območju Dolenjske odkupljenih 42 milijonov litrov mleka. To območje je tako pridelalo kar tretjino vsega mleka, ki ga predelajo v Ljubljanskih mlekarnah. Vsi podatki tudi kažejo, da s prodajo mleka iz novomeškega obrata na tukajšnjem območju ne bi bilo problemov.

Novomeška mlekarna naj bi se vključila v slovensko delitev dela na področju mlekarstva proizvodnje. Primarno naj bi obdelala vse odkupljeno mleko s tega območja, naredila potrebne količine konzumnega mleka in sladke smetane za širšo

dolenjsko regijo, sezonske presečke mleka naj bi predelala v trde sire vrste groyer, ki ga sicer primanjkuje na našem trzišču, s sirotko pa bi oskrbovala večje živinske farme na tem območju. Mlekarno naj bi postavili na Bajnofu, kjer je že sedaj zbiralnica mleka Ljubljanskih mlekarn. Naložba naj bi po zdajšnjih cenah znašala okrog 8,5 milijarde dinarjev, v mlekarni bi dobilo delo 120 ljudi. Če bi res delala vse, kot je predvideno, študija računa, da bi po treh letih mlekarna poslovala dokaj dobro akumulacijo.

Ponovne pospešene aktivnosti za mlekarški obrat v Novem mestu, ki bi zelo znižal transportne stroške ter seveda izboljšal oskrbo dolenskih (in posavske) regije z mlekom, so posledica načrtov Ljubljanskih mlekarn

gradnji novega večjega mlekarškega obrata na Rudniku v Ljubljani, za katerega sicer niso dobili zelene luči v splošnem združenju agroživilstva in v slovenski gospodarski zbornici, kar pa še ne pomeni, da bo Novo mesto brez truda dobilo mlekarno. Prizadevanja in dogovori za izgradnjo mlekarnice v Novem mestu naj bi v bodoče spet tekla pospešeno. V novomeškem izvršnem svetu so pretekli teden menili, naj bi jo vključili že v sedanjim občinski srednjeročni plan, za katerega ravno sedaj pripravljajo spremembe in dopolnitve. V spremembah plana naj bi bila vključena tudi lokacija mlekarnice, seveda dogovorjena in usklajena predvsem s planirano traso nove avto ceste.

Z. L.-D.

Ne trda roka ne senca

S seje OK ZKS Črnomelj o idejnopolitični krepitvi Zveze komunistov — Opozorilni razgovori

ČRNOMELJ — Osrednja pozornost zadnje seje OK ZKS Črnomelj je veljala idejnopolitičnim razmeram v tej belokranjski občini. Tako v poročilu kot v uvodu so poudarili, da je občinska organizacija ZK v zadnjem obdobju precej naredila, tako pri idejnopolitični krepitvi ZK, sprejemanju novih članov, politični diferenciaciji, kadrovski politiki in na drugih področjih njenega delovanja. Seveda pa je dela še dovolj, saj pri delu komunistov še ugotavljajo slabosti in pomanjkljivosti. Odprava teh slabosti in odločnost pri tem je tudi pogoj, so poudarili, da si ZK povrne zaupanje.

Občinska organizacija ZK ima sedaj okoli 1050 članov, kiso povezani v 68 osnovnih organizacijah, med njimi je dobra tretjina žensk in okoli 37 odst. delavcev iz neposredne proizvodnje. V zadnjih letih pa pada število mladih, kar zahteva posebno pozornost. V razpravi so v glavnem opozarjali na pomanjkljivosti pri svojem delu in nakazovali poti in načine za njihovo čim hitrejšo odpravljanje. V prvi vrsti je treba odločno zahtevati in izpeljati odgovornost, zlasti odgovornost vodilnih ljudi v občini, tako na gospodarskem kot tudi na drugih področjih, ne glede na to, ali so člani ZK ali ne. Sekretar OK ZKS Črnomelj je poudaril, da vodilni ljudje v gospodarstvu niso odgovorni samo za poslovanje delovne organizacije, ampak tudi za idejno zdravo politično klimo. »Ko poslovalne strukture potrebujejo ZK, se zavzemajo za trdo roko, sicer pa naj bi ZK stala v senci,« je dejal sekretar. Eden od razpravljalcev pa se je vprašal: »Ali bo partija trepetala pred direktorji ali bodo ti izvajali politiko ZK, in to, če so člani ali ne!«

Zavzeli so se, da bi s posamezniki, ki ovirajo razvoj ZK, najprej imeli opozorilne razgovore in če to ne bi pomagalo, je treba, če so člani ZK, izpeljati idejno diferenciacijo, sicer pa stvari urejati prek samoupravnih organov, v katerih morajo biti komunisti še posebej aktivni, nastopati pa morajo organizirano. Opozorili so tudi na izkrivljeno prikazovanje našega stanja, ko nekateri vse slikajo črno, ter na posamezne primere razvrednotenja oziroma izkrivljanja pridobitev NOB, za kar da so krivi posamezniki iz vrst kulture in nekateri intelektualci, ki to počno predvsem iz osebnih interesov.

Opozorili so tudi, da se za veliko slabosti pri nas kaže samo navzgor, pri tem pa pozablamo, kaj bi lahko sami naredili. To naj bi veljalo še posebej za tehnično inteligenco, ki ne sprejema kritike, pa tudi za posamezne osnovne organizacije, ki trmasto zagovarjajo in vztrajajo pri svojih ozkih interesih. Pri tem prihaja tudi do pritiskov in nekateri člani se pritožujejo, da v svoji osnovni organizaciji ne smejo nič povedati.

Proti črnogledosti in neresničnemu prikazovanju razmer se je gotovo treba boriti, vendar druga skrajnost, kakršno je bilo slišati od nega od razpravljalcev, češ da je naša družba v 40 letih naredila več kot druge v 300 letih, gotovo ni pravi način. »Več demokracije prinaša tudi več razprav in to je prav. Mene ne motijo tisti, ki razpravljajo, ampak tisti, ki so vedno tiho, to so sopotniki ZK!«, je pribil stari komunist, eden mlajših pa se je zavzel proti označevanju z »nekateri«. »Nekateri smo vsi, hočemo konkretna imena!«

A. B.

Naša anketa

Glavno je, da so igre

Univerziada, svetovno športno srečanje študentov, je bila zadnje dneve jugoslovanski dogodek številka ena, vsa blesteča in razkošna se je namreč dogajala v Zagrebu, ki je to prireditel značajno izbrati za svojo prenovno in številne pridobitve. Kaj zato, če se na primer nemškimi plavalcem ni zdelo vredno priti v Zagreb, kaj zato, če so v tujini časniki odpravljali univerziado z vestmi, kaj zato, če Jugoslavija ne zmore več normalno vračati svojih dolgov in je gospodarstvo vse globje v blatu (česar sicer vlada s pomočjo statistike ne priznava). Univerziada je bila tu, bila je in je naša in plačali jo bomo vsi, bili za njo ali ne. Sicer se pa od kruha tako samo nezdravo redimo, glavno, je da so igre.

BRANKO GAŠPERIČ, poslovodja iz Črnomlja: »Televizijskih prenosov z univerziade ne gledam, nasploh pa mislim, da take megalomanske prireditve, ki prežrejo ogromno denarja, za nas v teh časih niso primerne. Naj govornijo, kar hočejo, vse to plačamo mi. Seveda pa je na videz vse speljano tako, kot da smo se sami odločili za to in da smo vsi za. To pa ni res.«

JANEZ ŽELE, pomočnik vodje komercialne v Beti Metlika: »Univerziade, svetovna prvenstva, olimpiade in druge take prireditve nas gotovo ne bodo rešile iz krize. Vse to ogromno stane, končni učinek pa nam tisti, ki imajo platno in škarje, lahko prikažejo tako ali drugače. Zaradi univerziade se je menda podražil bencin in povečal prometni davek. Torej vse to plačamo mi in proti temu nič ne moremo. Naša država ne more vračati dolgov, privoščijo pa si univerziado. Igre nam v tujini ne bodo prinesle ugleda.«

IGOR RESINOVIČ, višji programer v kočevskem medobčinskem računalniškem centru: »Glede na gospodarske razmere sem proti prireditvam, kot je univerziada. Z njo je verjetno precej pridobilo mesto Zagreb in najbrž republika, vprašanje pa je, koliko ima od tega vsa skupnost. Če bo vloženi denar prinesel nov denar, je v redu. Zanima me tudi, ali so vsi športniki na študentskih igrah res študenti. Ni prav, če so dobili tak status samo zaradi prireditve.«

MAJDA BEGIČ, prodajalka v kiosku 'Dela v Ribnici': »Kot berem in poslušam, bodo z univerziado veliki stroški, zato menim, da bi bilo bolje, ko je ne bi bilo. Vprašanje je tudi, ali bo denar za vzdrževanje objektov in ali bodo ti pozneje izkoriščeni. Sam Zagreb gotovo nima toliko športnikov, da bi zapolnil take zmogljivosti. Ob takih prireditvah zmeraj uredijo mesto, sprašujem se, zakaj ni prej denarja za to.«

ŠTEFAN KRŽAN, lončarski mojster iz Velikega Podloga: »Kot mali človek razmišljam po svoje in ne dajem rad izjav za javnost. Univerzadno spremljam, kolikor utegnem. Najbrž je prav, da jo imamo, ne vemo pa še, kako se bodo izšli računski zanjo. Zdej nam objublja celo olimpiado, če je v Seulu ne bodo uspeli pripraviti. Dobro bi bilo, ko bi znali tako hitro izpeljati tudi gospodarske izboljšave, saj slišimo, da spet nismo poravnali dolgov tujini.«

PAVLE KELBIČ, knjigovez iz Novega mesta: »Sem za vsako družjenje, ki prispeva k prijateljstvu med državami, sem pa proti, da te velike manifestacije pripravljajo naša država. Na univerziadi se nikjer ne vidi, da smo v hudi gospodarski krizi. Še posebno me je bodla voči razkošna otvoritev. Vse to bomo plačali mi vsi, zaposleni in brezposelni Jugoslavlani. Zanima me tudi, kakšna bo usoda novih objektov v Zagrebu. Jih bodo pozabili kot nekatere v olimpijskem Sarajevu?«

FRANC DERSTVENŠEK, obratovodja v M-Kopitarni Sevnica: »Mislim, da so univerzade nasploh pomembne športne manifestacije, ker se na takem druženju študentov utrjujejo tudi prijateljske vezi med različnimi narodi. Ob tem pa vedno povsod pridobijo tudi veliko športnih in drugih objektov. Prav pa bi bilo, da bi organizatorji položili čiste račune, koliko vsa reč stane. Na Zahodu znajo celo z igrami iztržiti dobiček.«

STONE POVHE, obratovodja Kremenca na Mirni: »Glede na gospodarsko krizo si pri nas ne bi smeli provoščiti toliko raznih iger. Univerziada je pomembna za Zagreb in morda celo sosednjo Hrvaško, a kaj naj si mislimo vsi, ki imamo raje več kruha kot iger in se nam zdi povsem nesprejemljivo, da take igre še poglabljajo našo krizo? Lahko smo prebrali, da visok zvezni funkcionar ni zanikal, da so zadnje podražile bencina, cigaret, alkohola in drugega posledica tega, da se je država odpovedala delu prometnega davka na račun univerziade.«

MARINKA BURJA, dipl. ekonomistka z Jesenic na Dolenjskem: »Univerziada je velika prireditve posebej za Hrvaško. Prenovljeni Zagreb je privlačen in preprčan sem, da denar za objekte ni bil vržen stran. Zgradbe bodo ostale, Zagrebčani pa z njimi prevzamejo odgovornost za vzdrževanje. Na univerziado gledam s simpatijo predvsem zaradi duha prijateljstva med narodi.«

Spodbuda po balkansko

METLIKA — Metliški Komet je ena tistih redkejših delovnih organizacij, ki veliko več izvozi kot uvozi. Njeno pokrije uvoza s konvertibilnim izvozom je kar petkratno, se pravi, da petkrat več izvozi kot uvozi. Za leto načrtujejo, da bodo izvozili za 4,1 milijona nemških mark, v prvem polletju so plan za to obdobje presegli, za izvoz pa je delalo skoraj tri četrtine njihovih proizvodnih zmogljivosti.

Seveda tako kot vsi izvozniki Komet svojih zasluženih deviz nitne vidi, od banke pa zanje dobi dinarsko protivrednost. Da bi država, ki krvavo potrebuje devize, izvoz spodbudila in ker so konvertibilne devize pri nas v primerjavi z dinarjem podcenjene, se pravi, da tečaj dinarja ni realen, dobivajo še tako imenovane stimulacije, dodatek k vrednosti izvoza, in to v določenem odstotku. Te stimulacije pa so zaradi velike zamude pri izplačilu vedno manj spodbudne. Stimulacije prihajajo z večmesečno zamudo, v tem

času pa jih seveda inflacija krepko oklesti. Če te stimulacije dobijo plačane zvirmanom, so še kar zadovoljni, čeprav prihajajo tudi s trimesečno zamudo, kajti ta denar lahko vsaj takoj izkoristijo. Če pa po treh mesecih dobijo menico, ki jo lahko vnovičjo šele čez 90 dni, pa je denar, ki jim pripada za blago ali storitve, ki so jih izvozili že pred polleta, pol manj vreden.

Zalostno je, da so garaški izvozniki večkrat za ta svoj trdo zaslužen denar odvisni od (samo) volje raznih birokratov, ki srebajo kavico v klimatiziranih beograjskih pisarnah, medtem ko se delavke in delavci potijo za izrošeni stroji, vodilni pa se grabijo za vsako bilko, da podjetje ne bi potonilo v morju rdečih števil in pri tem benijo čez boga, hudiča ter balkanski nered in nemarščino.

Birokratske oči pa tega ne vidi, v birokratska ušesa ne slišijo. Oni niso zato, da gledajo in poslušajo, marveč da jemljejo tam, kjer (še) je, in delijo, kakor hočejo in komur hočejo. Ta samovolja je izvor in smoter njihove moči in oblasti. In le za to jim tudi gre.

A. BARTELJ

KROMPIR, KI PODI KOLORADARJA

Krompirjevec ali koloradski hrošč, ki je do sredine prejšnjega stoletja nenevarno in ponižno živel na krompirju sorodnih rastlinah ob ameriški reki Colorado, od tam pa začel svojo razdejalno pot po svetu, brž ko je okusil sladkosti krompirjevke, je med ljudmi gotovo najbolj znani rastlinski škodljivec. Vendar vse kaže, da bo v bližnji prihodnosti zatonil njegov »sloves«. Kmečki glas namreč poroča, da se je ameriškim raziskovalcem posrečilo vzgojiti sorto krompirja, ki insekte, med njimi tudi koloradarja, neusmiljeno odganja. Cepljena s celicami divjega krompirja ta sorta v sebi proizvaja kemično snov leptin, ki smrdi škodljivcem, da se je na daleč izogibljuje. Da bi bila novost čimprej tudi pri nas!

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

Na živahni ponedeljkovi tržnici so prodajali predvsem veliko sadja in svežih povrtnin. Hruške so stale 1.000 in 1.200 din, Breskve in ringloji 800 in marelice 1.200 do 1.500 din. Krompir so prodajali po 200 do 300 din, kumare po 300 do 400 din, razen tistih za vlaganje, ki so stale 600 din. Čebula je bila 700 din, solata 800, zelje je stalo 300, jedilne bučke 200 in korenje 900 din. Naprodaj je bilo nekaj strojevega fižola po 1.000 din. Pri stalnih prodajalcih se je dalo dobiti med drugim Breskve in hruške po 700 din, marelice po 1.100, lubenice po 500, paradiznik po 800 in kumare po 400 din. Poleg teh prodajalcev je nekaj zeliščarjev prodajalo domača zdravila in kreme za sončenje. Nad vse živahno je bilo pri stalnih prodajalcih tekstila in obutve ter kovaških izdelkov. Na tržnici so ponujali še veliko plastičnih okraskov in igrač.

Sejmišča

BREŽICE — Na sobotni sejem so rejci pripeljali 176 prašičev, starih do 3 mesece, in 34, starih več. Mlajših so prodali 116 po 1.500 din po kg žive teže, starejših pa 10. Cena slednjih je znašala 950 din po kg žive teže.

Kmetijski nasveti

Zlata pravila zamrzovanja

Po neki anketi sodeč, si povprečen Slovenec želi lastno »hišico v cvetju«, ob tej srčni želji pa mu grozi, da bo sčasoma postal tudi pomalem zasvojen vrtničkar. V tem ni seveda nič napačnega, saj je vrtničarstvo vsestransko koristna stvar, izum zmrzovalne skrinite ali omare pa je njegov pomen samo še povečal. Samookrbeno sezono je mogoče poljubno podaljšati in zmanjšati odvisnost od dragih vrtnin s tržnice.

Pri zamrzovanju vrtnin pa je le treba nekaj vedeti. Vse, kar zamrzujemo, mora biti embalirano in neprodušno zaprto. Pregamentni in ovojni papir nista primerna, najboljša so polietilenske in aluminijaste folije, nujni pripravi pa sta velik lonec za blanširanje in varilni aparat za folijo. In še nekaj najvažnejših pravil: zamrzovati se smejo le ohlajena živila, nanovo pripravljene zavitki morajo na najhladnejše mesto v zmrzovalniku, natanjanih ali odtajanih pa se ne sme več zamrzovati in jih je treba porabiti. Nujna je tudi evidenca.

Vrtnine je treba za zamrzovanje pripraviti tako, da so po odtajanju takoj uporabne, brez dodatnega čiščenja. Nekatere je potrebno tudi blanširati (pariti) ali kuhati, da se ustavi oksidacija in s tem ohrani kakovost živil. Velja pravilo, da naj traja blanširanje toliko minut, kolikor centimetrov so debeli narezani kosci zelenjave ali gob. Dišavnica in zelišč ni priporočljivo pariti, koristno pa jih je nabirati in zamrzovati tedaj, ko najbolj bujno rastejo in so pred cvetenjem.

● In še posebno navodilo o gobah, ki so z zamrzovanjem postale še bolj priljubljen dodatek oz. začimba k jedem. Zamrznitev zelo dobro prenašajo. Kljub temu, ki jih želimo panirati ali cvrti, ni treba blanširati, sicer pa je priporočljivo gobe razrezati na 3 do 5 mm debele lističe, jih toliko minut tudi blanširati, ohladiti in zamrzniti — najbolj v zelo majhnih količinah.

Obstaja še cela vrsta navodil za zamrzovanje posamičnih vrst zelenjave ali drugih živil. Podrobnosti je mogoče prebrati v priročniku Vse o globokem zamrzovanju, ki ga je po nemškem izvirniku izdala Mladinska knjiga.

Inž. M. L.

Pšenica na vozu, cena v žaklju

Ko je bila žetev v polnem razmahu, odkupna cena pšenice še ni bila znana — V Metliki ne mislijo več podpisati pogodbe — Sušilnica in skladišče

METLIKA — Še konec prejšnjega tedna, ko je bila žetev pšenice v Beli krajini že v polnem razmahu, v zadrukah kmetom niso znali povedati, kakšna bo odkupna cena. Ugibanj in govorice je bilo precej, uradnega pa nič. Vedelo se je le to, da je zagotovljena cena 110 dinarjev za kilogram, kar pa je seveda premalo. Z regresom in obljubljenim paritetom vsi pričakujejo vsaj 150 dinarjev za kilogram pšenice. Seveda pa so našega kmeta z obljubami že prevečkrat okrog prinesli, da bi še komu kaj verjel.

In to kmetovo razumljivo nezupanje se je še kako poznalo pri odkupu pšenice, o ceni katere se (ne)odgovorni v Ljubljani niso hoteli izjasniti. Kako naj brez znane cene zadruga organizira odkup? Kdo pa prodaja, ne da bi vedel, koliko bo za to dobil? V najtežjem položaju so bili seveda v zadrukah, kmetje so stalno pritiskali nanje, naj jim že povejo, kakšna bo cena; v Ljubljani so brneli telefoni, odgovora pa nobenega, največ kakšne izmikajoče floskule.

Ključ do uspeha je v dobrem kletarjenju

J. Jene iz Kaplje vasi je imel najboljše ocenjeno kapljico na prerezu letnika 86

KAPLJA VAS — Komaj pred dvema letoma je 32-letni kovinostrugar Jože Jene iz Kaplje vasi kupil 12 arov vinograda na Malkovcu in že je na zadnjem prerezu letnika ves vesel sprejemal čistitke za najboljše ocenjeni pridelek. Toda Jožetu zmaga ni padla v naročje kar z neba, kajti vinogradništvo zahteva obilo znanja; zlasti je treba znati dobro kletariti, meni Jene, ki si je nabral precej znanja ob delih v družinskem vinogradu.

Ta družinski vinograd zdaj obdeluje najstarejši Jožetov brat Ivan z ženo, seveda pa tudi drugi člani družinskega stbla še poprimejo, če je treba. »V svojem vinogradu sem moral mnogo trt obnoviti. Dosadil sem nekaj zlahtnine, šipona in predvsem črnine. Prevladujejo pa rizling, belina, rafol, črnina, beli in rdeči burgundec, nekaj je tudi portugalke in kraljevine. Lani je imelo belo vino, ker nam je bilo vreme naklonjeno, zlasti izjemna jesen, kar 10 promila alkohola brez dosladkanja. Visoko oceno pa sem dobil predvsem zaradi pravilnega kletarjenja. Lani so nekateri mislili, da ni treba toliko zveplati. Toda vino, ki nima kisline, ni obstojno, se kvari. Letošnji pridelek verjetno ne bo tako kakovosten, kot je bil lanski, sicer pa bomo še videli, kako bo,« je povedal Jene.

Marsikateri kmet, ki je imel pšenico že na vozu, jo je, namesto na odkupno mesto, odpeljal domov na sušilo. Iz sušila pa je najbližja pot v kaščo, ne na odkupno mesto. V obeh belokranjskih zadrukah se boje, da bodo zato za žito odkupili manj pšenice, kot bi je sicer. Kje so sedaj tisti, ki so ob setvi zahtevali široko akcijo, da bi čim več kmetov podpisalo pogodbo za oddajo pšenice? V zadrukah so svoje delo dobro opravili, zglede organizirali odkup, sedaj pa morajo, nič krivi, prestatiti še vse kmetovo upravičeno nezadovoljstvo. Zaradi takih nemarščin in

Zaradi vsega tega v metliški zadruzi odločno zagotavljajo, da ne bodo več podpisali pogodbe za oddajo žita v skupno slovensko kaščo. Poleg tega se površine, ki jih ljudje sejejo s pšenico, zaradi cenovnih nesorazmerij zmanjšujejo, količine, ki jih zahtevajo iz Ljubljane, pa so iz leta v leto večje. Povrh vsega v Metliki spodbujajo živinorejsko proizvodnjo, jasno pa je, da ne more rasti v isti sezoni na isti površini pšenica in travno-deteljna mešanica.

Zato so se v Metliki odločili za gradnjo sušilnice in skladišča za žito s kapaciteto 500 ton, ki je bo možno, če bo potrebno, še povečati. Potem bodo sami pšenico odkupovali od kmetov, cena, ki bo akontacijska, bo znana vsaj mesec dni pred žetvijo, suho pšenico pa bodo prodali najboljšemu ponudniku. Po prodaji pa bo kmet dobil še svoj delež dohodka. »Le tako lahko s kmeti sodelujemo na prvih dohodkovnih odnosih,« pravijo v Metliki. In kmetov tudi ne mislijo več siliti v tako proizvodnjo, ki zanje ni ekonomsko učinkovita in dohodkovno upravičena.

KOLIKO JE BO OSTALO V KAŠČAH? — Ker ob žetvi še ni bila znana cena pšenice, jo je marsikateri kmet odpeljal na sušilo, namesto na odkupno mesto. Posnetek je z odkupa v Metliki.

Največ najboljše pšenice

Sevniški kmetijski kombinat bo odkupil 270 ton pšenice — Večina je bo v prvem kakovostnem razredu

SEVNICA — Prejšnji četrtek so pričeli z žetvijo pšenice v sevniški občini. Mercatorjev kmetijski kombinat iz Sevnice (oz. njegova temeljna organizacija kooperantov) je z okrog 300 pridelovalci sklenil pogodbo o odkupu 270 ton pšenice, ki so jo zasejali na okrog 130 hektarjih.

Kombajnatom so strogo zabičali, da pred 15. julijem ne smejo na polja, kar naj bi pripomoglo, da bo zrna popolnoma zrelo. Ker so pridelovalci upoštevali navodila pospeševalcev in opravili vse predvidene agrotehnične posege, pšenica ni polegala in je bila dobro zaščitena pred boleznimi.

Kjer je pšenica v kolobarju, skušajo čim več pridelati, in kljub temu, da se površine, zasejane s pšenico, v sevniški občini krčijo, pridelajo vse več zlatorumenega zrnja. Prevzem lahko le v redkih primerih

odnosa do kmetijstva sploh kmetje v zadrukah vidijo le podaljšano roko oblasti, ki pa kmetu in kmetijstvu ni bila nikoli naklonjena.

Zaradi vsega tega v metliški zadruzi odločno zagotavljajo, da ne bodo več podpisali pogodbe za oddajo žita v skupno slovensko kaščo. Poleg tega se površine, ki jih ljudje sejejo s pšenico, zaradi cenovnih nesorazmerij zmanjšujejo, količine, ki jih zahtevajo iz Ljubljane, pa so iz leta v leto večje. Povrh vsega v Metliki spodbujajo živinorejsko proizvodnjo, jasno pa je, da ne more rasti v isti sezoni na isti površini pšenica in travno-deteljna mešanica.

Zato so se v Metliki odločili za gradnjo sušilnice in skladišča za žito s kapaciteto 500 ton, ki je bo možno, če bo potrebno, še povečati. Potem bodo sami pšenico odkupovali od kmetov, cena, ki bo akontacijska, bo znana vsaj mesec dni pred žetvijo, suho pšenico pa bodo prodali najboljšemu ponudniku. Po prodaji pa bo kmet dobil še svoj delež dohodka. »Le tako lahko s kmeti sodelujemo na prvih dohodkovnih odnosih,« pravijo v Metliki. In kmetov tudi ne mislijo več siliti v tako proizvodnjo, ki zanje ni ekonomsko učinkovita in dohodkovno upravičena.

A. BARTELJ

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Fungicidi

V poročilih o škropljenju vinske trte (Kmetijski inštitut) je stalno navodilo o uporabi različnih fungicidov. Izraz bi lahko vezali na besedo »funkcija«, to je delovanje. (Fitopatologi pa fungice uničijo s rastlinskimi glivicami). Zato je fungicid tisto kemično sredstvo, ki v določeni koncentraciji strupeno (toksično) deluje na nekatere zajedalske rastlinske glivice, ki uničujejo naše gojene rastline, v vinogradu, denimo vinski trto. Zajedalske glivice (peronospora, oidij in druge), povzročiteljice boleznih, s temi sredstvi zastropimo in jim preprečimo nadaljnje škodljivo delovanje. Hkrati mora fungicid kot kemična spojina imeti to lastnost, da v določeni koncentraciji ne poškoduje gojene rastline, ki jo hočemo s škropljenjem s tem sredstvom obvarovati pred boleznijo.

Koncentracija fungicidov

Za prakso je boljši tisti fungicid, ki ubije škodljivo glivico z najnižjo koncentracijo (zgoščenostjo). Pri takih fungicidih v praksi skoraj ne pride do pomote, to je do poškodb rastline, ki jo hočemo zaščititi, čeprav vzamemo nekoliko večjo koncentracijo sredstva, kot je predpisano. Da ne pride do poškodb varovanih rastlin, se moramo držati navodil za uporabo, ki so napisana na navodilih za uporabo, priloženih vsakemu preparatu za varstvo rastlin. Te koncentracije so različne za posamezne preparate, čeprav vsebujejo isto aktivno tvarino, to je določeno kemično spojino — fungicid.

Napačno je mišljenje praktičarjev, da bodo dosegli boljše zaščito branjene rastline, če vzamejo (kot pravijo, zaradi večje zanesljivosti) močnejšo koncentracijo preparata od predpisane. Fungicidno delovanje večjih koncentracij sredstva ne more biti zato boljše, nasprotno, večje koncentracije preparata

večkrat povzročajo ožige in podobne poškodbe na listih in sadežih branjene rastline. Zato pred škropljenjem navodilo tovarne, ki je sredstvo dala v promet, še enkrat pazljivo preberemo in ga upoštevamo. Napisana navodila za uporabo preparata so rezultat temeljitih poskusov s preparatom v različnih koncentracijah. Te poskuse so opravili šolani strokovnjaki, ki so se specializirali za zaščito rastlin. Zato tem navodilom lahko verjamemo.

Rastlinske glivice, imenovane tudi fungi (odtod ime za navedena sredstva), so brezlistnega zelenila in zato ne morejo živeti samostojnega življenja. Žive zajedalsko (parazitsko) življenje v živih rastlinah, katerim odvzamejo sokove in uničujejo tkivo. Pri glivicah, ki napadajo vinski trto, je vegetativno telo sestavljeno iz tankih nitk ali hif, ki se med seboj razraščajo in prepletajo. Množina teh nitk dela podgobje, steljko ali micelij. Razmnožujejo se s trosi ali sporama, ki ustrezajo semenu višjih rastlin. Troši so brezbarvni, različnih oblik, dolgi do tisočinke mm.

Za razumevanje delovanja fungicidov moramo vedeti, da se večina glivic, povzročiteljev boleznih, nahaja v notranjosti napadenih organov gojenih rastlin. Te glivice prodrejo na površino napadenih organov rastline le s svojimi razmnoževalnimi (reprodukcijskimi) organi, trosi ali sporama (spolnimi in nespolnimi). Tako na primer bela prevleka pri peronospori na vinski trti predstavlja samo skupino nosilcev, ki nosijo številne trose (spore), konidije, a telo glivice (hife, micelij) se nahaja v listu ali jagodi med celicami napadene rastline. Izjema so pepelaste glivice (oidij na vinski trti), pri katerih je vegetativno telo (hife, micelij) na površini napadene organa gojene rastline z nosilci trosov (spor) in s samimi trosi (sporama, kondijami).

DT (Dalje drugič)

Delovni tabor na Mrzlem Polju

Kmetijci srednje agroživilske šole iz Ljubljane pomagajo pašni skupnosti

ŽIROVNICA — Razloženo hribovski naselje z redkimi kmetijami na južnem pobočju strmega Velikega Kozja s petimi zaselki, ki so tudi na nadmorski višini nad 800 metrov, je Žirovnica. Z dolino jo povezuje ozka, precej zdela makadamska cesta iz Loke pri Zidanem mostu. In tod, visoko v hribih, se izteka delovni tabor ljubljanske srednje agroživilske šole.

26 brigadirjev, vsi so iz 3. letnika kmetijskega oddelka na omenjeni šoli, bo do konca akcije na Mrzlem Polju uredilo okrog 25 ha čredink, ki jih bos pridom uporabljalo 5 kmetov kooperantov sevniškega Kmetijskega kombinata, članov pašne skupnosti, za živinorejo.

»Kmetijci na naši šoli morajo opraviti tri tedne proizvodnega dela

in radi smo sprejeli ponudbo, da bi sodelovali na taboru, kajti učenci bodo verjetno tako pridobili še več strokovnega znanja, kot ga predvideva učni načrt. Delo poteka v dveh skupinah: prva napeljuje žično ograjo za električnega pastirja, druga pa čisti podrast, grmičevje. Popoldne pa si učenci ogledujejo višinske kmetije. Pravi danes si bodo ogledali kunčjo farmo. Delo je zanimivo in učenci ga z obilo dobre volje in vztrajnosti prizadevno obvladujejo. Le v Loki, kjer prenočujemo, v začetku nismo mogli navezati stikov z loško mladino,« sta povedala Breda Rudel, pedagoški vodja, in Muis Fetah, organizator proizvodnega dela in učitelj strokovnih predmetov na srednji agroživilski šoli.

Brigadirji Franc Križanec iz okoličnice Ptuj, Pavle Bradško iz Vrhnike, Andreja Tekavc in Mateja Zrnc iz Domžal ter Franc Bogar iz Petišovec so nam povedali, da ni pravega stika z odgovornimi za tabor, da tistim, ki imajo doma kmetije, delo v taboru ni pretežko in da prosti čas uporabijo za računalništvo, organizatorji pa jih odpeljejo tudi na kopanje.

Strokovni vodja tabora, Brigita Berdik, sicer tehnologinja za živinorejo pri temeljni organizaciji kooperantov sevniškega Kmetijskega kombinata, je poglobljeno »krivica«, da je sploh prišlo do delovnega tabora na Mrzlem Polju. Z lastniki vse bolj zaraščenih površin se je bilo treba dogovoriti, da dajo sevniški kmetijski zemljiški skupnosti zemljo v dolgoročni najem. To pa še ni vse. Odpovedati se je treba marsikateremu popoldnevju za strokovno delo, predavanje na taboru in Berdikova ni ravno prepričana, da bo prihodnje leto, ko naj bi spet uredili okrog 25 ha čredink, zraven pri vsej stvari.

P. PERC

Lubadarja zvabijo v past

Koristna uporaba vabilnih snovi — feromonov

Znano je, da se žuželke sporazumevajo med seboj z vabilnimi snovmi, ki jih imenujemo feromone. Pretežno gre pri tem za spolne substance, ki jih po prostoru prenaša veter, zaznajo pa jih samo določene živalske vrste. Kot že ime pove, je z njimi mogoče privabiti žuželke (na določen kraj), to dejstvo pa so raziskovalci izkoristili za nov način zatiranja smrekovega lubadarja.

Nemški tvrdki Celamerck je uspelo izolirati in sintetizirati populacijske feromone za kontrolo in zatiranje treh najnevarnejših podlubnikov na smreki: pheroprax, ki

privablja velikega smrekovega lubadarja, linoprax, ki privablja progastega lestivčarja, in chaloprax, ki vabi šeststrozobega smrekovega lubadarja. Pheroprax je uveden že tudi v našo gozdarsko prakso.

Torej: za zatiranje lubadarja na smreki po biotehniški metodi potrebujemo vabilno sredstvo in lovno past. Velikega smrekovega lubadarja, ki ga imenujemo tudi knaver, lahko zatiramo tudi brez pasti, namesto tega pa uporabimo manj vreden odrezek debla, ki ga poškrpimo s primernim insekticidom. Vabilna sredstva so pri nas v prodaji v originalni embalaži tvrdke Celamerck, posamezne vrečice z vabilnim sredstvom, ki so v nji, pa je treba v gozdu razporediti po določenem razporedju. Po biotehniški metodi zatiramo lubadarja tako, da čez zimo opravimo v gozdnih sestojih vsa higiensko-sanitarna dela, odstranimo ves neobeljen ogrožen les, v marcu pa namestimo lovne pasti s feromoni. (Iz Kmečkega glasu)

ZA NOVO LETINO — Polde Kumelj iz Drenja pri Soteski pripravlja njivo na strmem pobočju nad Krko za setev kolerabe. Potem ko je sin s kosilnico požel pšenico, je znanec njivo zaraal s traktorjem, v brane pa so zapregli domačo kobiljo. Pred setvijo bodo Kumljevi zemljo še poškrpili, ker letos pri hiši ni dovolj rok za okopavanje približno 15 arov velike njive. (Foto: M. Luzar)

Kako do varstva za 350 otrok?

Izredno perečo problematiko varstva predšolskih otrok v novomeški občini obravnaval izvršni svet — Takoj poiskati vsaj začasne rešitve

NOVO MESTO — Problematika varstva predšolskih otrok se je v novomeški občini, kjer je vključenost otrok v vrtec vedno precej zaostajala in še zaostaja za republiškim povprečjem, v zadnjem času le še zaostirala. Problemi so tako hudi, gnev in obup staršev, ki jim niso sprejeli otroka v vrtec, tako velik, da so iz Vzpogovorstvene organizacije Novo mesto, ki je prva na udaru staršev, ter iz skupnosti otroškega varstva seznanili s problematiko občinski izvršni svet.

Vrtci v novomeški občini so morali letos odkloniti kar 350 otrok, kar je skoraj polovica vseh, za katere so starši prosili za sprejem v vrtec. V samem Novem mestu, kjer so odklonili 241 malčkov, je najtežje na Drski. Raste novo naselje, priseljujejo se v glavnem mlade družine, vrtec pa ima že leta enako prostora. Letos kar 126 staršem niso mogli ugodno rešiti prošnje za sprejem otroka v vrtec na Drski. Vseskozi je izpostavljen problem Šentjerneja, težko je v Mirni peči in drugje po občini, čeprav bodo starši sedaj vozili v novomeške vrtece iz drugih krajevnih skupnosti v občini kar 182 otrok.

Pred leti so morali sicer odklonjati kar po 500 otrok na leto, a takrat je bil vsako leto zgrajen in odprt vsaj en vrtec, tako da so starši z gotovostjo lahko računali na sprejem v vrtec vsaj ob letu. Sedaj ni tako. V planu do leta 1990 je sicer en nov vrtec v Novem mestu, v Vavti vasi, Mirni peči, Škocjanu, Šmarjeti pa po dva oddelka za vrtec v prizidkih osnovnih šol, jasno pa je, da bi povsod že zdaj rabili 3 do 4 igralnice. V gradnji je le Vavta vas pa tri igralnice v Dolenjskih Toplicah, vse ostalo s prizidkom v Šentjerneju vred je zaenkrat bolj kot kaj drugega le trden namen tistih, ki skušajo resno in organizirano skrbeti za otroško varstvo, kar pa zvezna vlada s počeznim omejevanjem skupne porabe, ki naj bi bila sicer stvar samoupravnega dogovora, uspešno zatira. Očitno bo treba iskati luknje za zbiranje denarja od sicer hudo izčrpanega gospodarstva. Povedati velja še, da je problem tudi hrana v vrtcih, kapa-

javnosti in torej prebijanje vse bolj znamenitih vladnih zahtev in rešitev. Kolikor primerov bomo rešili, bo dobro, so se strinjali izvršni svetovi, prav tako, da bo skoraj gotovo

● Veliko staršev v pritožbah obtožuje, da so bili v vrtec sprejeti tudi otroci iz bolj stojte družin. Dejstvo je, da so zaradi take stiske in navala lahko upoštevali le socialni kriterij (in sprejeli otroke iz najslabše stojte družin), kjer ga niso — primerov ni veliko — gre za kadrovska mesta delovnih organizacij, ki so jih »kupile« s posebnim vlaganjem v izgradnjo vrtcev.

nujen vsaj začasni odmik od normativov, če naj bo morda v malo slabšem, a vendar organiziranem varstvu kaj več otrok.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

Majhni, tihi, uspešni

Novomeška tovarna obutve prodaja na tuje polovico proizvodnje — Poudarek na opremo in znanje

NOVO MESTO — 406-članski kolektiv novomeške Tovarne obutve, ki ima en tozd v Bršljinu, enega pa v Dolenjskih Toplicah, sodi med tiste, ki so v širšem okolju vedno nekako pozabljeni in zapostavljeni, ker pač z ničemer ne zbujejo pozornosti in z njimi ni problemov.

Kolektiv, ki je pretežno ženski in mlad, saj je povprečna starost v enem tozdu 31, v drugem pa celo le 28 let, dokaj mlado je tudi vodstvo, naredi letno okrog 800 tisoč parov obutve. Izdelati znajo vse vrste čevljev, njihov proizvodni program pa obsega predvsem moško obutve, zaščitno obutve in vse vrste športnih copat. V letošnjem prvem polletju so v obeh

tozdih izpolnili plan proizvodnje, izvozili pa so 121 tisoč parov obutve ali 30 odstotkov proizvodnje in s tem zaslužili 1,3 milijona dolarjev, od tega krepko polovico konvertibilnih, kar za tak kolektiv in tak proizvodni program ni majhi kašelj. Sicer Tovarna obutve izvažajo povprečno polovico letne proizvodnje in prav izvoz, ki bi ga brez težav lahko še povečali, če bi zmogli več narediti, se imajo zahvaliti, da jim zaloge ne slabšajo gospodarskih rezultatov. Omembe vreden je tudi podatek, da v tujini ne prodajajo pod lastno ceno, s čimer se mnogi naši izvozniki ne morejo pohvaliti. Remzo Skenderović, ki je pred nekaj meseci zamenjal na krmilu kolektiva dolgoletnega direktorja Franca Košmrja, pravi, da so za vse uspehe kolektiva zaslužni ljudje, da je delovna zavest izredna, čeprav bi za osebne dohodke težko rekli, da so spodbudni. V prvem polletju so bili povprečni osebni dohodki okrog 170 tisočakov.

Remzo Skenderović

Seveda tudi v Tovarni obutve niso brez težav. Ni lahko delati dobro in poceni obutve ter dobro gospodariti, če je vsaka nova pošiljka usnja dražja, če so vsi reprovromateriali v šestih mesecih v povprečju podražili za 80 odstotkov, sami pa so izdelkom dvignili ceno le za petino, če se kadri, ki jih ni veliko, izčrpavajo z administriranjem, da zadoste državi, namesto da bi se posvečali čim večji in boljši proizvodnji, kar je osnova vsega.

Kako naprej? Remzo Skenderović pravi, da jim je osnovna usmeritev posodabljanje tehnologije in znanje, ne pa novi zidovi. Pred kratkim so uvozili 14 novih strojev, še letos bodo tovarno tudi začeli opremljati z računalniki, da bo lažje in še učinkovitejše že vpeljano vsakodnevno spremljanje proizvodnje in sploh vseh opravil v tovarni, ki letos praznuje 40-letnico obstoja. Trenutno štipendirajo 81 učencev, v glavnem v obutveni šoli, v načrtu imajo tovrsten študij ob delu. Načrtno kadrovsko politiko vodijo tudi za vsa ključna mesta na vseh ravneh. Da lahko povečujejo proizvodnjo, si že pomagajo s sodelovanjem z dvema proizvajalcema iz drugih republik, ki jim šivata zgornje dele za obutve. Povečujejo skrb za spremljanje razvoja. Iz vrst lastnega kadra bodo »priučili« nekaj modelarjev oz. kreatorjev obutve, tak kolektiv mora imeti vsaj 4, pravi Skenderović, in mora jim biti omogočeno tudi stalno izpopolnjevanje. Proizvodni program pa bodo morda razširili s planinskimi čevlji, s čimer bi lahko še povečali izvoz.

Z. J.-D.

PRISPEVKI ZA DRAGE INSTRUMENTE

NOVO MESTO — V sklad za drage medicinske instrumente so prispevali: delavci skladišča gotevih izdelkov Tovarne zdravi Krka Novo mesto 10.000 din; Zvone Butala iz Črnomlja namesto honorarja 12.500 din; pionirji podružnične šole Ajdovec 10.000 din; nekdanji sole delavci sina Ivana namesto cvetja na grob Urške Stanič 24.000 din; Kristina Zupančič, Češnjice 25, Otočec, 5.000; Srednja šola Edvarda Kerdeja iz Črnomelja namesto osmrtnice za Vladimirja Breznika iz Črnomlja 70.000 din; osnovna organizacija sindikata Rudnika rjavega premoga Kanžarica namesto cvetja na grob Vladimirja Breznika 20.000 din; Fabjanovi, Goletovi, Kastelčevi, Vovkovi, Zrimškovi in Rotarjevi v spomin sosedu in prijatelju g. Pavlu Smola iz Žabje vasi 22 — 15.000 din; Ana Dremelj, Škrjanče 7, Mirna, 10.000 din in Pepca Dežman z Otočca 16 ob srednjem rojstvu vnuka 50.000 din. Dospel je bilo zbranih za atomski absorber 7.107.538,00 din. Vsem darovalcem iskrena hvala!

DRUGOD PLAČAJO VEČ

KOČEVJE, RIBNICA — Medtem ko v kočevskem študentskem servisu čutijo pomanjkanje dela, predvsem za dekleta, pa v ribniški enoti ocenjujejo, da je dela pri njih dovolj za vse tiste, ki bi želeli delati v proizvodnji za 600 do 900 din na uro. Toliška je namreč urna postavka v Kočevju in Ribnici, kar je malo v primerjavi s ceno dijaške in študentske delovne sile v Ljubljani.

Kočevci pred referendumom

V kočevski občini teče razprava o planu razvoja osnovnega šolstva — Referendum bo oktobra

KOČEVJE — »Stanje osnovnega šolstva v kočevski občini je zaskrbljujoče. V šolah vlada prostorska stiska, marsikje imajo še kombiniran pouk, so brez možnosti za izvajanje interesnih dejavnosti in še bi lahko našteval. Prav zato smo v občini pripravili kratkoročni in dolgoročni plan razvoja osnovnega šolstva v občini in ga dali v javno razpravo. Dosedanja razprava je pokazala, da je med občani veliko zanimanje za rešitev vseh teh vprašanj,« je povedal Alojž Šešek, sekretar občinske konference SZDL Kočevje.

»Z razpravo smo začeli že januarja in februarja, v njej pa se je pokazalo, da prvotni plan ni bil najbolje zastavljen. Krajin v krajevnih skupnostih in delavci v združenem delu so se namreč zavzeli za to, da bi se koncentracija šolarjev v Kočevju zmanjšala, zato pa bi popolne osnovne šole ustanovili v obsebnih središčih, v Stari cerkvi, Livludu in morda še v krajevni skupnosti Rudnik-Salka Vas, medtem ko bi v Kočevju ustanovili dve samostojni osnovni šoli. Hkrati z gradnjo šol v teh predelih pa naj bi posvetili večjo pozornost osnovnemu šolstvu v manj razvitih krajevnih skupnostih, kjer naj bi izboljšali prostorske razmere, ukiniti kombiniran pouk

Samo odeje niso dovolj

Kočevski tekstilci širijo proizvodni program

KOČEVJE — V kočevski Tekstilni si prizadevajo, da bi sedanji proizvodni program, to je v glavnem izdelavo odev, dopolnili z novimi izdelki in proizvodnimi storitvami, s čimer bi si zagotovili zanesljivejši dohodek čez vse leto.

Pri proizvodnji odev jih skrbi sezonski značaj tega izdelka, kajti prodaja se zmanjša v toplejših letnih obdobjih. S prodajo na tuje, kot pravijo, nimajo težav, s tem da veljajo na svetovnem trgu za odeje izredno dobrih cen. Da bi nekako pokrili razliko med stroški in ceno, zaračunavajo več domačemu kupcu. Pri prodaji jih bremeni še dejstvo, da mine pet do šest mesecev, preden dobi tovarna denar za odposlane izdelke, čeprav ta težava ni le posebnost tekstilcev.

Omenjene zadržke jih silijo v iskanje novih rešitev. Pri odejah vidijo bodočnost v majhnih količinah, ki bi jih izdelali v razmeroma kratkem času. To so npr. manjše serije odev iz izvornim videzom, ki so jih kočevski tekstilci doslej že izdelali po naročilu za nekatere turistične objekte. Med novostmi so tudi posteljana pregrinjala in dekorativne tkanine za oblaženo pohištvo. Slednje že proizvajajo v večjih količinah za cerkniški Brest, vendar bi lahko zadovoljili še dodatne potrebe po teh materialih tako v pohištveni industriji kot v »prosti« prodaji.

L. M.

Ena gospa je rekla, da se je v hišo družbenopolitičnih organizacij na Kettejevi 3 zatekel potepuški pes. Pa naj še kdo reče, da naše DPO nimajo posluha za težave subjektov, pa čeprav živalskih.

Sprehod po Metliki

SILVESTER MIHELČIČ, Metličan, ki živi v Črnomlju, sebo predstavil domačinom s celovečernim koncertom, ki bo 1. avgusta v metliški župnijski cerkvi. Prireditelj sodi k Nočem do jutra, Silvester pa je znan in priznan mojster elektronske harmonike. Koncert bo ob 21. uri, vsopnina bo 500 dinarjev, zanimanje zanj pa je že zdaj zelo veliko.

ASANI NUHI, gostilničar iz Črnomlja, v najemu ima bife Breza na metliškem kopalnišču, ne skrbi samo za jedadčo in pijačo ter prodajo sladoleda, ampak tudi ureja kopalnišče. Kadar je potrebno, pokosi travo, dal je počistiti rečno dno, sprejema in prijavlja tuje ter domače goste, ki jih te dni ne manjka. Pri delu mu pomaga žena Danica, z dnevnim iztržkom sta zadovoljna, poleg tega pa sta predlagala Belokranjskemu muzeju prodajo knjig in drugih publikacij o Metliki in Beji krajini.

Črnomaljski drobir

ŽETEV IN VESELICE — Konec tedna je bil v znamenju žetve in veselice. Ker pa je stara dobra veselica dobila manjvredne prizvok, sedaj vabijo na razne prireditve z bolj ali manj posređenimi in zvenečimi imeni in skovankami. V Petrovi vasi, kjer so čez dan še veselo želi, je bila v nedeljo zvečer petroviada, na katero je Marjan Smode pripeljal svojo Jožico, na Vinici je v okviru Vinškega poletja Kolpa pela in plesala, društvo Rom z Lovek pa ni priredilo ciganiade, ampak športne igre.

ODEJE PRED VRATI — V sobi v viniškem kampu so pred časom prespali tuji turisti. Redoljubni tuji so sprane in nasploh izmučene odeje lepo zložili in jih postavili pred vrata, pokrili pa so s svojimi. Kljub temu ne kaže izdelanih odev zavreči. Morda bo v Vinico kakšen turist prrijazil na konju. Za žival je pa tudi treba poskrbeti.

Drobne iz Kočevja

DESETERO JEZER? — Ker je splošno znano, da je nastalo kočevsko jezero zaradi globoke jame, ki jo je po prenehanju obratovanja rudnika zalila voda, se ne zdi docela neumn napoved o novih jezercih. Priložnostni obiskovalec je namreč opazil, da so jame in vrtine na eni od čest, ki pelje k jezeru, že take, da o cestišču kmalu ne bo več mogoče govoriti. Ne gre za kako bližnjico, ampak za dovozno pot z asfaltno ceste proti Salki vasi.

SANDALE IN STRANIŠČE — Nadvse praktična obuvla za vroče dni, sandale, utegnejo človeka spraviti v slabo voljo. Tako se je oni dan na avtobusni postaji v Kočevju primerilo deklici, ki je obiskala tamkajšnje stranišče. V očiti stiski je zavila v molki oddelk in se razočarana vrnila. Po njenih kretnjih in izrazu je bilo jasno, da razočaranje ni vrelo iz občutka krivde zaradi zgrešene straniščne kabine. Za dekletov fatalni obraz je bila kriva razlita straniščna tekočina, ki ji lepotebne smilale zaradi značilne tvezdne nibe bliki kos.

Novo življenje na Suhorju

S trdnim programom je obratu IMV na Suhorju zagotovljena prihodnost

SUHOR — Delavci suhorskega obrata IMV bodo po več letih šli prvič brez skrbi na kolektivni dopust. Nadaljnji obstoj tega obrata in s tem tudi vprašanje njihove zaposlitve v domačem kraju je dokončno rešeno. Ne samo, da je določen program, ki ga bodo izvajali v tem obratu, to je kompletna izdelava podvozij in osi za imveve priklole ter kot dopolnilni program se proizvodnja ročnih kosilnic, cirkularjev, strojkov za kompostiranje za tujeja partnerja AL-KO in izdelava tovornih prikolic za osebne avtomobile, večina strojev za to je že montiranih.

Letos bodo v suhorskem obratu izdelali okoli 14.000 podvozij za prikolice, prihodnje leto 16 tisoč, skratka njihova proizvodnja mora biti usklajena s proizvodnjo prikolic. Prihajajo tudi že stroji, potrebni za dodatni program, vsi naj bi bili na Suhorju do konca leta, v začetku prihodnjega leta pa bo stekla poskusna proizvodnja. Tako za glavni kot za dodatni program so stroji pretežno domači, večina proizvodnje iz obeh programov pa bo šla v izvoz na konvertibilno tržišče, podvozja predstavljajo okoli 15 odst. vrednosti celotne prikolic, IMV pa jih 90 odst. izvozi. Samo iz dodatnega programa bodo prihodnje leto izvozili za okoli 2,5 milijona nemških mark.

POLETJE NA KOLPI — Kolpa, prelestna belokranjska lepota, ob svoje bregove v vročem poletju vedno znova privablja številne oddihe, osvežitve in sprostitve željne ljudi. Še vedno je ena najlepših in najtoplejših slovenskih rek in sredi prejšnjega tedna so njeni vodi namerili že 25°C. Pasmetek je iz Podzemlja, ki je najbolj priljubljen kopalnišč Črnomalčev.

KALNA BISTRICA — Še sreča, da ima reka skozi Ribnico tako ime, ki spominja na čisto vodo, kajti o umazaniji v rečni strugi ni moč dvomiti. Sicer lena reka nosi s seboj deščice, lubenice in papir, od uporabnih plastičnih predmetov pa pokrovice različnih velikosti in navojev ter priročna cedila brez držala in nič poškodovano mrežico. V vodi se pozibava tudi naravni dar — alge. Prebivalci, ki stanujejo na obrežju rečice, so nezadovoljni s tako Bistrico.

STARE TEŽAVE — Glavna prometna žila skozi mesto prebivalstva še v divja v kosti. Promet na cestništvu je namreč na moč gost. Poleg motoriziranega ljudstva, ki se mu očitno mudi na Jadran, niso redki tudi kamioni, da o kolesarjih in motoristih niti ne govorimo. Včasih se navzaj vmes se stopeč avtomobil, ki ga natovarjajo. V gneči je moč pogosto opaziti osebe, ki se zaganjajo med vozili prek ceste, vendar se zavoljo spodletelne namere večkrat prestrašeno vračajo na pločnik in znova poskušajo srečo — tudi na prehodu za pešce.

Trebanjske iveri

NEINFORMIRANI — Iz šent-ruperskega Agrostroja delavci precej radi iščejo bolje plačano delo, saj slabše, kot je pri njih, ni skoraj nikjer. Menijo najbolj razočarani. Pritožujejo se tudi, da niso informirani. Očitno pa so dobro seznanjeni z razvojem dogodkov direktorja tozdogov, kiše pravčasno zapuščajo močno načeto barko. Za kapitane torej ne bi bili primerni in pri nas naj ne bi imeli MPK (moralnopolitičnih kvalitet), zato pa imajo očitno zelo dobro razvit ČZK (čut za kožo; svojo, se ve!).

PLAKAT — Za zadnji zbor krajanov Trebnjega se je neki krajan sam potrudil narediti dva »protiazbestna« plakata. Na enem je bila ob zapisan smrtosni bolezni tudi stilizirana mrtvaška glava. Krajan je šel na postajo milice, da bi dobil kako dovoljenje za razobešanje teh plakatov, a so ga napotili na za to pristojni sekretariat za notranje zadeve. Ker tam šefa ni dobil, je šel kar sam v akcijo izobešanja. Toda takoj, ko so bili plakati obešeni, je imel krajan že miličnike za vratom. Dobil je tudi pisemce sodnika za prekrške.

Sevniški paberki

TABOR — Srednjeolci ljubljanske agroživilske šole, ki pridno delajo na Mrzlem Polju nad Loko in pomagajo sevniškemu kmetijskemu kombinatu in kmetom pašne skupnosti pri urejanju čredin, imajo strogo komandantko, ki je sicer sekretarka mladine ene od ljubljanskih občin. Brigadirji, ki so le nekaj let mlajši od nadvse zagnane funkcionarke, ne vedo natančno, od kod ji tolikšna vnaema in pokroviteljski odnos do sovrstnikov, toda potrdili so se, da bi čim manj lažila po »njihovih« pašnikih.

DECIMIRNICA — Že večkrat so ljudje, tudi strokovnjaki, ugotovili, da decimirnica gozdnega gozdarstva na sevniški žagi še zdaleč ne deluje tako, kot so obljubljali. Za neizkoriščeno decimirnico je pokazal veliko zanimanje tudi najbližji sosed žage — Stilles. Toda o tem, da bi dali v najem objekt, ki premalo daje, nočejo gozdarji ničesar slišati.

Krške novice

PRESNETO VREME, ŠE TELEFON SE RAVNA PO NJEM — Dolenjevaščani se zadnje čase močno navdušujejo za dež. Takrat različno slišijo sogovornike na drugem koncu telefonske žice, če je vreme suho, pa samo brenčanje. Njihov telefon, napepljeni so si ga z lastnim denarjem in prispevali tudi za centralo v Zg. Pohančih, ima še to prednost, da krajan poznajo najmanj pol prebivalcev Titovega Velesa, precej Užičanov, zvečer pa lahko pokramljajo še z nočnim stiražerjem osiškajške banke. Stalno so v stikih tudi z JE Krško ali s postajo milice, če vrtijo krške številke in bojijo se, da to morda le predrago plačujejo.

OD KDAJ ŠO KONJI LUKSUZ? — Za krškopoljske kmete zagotovo ne, saj komaj čakajo, da se bodo lahko posvetili njihovi vzreji. Hipodrom v gramoznici bo kmalu nared, torej bodo imeli priložnost, da pokažejo, kakšne konje že imajo.

Novo v Brežicah

ZAVAROVALNICA DVIGA ROKE — Škodo po toči Zavarovalnica poravnava, škoda na avtomobilih zaradi udarnih jam na cestah pa ne. Prav ima, saj bi jo Brežičani finančno uničili, če bi ji zaračunali popravilo avtobusov in osebnih vozil zaradi vožnje na odseku od mesta do železniške postaje. Najprej so ga razkopavali komunalci, nato še cestno podjetje, oboji skupaj pa že leto dni preskušajo živce voznikov. Šoferjem mestnega avtobusnega prometa je prešlo zaviranje pred jarami v meso in kri, da celo pri kosilu pritiskajo na pedale in se zibljejo z životom naprej in nazaj, kot da so še vedno za volanom.

KAJ BI SE ZANAŠALI NA DENAR, KI GA NEBO — Knjižnica si bo sama težko privoščila 1500 knjig na leto, zato najbolj iznajdljivi bralci že ugibajo, kako bi ji priskočili na pomoč. Menijo, da to ne bo težko. Ljudi je treba samo spomniti, da bi na primer na koncert prinesli knjigo kot vstopnico ali kako drugače podarili zalogo s podstrešja.

V morju sisov moči razvodenijo

Informiranje je pogosto prekinjeno v obe smeri

KRŠKO — Nesklepnost je bolezen poletja, v silih pa je njena sezona raztegnjena na vse letne čase. Udeležbo na sejah poskušajo zagotoviti z osebnimi prepričevanjem, s telefoničnimi pozivi in klub temu morajo ponovljati sklice.

V krški občini so krajevne skupnosti, v katerih se delegacije več kot leto dni po volitvah niso konstituirale. »Ne premaknemo jih z nobeno spodbudo in ne s pritiskom na krajevne funkcionarje«, je dejal sekretar občinske konference SZDL Vlado Vogrinc. Menil je, da so vložili ogromno energije v izpeljavo volitev, a jih formalno niso dokončali. Razvoj so prepustili stihiji. V dosedanjih stikih z delavsko univerzo in krajevnimi skupnostmi tudi niso našli za vse sprejemljivega načina izobraževanja delegacij oz njihovih vodij, zato sploh niso začeli z njim.

K nesklepnosti je po Vogrincem mnenju pripomoglo tudi kadrovanje. Le v redkih krajevnih skupnostih so izbirali delegate za sise z enako pozornostjo kot za občinsko skupščino. Za sise je bil vsak dober in to se maščuje. Samo v Leskovcu in še nekaterih KS so bili bolj daljnovidni, zato so povsod dobro zastopani, krajan pa so dovolj poučeni. Tam, kjer se delegacije ne sestajajo ali delegati ne hodijo na seje, zastajajo informacije v obeh smereh. Zaradi neobveščenosti prihaja po nepotrebnem do vroče krvi in ljudje postavljajo nerealne zahteve brez zveze z resničnimi možnostmi.

Kako torej priti do ozdravitve? Zmanjševanje števila sisov je že ena od možnosti za večjo učinkovitost odločanja, za to, da se moči ne razvodenijo.

J. TEPPEY

Znanje še nima prave cene, zato ni strokovnjakov

TREBNJE — V trebanjski občini primanjkuje strokovno podkovanih ljudi. Po eni strani se že zmeraj premalo učencev odloča za izobraževanje na višjih zahtevnostnih stopnjah, po drugi strani pa se še kar nadaljuje »beg možganov« iz občine v kolektive, kjer tudi s primernim nagrajevanjem in možnostmi za napredovanje dokazujejo, da v resnici vedo, da znanje ni le potrebno, ampak tudi nekaj stane.

Navkljub majhnim premikom na boljše na kadrovskem področju zaradi vsega omenjenega in tistega, kar smo slišali na skupni seji zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti trebanjske občinske skupščine prejšnji teden, ko so delegati razpravljali o poročilu o stanju na področju kadrovske dejavnosti v občini, ne more biti razlogov za zadovoljstvo. Še vedno so v trebanjski občini kolektivi, ki še nimajo zaposlenega nobenega delavca z višjo ali visoko izobrazbo niti nimajo v svojih samoupravnih aktih predvidenih del in nalog, ki zahtevajo tako izobrazbo.

Dobrodošlo bi bilo tudi, če bi trebanjsko združeno delo navezalo tesnejše stike s klubom študentov, ki pa bi ga morali ob pomoči občinskih družbenopolitičnih organizacij spet oživiti. Toda kaj neki si lahko misli še tako goreč lokalpatriot o zaposlitvi v domači občini, kjer se je lani v ustroju potrebe po kadrih povečal delež potrebe po delavcih s 1., 2. in 6. stopnjo strokovne usposobljenosti, zmanjšale pa so se potrebe po vseh družala podkovanih delavcih?

P. PERC

KONCERT ZA DAN VSTAJE

BREŽICE — Družbenopolitične organizacije, krajevna skupnost in Posavski muzej so na predvečer dneva vstaje priredili proslavo v veliki grajski dvorani. Na njej so podelili državna odlikovanja zaslužnim krajanom. Slovesnost so zaključili s koncertom mlade violončelistke Asije Valičič iz Arnevega sela in pianistke Stelle Krstanović.

Gradijo 46 stanovanj

Bo napovedana prenova v mestnem jedru odložena?

BREŽICE — V Prežihovi ulici gradi občinska stanovanjska skupnost blok s 46 stanovanji. Zanje je zainteresiranih več delovnih organizacij, ki so zaprosile za kredite iz sredstev vzajemnosti.

Za letos je napovedana tudi prenova stanovanjske hiše v starem mestnem jedru na Čarnelčevi ulici 3, a je odvisna od tega, kako delovne organizacije uresničujejo sporazum za obdobje 1986—1990. Skupščina stanovanjske skupnosti jih je že aprila opozorila na združevanje v višini enega odstotka od bruto osebnega dohodka pri sprejemanju zaključnih računov. To ni nič novega in se uje-

ma z napovedmi in zahtevami po kadrovski prenovi, saj naj bi ta stanovanja namenili mladim strokovnjakom, ne pa proslcem za solidarnostno streho nad glavo.

Za adaptacijo in gradnjo individualnih stanovanjskih hiš so letos planirali 120 milijonov dinarjev. Vseh vlog je bilo 243. Posojila, ki so jih predvideli iz priliva drugega polletja 1987, bodo verjetno lahko razdelili interesantom šele marca prihodnje leto. Zamik je nastal zaradi uveljavitve zakona o celotnem prihodu in dohodku.

J. T.

Za nerazvite težje breme

Trebanjska občina ocenjuje, da še bolj zaostaja za razvitejšimi — »Pozabljeni« tozdi

TREBNJE — Pogoji za gospodarjenje so še nadalje težki in skupaj z novo sprejetimi predpisi ne spodbujajo in ne omogočajo dobrega gospodarjenja. Obračunski sistem ne spodbuja dobrih organizacij, temveč jih izenačuje s slabšimi. Devizni zakon je nestimulativen in je prinesel neprecenljivo škodo izvoznikom.

To stališče občinskega izvršnega sveta ob obravnavi informacije o uresničevanju usmeritev resolucije o politiki družbenega in gospodarskega razvoja občine Trebnje v letu 1987 in uresničevanja srednjeročnega družbenega plana so podprli tudi vsi zbori trebanjske občinske skupščine. Še več, Trebanjci opozarjajo, da je njihova občina zaradi neugodne strukture dejavnosti v teh zaostrenih gospodarskih razmerah, ki poglabljajo razlike v razvitosti med občinami, še posebej v težkem položaju. Organizacije nimajo dolgoročnih vitalnih programov, ustrezno podprtih s strokovnim kadrom. Poudarjajo pa še, da temeljne organizacije ne bi smele biti na obrobju pozornosti matičnih delovnih organizacij, pač pa njihov enakovreden člen. Spomniti velja namreč, da je kar 40 odstotkov tozdogov v trebanjski občini takih, ki imajo sedež delovne organizacije zunaj občine.

Trebanjci ugotavljajo, da sta najbolj kritični dejavnosti kmetijstvo in agroživilstvo, saj se razkorak med cenami ne odpravlja, niti še ni pravih

ukrepov za izboljšanje stanja. Zahtevajo, da Kolinska Mirna postavi v plane realne osnove glede pogodbenih količin odkupa krompirja, se pravi take, da se ne bi ponovilo letošnje leto, ko niso odkupili vseh pogodbenih količin.

V Trebnjem se dobro zavedajo, da brez ustreznih strokovnjakov ne bo hitrejšega tehnološkega razvoja, bore malo pa so storili, da bi se kaj premaknilo na bolje, saj je veliko strokovnjakov iz občine raje poskalo delo v organizacijah zunaj občine, kjer jih tudi bolje plačajo.

V trebanjskem gospodarstvu sprotro usklajujejo osebne dohodeke, intervencijski zakoni pa na področju skupne in splošne porabe povzročajo velike likvidnostne težave še zlasti v kmetstvu in zdravstvu. Krajevne skupnosti morajo po mnenju izvršnega sveta v svoje plane bolj vključevati tudi vzdrževanje infrastrukturnih in drugih objektov, urejanje okolice in podobno, ne le izgradnjo infrastrukturne mreže. Izvršni svet tudi ugotavlja, da bo potrebno pridobiti drugega partnerja za nosilca razvoja turizma v občini, če dogovori s Putnikom ne bodo kmalu nakazali stvarnih možnosti za razvoj te dejavnosti. Kmetijska zadrga pa naj bo pubudnica in nosilca razvoja kmečkega turizma.

P. PERC

Turizem, ustrezen času

V Sremiču dajejo prednost specializirani ponudbi — Tuji kapital za kostanjevski vrtine?

KRŠKO — V razgovoru o naložbah v turizem je direktor Hotela Sremič Peter Markovič omenil, da je za tremi lučkami na Sremiču prišla letos na vrsto Kostanjevica, kjer se zadržuje veliko tujih in domačih obiskovalcev. V restavraciji Pod Gorjanci so obnovili nadstropje in zdaj so tam najlepše sobe v občini.

Peter Markovič

ni. Oddajajo jih večinoma tujcem. Za obnovo so odšteli 25 milijonov dinarjev. V gostinstvu so se odločili za specializacijo, saj se je pokazalo, da je bil začetek z domačo kuhinjo pri Treh lučkah izredno dobra zamisel.

Ta čas, ko v središču Krškega gradijo veliko poslovno stanovanjsko zgradbo, da bi staremu

mestnemu središču vrnil nekaj nekdanje živahnosti, se investitorjem pridružuje tudi Hotel Sremič. Približno 20 milijonov bo vložil v gostinski lokal, s katerim bo popestril ponudbo. To bo specializirana okrepčevalnica, v kateri bodo poleg običajnih sladkih nudili gostom 20 vrst različnih palačink, sladkih in slanih, jedi s sirom, tople in hladne sadne in mlečne napitke, zelenjavne plošče ter solate kot samostojne obroke. To bo njegov delež k življenju mesta.

Tudi za naprej razmišljajo o specializirani ponudbi. Večji razvoj predvidevajo na območju Kostanjevice. Občina sodeluje pri študiji urbanističnega inštituta Slovenije o turizmu v dolini Krke, Mercator pa je naročil študijo o izkoriščanju termalne vode v turistične namene. Vodo iz kostanjevski vrtine so dali v analizo in ugotovili, da je izredno kvalitetna. Topla je 36°C in je na sekundo priteče 50 l, s črpanjem pa to količino lahko podvojijo. Torej imajo vse možnosti za razvoj več turističnih dejavnosti. Ubrali bodo drugo smer kot Čateške Toplice, saj nima smisla česarkoli podvajati. Računalo na sodelovanje tujega kapitala, na ustanovitev konzorcija in v te priprave usmerjajo kljub trenutnim gospodarskim težavam vse svoje moči.

J. T.

OBETI ZA POMOČ

BREŽICE — Kolektiv Trima v Dobovi, ki je prvo polletje končal z izgubo, naj bi na pobudo izvršnega sveta občinske skupščine v Brežicah julija in avgusta pomagala zapolniti zasedenost proizvodnih zmogljivosti Splošno livarstvo in Tozd za popraviljanje voz v Dobovi, septembra pa naj bi vskočil še Dinos z naročilom za izdelavo kontejnerjev. Iz občinskih rezerv bodo poskušali zagotoviti Trimu denar za nove programe in prekvalifikacijo delavcev, za pokritje izgube pa bo občina iskala tudi kredite.

DRAŽJA VODA, KANALŠČINA IN ODVOZ SMETI

BREŽICE — Poletje bo res vroče, to napovedujejo tudi cene. Komunalno obrtno podjetje predlaga povečanje vodarines prispevki od sedanjih 116,50 na 191,50 din za gospodinjstva in od 197,50 na 367,50 din za gospodarstvo. Kanalščina naj bi se dvignila za 51 odstotkov v gospodinjstvih in gospodarstvu, prispevek za čištilno napravo za 72 odst., za odvoz smeti pa naj bi poslej plačevala gospodinjstva 92,8 odst. več in gospodarstvo 95,6 odst. več kot do sedaj. Predlagatelji opozarjajo, da samo to zagotavlja nemotenost vzdrževanja naprav do konca leta. Sklicujejo se tudi na podražitev električne energije na izgube v smetarski službi ter na nove stroške, ki jim jih nalagajo predpisi z zahtevo po prevrednotenju zalog.

Casemaker na preizkušnji

Brestaniška tovarna kartonske embalaže bo s tem strojem veliko pridobila

BRESTANICA — V Tovarni embalaže Senovo so pred kratkim končali z montažo casemakerja, novega stroja za proizvodnjo kartonske embalaže, ki so ga lani kupili od milanske firme Curioni. Pri montaži, ki se je začela že sredi junija, sta jim pomagala tudi dva milanska monterja.

Casemaker je sestavljen iz dveh delov. Šivalno glavo so že preizkusili in kar polovica škatel, ki jih proizvajajo na tem stroju, je narejena dvakrat hitreje kot na ostalih linijah. Rotacijska »štanca«, ki so jo že začeli preizkušati, bo omogočala izmenjavno posameznih segmentov stroja in s tem izdelavo posebno zapletenih škatel. Casemaker v eni operaciji združuje funkcije tiskanja, viskovanja, rezanja, izrezovanja, izsekovanja, zgibanja, lepljenja in šivanja škatel iz valovitega kartona. Nastavljanje orodja je avtomatsko in računališko vodeno.

V tovarni so dokupili še podajalno in zlagalno napravo in tako s casemakerjem pridobili več kot en sam stroj. Kot je poudaril Jože Božič, vodja priprave dela v tovarni, bodo z novo napravo veliko pridobili na času, pri nekaterih proizvodih pa se bo izboljšala tudi kvaliteta izdelave. Za embalažo, proizvedeno na casemakerju, se bodo zmanjšali stroški izdelave, kar bo seveda pomenilo ob istih tržnih cenah večji prihranek za tovarno.

B. DUŠIČ

CEVOVOD JE ODPOVEDAL ZARADI NEPRAVILNE MONTAŽE

BREŽICE — Zavod za raziskavo materiala, ki je odkril vzroke številnih okvar na novem cevovodu osrednjega brežiškega vodovoda od Glogovega Broda do Brezine, je ugotovil, da je poglavitni razlog za puščanje vode na stikih nepravilne montaže cevi. Okvare je dodatno lahko povzročil tudi vodni udar med polnjenjem cevovoda. Spoje so testirali z zvočnim detektorjem, odkrite okvare pa odpravljajo z zamenjavo spojk. Če bo IMP ugotovil, da povzroča okvare tudi vodni udar, bodo morali spremeniti strojno opremo črpališča.

»REZERVNO« MORJE — Za Sevničane je kopalnice velika pridobitev, saj v vročih poletnih dneh ni treba iskati osvete v Brestanici in še bolj oddaljenih termalnih toplicah. Za številne, ki si zaradi »preslanosti« cen lahko Jadran ogledujejo le še na razglednici, pa je bazen nekakšno »rezervno« morje. Sevniška ZTKO je prejšnji terek poskrbela za prvi plavalni tečaj (drugi bo 20. avgusta), lestvico rekorderjev na 50 m in še kaj. Celjski inšpektorji so pohvalili čisto vodo in okolje, zato ni presenetljivo, da je bilo samo prejšnje nedeljo okrog 1300 gostov.

Kmetijstvo ne prenese neskladij

Pri sevniškem kmetijskem kombinatu opozarjajo tudi na velike težave z močno okrnjeno veterinarsko službo — Izpad v skladu

SEVNICA — »Kmetijstvo je ves čas pod državno kontrolo cen. Vse večji razkorak med cenami kmetijskih izdelkov in reprovmateriala ter cenami drugih izdelkov jemlje voljo kmetom in nam, ki jim skušamo pomagati. Lani smo edini v Posavju predložili investicijski program. Zdej je investicijska politika v govedoreji popolnoma zavrtta, kajti 82-odstotna obrestna mera je za kmetijstvo nesprejemljiva.« je povedala direktorica temeljne organizacije kooperantov sevniškega kmetijskega kombinata Jožica Mlakar.

V sevniški občini se trudijo, da bi dokončali vsaj lanske naložbe. Pospeševalna služba kooperacije je ob razkoraku cen največkrat nemočna. Mlakarjeva navaja za primer, da znašajo materialni stroški bekona 88.000 din, k temu je treba priložiti še stroške prevozov, zavarovanje živali in naposled tudi 82 odst. obresti, kar znaša okrog 120.000 din. To je proizvodna cena. Priznana prodajna

cena pa je 74 tisočakov. Zaradi razkoraka med nabavno vrednostjo prašičev in prodajno ceno mesa je v sevniški klavnicni nastala v prvem četrtletju izguba 12,8 milijona din. Še večja so odstopanja pri proizvodni ceni mleka.

Posebne težave povzročajo sevniškemu kmetijstvu tudi močno okrnjena veterinarska služba, o čemer je kombinat seznanil tudi občinski izvršni svet. Letos so nadaljevali z organiziranim zavarovanjem vseh krav, zajetih v odkup mleka, in barih telic, zavarovanih je nad 3000 živali. Že lani pa se je pojavil problem negativnega obračuna veterinarske službe pri opravljanju kurativne. »Letos smo pričakovali ugodnejše rezultate kolektivnega zavarovanja, ugotavljamo pa ravno obratno. Nesporo pa je o grozni izpad v skladu, iz katerega plačujejo pogine živali. To se nam dogaja pri

vseh kategorijah živali in opozarjamo, da bo to ogrozilo zavarovanje. Še prej pa se bo odprlo vprašanje pokrivanja izgube v letu 1987 in, kar je najhujše, zaradi neust-

● Leta 1980 je moral kmet za traktor oddati 18.610 litrov mleka, lani pa 28.000 l, ali pa 3.133 kg govejega mesa v letu 1980 in lani že 3.800 kg. Kmetijci nadalje s številkami dokazujejo, da na račun cen kmetijskih izdelkov v Sloveniji ni bil ogrožen potrošniški standard. Leta 1965 je slovenski delavec s povprečno plačo dobil 551 litrov mleka, 546 kg kruha, 56 kg govedine, 61 kg svinjine, lani pa je že lahko kupil 920 litrov mleka, 1346 kg kruha, 132 kg govedine in 86 kg svinjine.

rezne veterinarske službe izgubljajo kmetije živali in vsi skupaj proizvodnjo,« je poudarila Mlakarjeva.

P. PERC

Kultura in izobraževanje

Čigave so Noči do jutra?

Morale bi biti vsesplošna metliška zadeva, te Noči do jutra, kulturne prireditve na grajskem dvorišču Belokranjskega muzeja. Pa ni tako. Pripravljajo jih peščica najbolj zagnanih ljudi, ki jim ni vseeno, ali je Metlika med dopusti kulturno mrtva ali ne. Da so organizatorji na pravi poti, pričča izredno dober obisk. Lani se je zgnatlo na grajskem dvorišču okoli tri tisoč ljudi. Ogledali so strižnjo predstav, ki so veljale nekaj več kot štirideset starih milijonov. Za ta denar v marsikaterem kraju ne bi mogli izdelati niti plakatov, tako bi bilo tudi v Metliki, če ne bi delali posamezniki zastonj. Širše družbene podpore pa ni. Tiste moralne.

Turistično društvo bo letos prispevalo 200 tisočakov. Društvo vinogradnikov Bele krajine trideset starih milijonov, z denarnim prispevkom »grozi« tudi kulturna skupnost. Slednja pa, kaže, bolj obljublja, kot misli resno. Na grajskem dvorišču se bo vseeno zvrstilo deset predstav. Kljub mlačnemu in nezainteresiranemu odnosu tistih, ki bi jim morale biti take in podobne akcije v ponos in njihovih letnih delovnih načrtih. Ne zgolj v poročilih. Razumeti je, da je nekaterim kultura tujek, vendar jim že po delovnem mestu ne bi smela biti. Ali pa ne sodijo na stolček, ki ga grejejo.

Obisk predstav je seveda svobodna odločitev, za nekatere pa verjetno tudi delovna dolžnost. Nedopustno je namreč, da je na grajskem dvorišču redkokdaj videti ljudi, ki vodijo in predstavljajo ta sistem. Preprosto ljudstvo opazi njihovo odsotnost, zameri jim jo celo, najbolj pa so kritični do tega nastopajoči, kar je razumljivo, kajti v njihov nastop, zgrajen na popolnoma ljubiteljski osnovi, je vložena nemalo truda, odrekani in prizadevanj. Neobisk ocenjujejo kot nevrudnotenje njihovega dela, kot ignorancijo, kar verjetno na koncu koncev to tudi je.

TONI GAŠPERIČ

NOVA RAZSTAVA V NAMI

LJUBLJANA — V razstavišču NAMA pri ljubljanskem tromostovju bodo drevi odprli razstavo del akademskega slikarja Vasilija Četkoviča — Vaska iz Škofje vasi. Razstava bo na ogled do 19. septembra.

Pot v šolo gre skozi MK

V novomeški Mladinski knjigi imajo že vse osnovnošolske učbenike razen novih — Spet dogovor s šolami

NOVO MESTO — Mladinska knjiga je dala že pred dnevi izločena okna svojih prodajalnih širom po Sloveniji prelepiti z vabljivim geslom, ki pravi, da se pot v šolo začne v njenih knjigarnah. Za šolarje je to opozorilo, naj čimprej stopijo pogledat, katere učbenike in druge potrebščine, ki jih bodo potrebovali v novem šolskem letu, že lahko kupijo in katerih še ne. Z nakupom zdaj se bodo izognili gneči, ki se v prodajalnah s šolskimi potrebščinami pojavi tik pred začetkom pouka, naredijo pa jo tisti, ki čakajo na zadnji trenutek.

V knjigarni Mladinske knjige v Novem mestu je moč od minulega tedna kupiti vse učbenike za osnovno šolo razen novih in tistih, ki jih je bilo treba spremeniti oziroma dopolniti. Novih pa bo kar precej, predvsem za matematiko v nižjih razredih, na splošno pa največ novih učbenikov tiskajo za osmi razred osnovne šole. Kdaj bodo novi in dopolnjeni učbeniki naprodaj, v knjigarni še ne vedo, predvidevajo pa, da pred 1. septembrom.

Nove pa ne bodo samo knjige, ampak so že zdaj nove tudi cene. Učbeniki, ki so že na voljo, so občutno dražji od prejšnjih. V primerjavi s tistimi, ki so jih učenci kupovali na začetku šolskega leta 1986/87, so

Novi prvi letniki še niso povsod zasedeni

Težave tudi z napolnitvijo oddelkov za izobraževanje odraslih — Vpisovanje do 31. avgusta

DOLENJSKA, POSAVJE — Delo je minuli petek objavilo informacijo o tistih šolah srednjega usmerjenega izobraževanja v Sloveniji, ki z dozdajšnjim vpisom učencev še niso napolnile prvih letnikov za novo šolsko leto. Iz preglednice je razvidno, da so take šole v vseh dvanajstih regijah, torej tudi v dolenjski in posavski.

Najbolj kritično je na Srednji kmetijski šoli Grm v Novem mestu, kjer je za srednji program kmetijstva nezasedenih kar 45 učnih mest, poleg tega pa 25 vpisnih mest tudi za skrajšani program tovrstnega izobraževanja. Ne kaj dosti bolje se obeta prvimi letniki gradbeništvu na Srednji šoli tehniških in zdravstvene usmeritve Boris Kidrič, kjer manjka na srednji stopnji 24, za izobraževanje po skrajšanem programu pa 15 kandidatov. Na tej šoli pa ostajajo nezasedeni prvi letniki tudi nekaterih drugih usmeritev. Na oddelku za opravilce farmacevtskih naprav, kjer poteka izobraževanje po skrajšanem programu, manjka še 10 kandidatov, 7 pa na oddelku za kemijsko dejavnost, kjer je izobraževanje po srednjem programu. Tudi program lesarstva še ni zaseden, saj je še vedno prostih 24 vpisnih mest.

Težave z vpisom v prve letnike imajo tudi tekstilne šole, predvsem za izobraževanje pomočnikov tekstilnih konfektionarjev (po skrajšanem programu). Tako je na sevniški šoli še vedno prostih 13, na metliški 10 in prav toliko

vpisnih mest tudi na kočevski šoli. Podobne probleme imajo šole z napolnitvijo prvih oddelkov za skrajšani program »pridobivanje, predelava in obdelava kovin«. V ustreznih šolah v Krškem manjka 10, v srednji šoli v Črnomlju, ki tudi izvaja tak program, pa kar 14 kandidatov. Srednji šoli v Krškem in Kočevju pa se ubadata še z napolnitvijo oddelkov strojništva, saj manjka v Krškem še 5, v Kočevju pa kar 38 kandidatov. Tudi novomeška gostinska šola še ne more biti brez skrbi, saj ji manjka v oddelkih izobraževanja za opravljanje gostinskih del ta čas kar 29 kandidatov.

Nezasedeni pa so za zdaj tudi oddelki za izobraževanje odraslih. V Brežicah je 27 prostih vpisnih mest za šolanje trgovinskih poslovojev. V okviru Srednje šole tehniških in zdravstvene usmeritve v Novem mestu manjka v oddelkih za kemijsko 20 in farmacevtsko dejavnost 10 kandidatov, za elektrotehniko 16, strojništvo 20 in za voznike motornih vozil kar 100 kandidatov. Probleme z vpisom kandidatov v oddelke za izobraževanje odraslih imata tudi novomeška gostinska šola, ki ji manjka 59, in kmetijska šola, kjer ostajajo nezasedeni 30 vpisnih mest.

Kot smo lahko prebrali, je bilo tako stanje že 1. julija. Šole pa bodo sprejemale prijave kandidatov vse do 31. avgusta. Dan pozneje se namreč že začneja novo šolska leta oziroma pouk.

I. Z.

Podbevškove intarzije

Novomeški intarzyst Ciril Podbevšek, ki kljub 84 letom še vedno ustvarja, je v Dolenjski galeriji postavil na ogled okoli 40 slik, sestavljenih iz koščkov lesa

NOVO MESTO — V Dolenjski galeriji so minuli četrtek zvečer odprli razstavo intarzij novomeškega intarzyste Cirila Podbevška. Avtorja in njegovo delo je obiskovalcem predstavil kustos galerije Jožef Matijević, ki je med drugim poudaril, da je Podbevšek bržkone eden zadnjih ustvarjalcev na Slovenskem, ki še gojijo to zahtevno likovno zvrst. Razstava bo odprta do 7. septembra, zadnje dni pa se bodo intarzijam pridružile še Podbevškove rezbarije in male plastike, tako da bodo šolarji, zaradi katerih bo razstava tudi toliko časa na ogled, dobili celovitejši vpogled v ustvarjalnost tega novomeškega samouka, še posebej pa popolnejšo informacijo o dejavnosti, s kakršno se kot eden redkih pri nas ukvarja Podbevšek.

Razstava, postavljena v veliki dvorani Dolenjske galerije, obsega okoli 40 intarzij. To so posebne slike, sestavljene iz delcev raznobarnega furnirja. Kako naporno in zamudno je tovrstno ustvarjanje, je obiskovalcem povedal avtor sam. Dejal je, da nastaja posamezna intarzija po tri mesece, nekatere pa še dlje, kar je pač odvisno od tega, koliko furnirskih ploščic mora uporabiti. Podbevšek najraje upodablja krajino, zato tudi na omenjeni razstavi prevladujejo tovrstni motivi, največ pa iz Novoga

mesta in okolice. Toda zelo uspešen je tudi kot portretist, čeprav portretov nima veliko. Med drugim je upodobil znanega novomeškega rezbarja Franceta Vodnika, svojega prvega mentorja.

Podbevšek se spominja, da je bil Vodnik njegov mentor še takrat, ko je obiskoval novomeško gimnazijo. Takrat si je močno želel, da bi nadaljeval študij na likovni akademiji, vendar pa je moral to misel opustiti. Družina, iz katere je izšel tudi pesnik Anton Podbevšek, njegov brat, idejni pobudnik za umetnostna dogajanja, danes znana kot »novomeška pomlad«, ni bila toliko premožna, da bi ga lahko šolala. Zato je moral Ciril Podbevšek v vojaško kadetno šolo in se zapisati vojaškemu poklicu. Med zadnjo vojno je bil interniran. Življenje za žico si je lajšal tako, da je delal male kipe in druge rezbarije iz lesa, ki mu je pač bil dostopen. Po vrnitvi iz taborišča, še zlasti pa po upokojitvi se je posvetil samo intarzijam.

»S tem se ukvarjam že prek 40 let, delam pa še zdaj,« je Podbevšek pripovedoval pred otvoritvijo razstave. Da dela še zdaj, pomeni, da se z intarzijami ukvarja kljub visokim letom, saj jih letos napolnjuje že 84. Čeprav je tej ustvarjalnosti posvetil polovico svojega življenja, pa njegov opus ni obsežen, šteje le nekaj nad 80 del. Kot rečeno, preprosto zato, ker je »slikati« v intarzijah opravilo, ki ni samo tehnično zelo težavno, marveč je tudi na moč zamudno, težaško.

I. ZORAN

Pripravljen za snemanje

Robarjev film Veter v mreži v programu Vibe za leto 1988

LJUBLJANA — Film Veter v mreži, za katerega je napisal scenarij (po motivih Jarčevega romana Novo mesto) in ga bo tudi režiral Novomešan Filip Robar, bodo v Viba filmu posneli v programskem letu 1988. Kot so povedali na nedavni seji programskega sveta, je za snemanje že zdaj pripravljen še en film. Člani tega sveta so prebrali kakih 30 scenarijev, vendar bodo dokončen izbor za snemanje v letu 1988 pripravili šele jeseni. Viba film namerava prihodnje leto posneti pet celovečernih in dvanajst petnajst kratkih filmov, poleg tega pa še pet filmskih portretov slovenskih kulturnih in javnih delavcev, s katerimi bodo obogatili program RTV Ljubljana. Zdjaj torej vsekakor lahko upamo, da bo Robarjev projekt le ostvarjen, saj bo prvi film, ki bo govoril o dogajanjih v Novem mestu.

I. Z.

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 24. VII.

18.20 — 00.00 TELETEKST
18.35 POROČILA
18.40 DOLGA BELA SLED, 12. del češkoslovaške nadaljevanke
19.10 RISANKA
19.24 IZ TV PROGRAMOV
19.26 VREME
19.30 DNEVNIK
20.00 LULU, 4., zadnji del italijanske nadaljevanke
21.05 ZGODOVINA IZUMOV: IZUMI NEZNANEGA, dokumentarna serija, 3. del
22.00 POP DELAVNICA, 1. del
22.30 DNEVNIK
22.45 POLETNA NOČ

LEPI SERGE, francoski film

DRUGA TV MREŽA

13.45 Test — 14.00 Tenis YU:GB — 17.10 Dnevnik — 17.30 Srebrna trobenta — 18.00 Izobraževalna oddaja — 18.30 Risanka — 18.40 Številke in črke — 19.00 Alpski večer 87 — 19.30 Dnevnik — 20.00 Poletje in film (zabavnoglasbena oddaja) — 20.45 Poročila — 20.50 Čudežna dekada (francoski film) — 22.25 En avtor, en film: M. Tarana: Jugovzhodno od raja

TV ZAGREB

8.55 Poročila — 9.00 Umetniki in vloge: Višnja Djordjević — 9.45 Oddaja za otroke — 10.30 TV galerija — 11.25 Potovanja: Orjen — 15.30 Poročila — 15.40 Program plus — 17.25 Poročila — 17.30 Otroška oddaja — 18.00 Mineralne in termalne vode v BiH — 18.30 Risanka — 18.40 Številke in črke — 19.00 TV koledar — 19.10 Risanka — 19.30 Dnevnik — 20.00 Cagney in Lacey (serijski film) — 21.00 Večer »Pri lipi« (zabavna oddaja) — 22.10 Dnevnik — 22.30 Gost urednik — 23.30 Program plus — 01.00 Poročila

SOBOTA, 25. VII.

16.05 — 00.00 TELETEKST
16.20 POROČILA
16.25 ZNAK, ponovitev 3. dela otroške serije
16.55 PIRAT ČRNOBRADEC, angleški film
18.35 ŠPANSKA DRŽAVLJANSKA VOJNA, 8. del dok. serije
19.00 KNJIGA
19.10 RISANKA
19.24 IZ TV PROGRAMOV
19.26 VREME
19.30 DNEVNIK
19.50 ZRCALO TEDNA
20.15 TARZAN, OPIČJI ČLOVEK, ameriški film
Jane, plavalosa ljubežen neukroče-

nega človeškega opičjaka, je v tej verziji iz leta 1981 zaigrala Bo Derek. Osnovni namen filma, v katerem sta nastopila tudi odlična igralka Richard Harris in John Phillip Law, je predvsem afirmacija sicer privlačne, toda igralsko dokaj šibko obdarene Bo Derek.

DRUGA TV MREŽA

13.15 Test — 13.30 Otroška oddaja — 14.30 Kako biti skupaj — 15.00 Tenis YU:GB — 17.30 Mostar: skoki s starega mostu — 18.40 Dallas — 19.30 Dnevnik — 20.00 Nogomet Hajduki: Liege — 21.45 Glasbeni večer —

23.15 Športna sobota — 23.40 Kronika poljskega filmskega festivala

TV ZAGREB

8.30 Disko folk — 9.15 Miniatura — 10.00 Mali koncert — 10.15 Petar Kočić — 10.45 Mali koncert — 11.00 Program plus — 14.30 Sinji galeb (jugoslovanski film) — 16.00 Poročila — 16.05 TV koledar — 16.15 Narodna glasba — 16.45 Sedem TV dni — 17.30 Skoki s starega mostarskega mostu — 18.30 T. O. (dokumentarna oddaja) — 19.30 Dnevnik — 20.00 Zaslodovanje Thomasa Hecklina (ameriški film) — 21.40 Dnevnik — 22.00 Netopir — 00.00 Poročila

NEDELJA, 26. VII.

9.45 — 13.05 in 15.30 — 23.30 TELETEKST
10.00 POROČILA
10.05 ŽIV ŽAV
10.55 DOLGA BELA SLED, ponovitev 12. dela
11.25 DOMAČI ANSAMBLI: ANSAMBEL BORISA IN MATEJA KOVAČIČA
12.00 KMETIJSKA ODDAJA
13.00 POROČILA
15.45 POROČILA
15.50 PAGANINI, 4., zadnji del nadaljevanke

17.10 NENAVIDNA LJUBEZEN MARTHE IVERS, ameriški film
19.00 KINO
10.10 RISANKA
19.24 IZ TV PROGRAMOV
19.26 VREME
19.30 DNEVNIK
20.00 V. Radovanovič: TUDI TO JE SREČA, 1. del nadaljevanke
V središču dogajanja je Bača, mali urednik, zaposlen v velikem zunanjetrgovinskem podjetju. Nekega dne ga preseneti novica, da je preko vrste dobil veliko stanovanje. Izkaže se, da je to le ena od zvijač njegovih šefov. Nadaljevanke je komedija, ki

govori o eroziji morale v našem času.
20.55 POLETNA NOČ ZDRAVO

DRUGA TV MREŽA

8.55 Poročila — 9.00 Danes za jutri in igrani film — 12.00 Anglunije (oddaja v romščini) — 14.00 Tenis YU:GB — 14.30 Avtomobilске dirke F1 za VN Nemčije — 18.45 Oddaja iz kulture — 19.30 Dnevnik — 20.00 Nogomet Dinamo: Hajduk — 21.45 Na robu teme (serijski film) — 22.35 Dokumentarna oddaja

PONEDELJEK, 27. VII.

18.10 — 00.00 TELETEKST
18.25 POROČILA
18.30 RADOVEDNI TAČEK
18.50 PAMET JE BOLJŠA KOT ŽAMET
18.55 SEDEM STOPNIC DO GLASBE
19.10 RISANKA
19.24 IZ TV PROGRAMOV

19.26 VREME
19.30 DNEVNIK
20.00 ČIGAV OTROK, 4. del avstralske nadaljevanke
21.00 OMIZJE: INDUSTRIJSKO OBLIKOVANJE IN KONKURENČNOST
22.45 DNEVNIK
23.00 POLETNA NOČ

DRUGA TV MREŽA

17.10 Dnevnik — 17.30 Hihitavčki — 17.45 Skriti zaklad — 18.00 Beograjski TV program — 19.00 Indirekt — 19.30 Dnevnik — 20.00 Meridiani — 20.30 Mali koncert resne glasbe — 20.45 Poročila — 20.55 Znanstveni grafiti — 21.40 Upor v Burstonu (angleški film)

TOREK, 28. VII.

18.20 — 00.00 TELETEKST
18.35 POROČILA
18.40 ZNAK, 4. del otroške serije
19.10 RISANKA
19.24 IZ TV PROGRAMOV
19.26 VREME
19.30 DNEVNIK
20.00 M. Lazič: ZGODBE S KONCA HODNIKA, drama TV Beograd

Zgodba pripoveduje o usodah žensk, ki se na ginekološki kliniki zdravijo zaradi neplodnosti. Ko na koncu nekatere ne uspejo premagati zdravstvene težave, se izkaže, da problem materinstva ni njihov edini v življenju in da njihova sreča ni popolna.

21.10 INTEGRALI
21.50 DNEVNIK
22.05 POLETNA NOČ

DRUGA TV MREŽA

17.10 Dnevnik — 17.30 Otroška oddaja — 18.00 Mostovi-hidak — 18.30 Premor — 18.40 Številke in črke — 19.00 TV koledar — 19.10 Risanka — 19.30 Dnevnik — 20.00 Kiparske tehnike — 20.30 Žrebanje lota — 20.35 Baročni trio — 20.45 Poročila — 20.50 Narodna glasba — 21.40 Muppet show

SREDA, 29. VII.

18.25 — 00.00 TELETEKST
18.40 POROČILA
18.45 PRAVLJICE IZ LUTKARSKEGA VOZIČKA
19.10 RISANKA
19.24 IZ TV PROGRAMOV
19.26 VREME
19.30 DNEVNIK
20.00 FILM TEDNA: BOŽANSKI DNEVI, ameriški film
V filmu zanimivega mlajšega režiserja Terenca Malicka, ki je bil v Evropi lepše sprejet kot v Ameriki, gre za

zgodbo o Billu, ki po spopadu s svojim predpostavljanim v čikaški železarni leta 1916 pobegne na vzhod, na teksaska žitna polja, s seboj pa vzame sestro in svojo prijateljico. V Texasu se zaposlijo pri bogatem, toda na smrt bolnem farmerju. Delajo na žitnih poljih, kamor pa tudi vedno bolj prodira mehanizacija. Ko Bill izve, da bo lastnik kmalu umrl, ga skuša poročiti s svojim dekletom, da bi podedovala farmo.

Toda načrt se izjalovi, po Billovi smrti pa dekletu čaka negotova prihodnost. Film se še posebej odlikuje po izredno

lepi fotografiji čudovite narave.
21.35 PO SLEDEH NAPREDKA
22.15 DNEVNIK
22.30 POLETNA NOČ

DRUGA TV MREŽA

17.10 Dnevnik — 17.30 Zgodbe modrega telefona — 18.00 Vrnjačka banja — 18.40 Številke in črke — 19.00 TV koledar — 19.10 Risanka — 19.30 Dnevnik — 20.00 Glasbena dogajanja — 21.30 Poročila — 21.35 Umetniški večer

dolenjski informativni center n.s.o. novo mesto

DOLENJSKI INFORMATIVNI CENTER
DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB
Glavni trg 24
68000 NOVO MESTO

Zbor delavcev DSSS

objavlja prosta dela in naloge

FINANČNI KNJIGOVODJA
(za nedoločen čas)

Pogoji:
— najmanj srednješolska izobrazba ekonomske smeri
— najmanj dve leti delovnih izkušenj
— poznavanje dela z računalnikom

Rok za prijavo je 15 dni od objave. Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev na zgornji naslov. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 8 dneh po sprejemu odločitve.

602/29

NAGRADA V RIBNICO

URŠKA ŽUK iz Ribnice je imela pri zrebanju največ sreče. Zreba ji je izbral za nagrado knjigo humorista Tonija Gašperiča Humoreske, v kateri avtor s svojim ostrim jezikom bica naše vsakdanje napake in napake. V knjigi je avtor napisal kratko posvetilo in pridal šestdeset letni podpis, kar knjigi daje vrednost več.

Rešite današnjo križanko in pošljite rešitev najkasneje do 3. avgusta na naslov: Uredništvo Dolenjskega lista, Germova 3, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 29.

PRGIŠČE MISLI

Da bi pošteno opravljal svoj posel, mora imeti pisatelj priložnost, da je na določen način disident.

M. KRLEŽA

Tako izročeni smo, da nas resnična, preprosta stvar preseneti in iznenadi.

F. LEBOYER

Družba zna biti kdaj tudi takšna, da ne pozna usmiljenja in ji je človek vse prevečkrat samo še sredstvo.

I. POTRČ

29

NAGRADNA KRIŽANKA

KEM. SIMBOL ZA ZVEPLO	USTNIČNIK	OPORNIK V SADOVNIJAKU	VAROVAN PRAVA	DOBA	SLOV. DIRIGENT (ANTON)	IVAN TAVČAR	ROMEOVA IZVOLJENKA	PRIPADNIK INDOEV. PLEMENA	SESTAVIL J. UDIR
									IZRAELSKA LUKA
	SESTAV VEČ APARATOV								
	BOROV VODIK							PODOBNA/PRIRODA	
	MEDN. BE-GUNSKA ORG./NEDO-KAZANA TROITEV				ZDRUŽBA/CENTER				
									DL
									DL
DL	UJEDA	DOLGA OS	DELAVEC V OLAJARNI/TNALO				VZDEVEK (GRALCA POLICA/VRSTA GOZDNE KURE		
	KABARET-NA POPEVKA			DREVORED/RIZEVO ZGANJE		JANEZ		GR. MIT. LEPTICA	KIS
	IZOLACIJA				ODETEV/ETIOP. PLEMENSKI POGLAVAR				
	BRENKALO								
	OS. ZAIIMEK		PRESTOL-NICA GRCIJE					POSEBNI DNEVI ST. RIM. KOLEDARJA	
	IND. RASTLINA		GOROVJE V MAKEDONIJI		PREBIVALEC AZ. DR. ZAVE/KEM. SIMBOL ZA ERBIJ				ČEBELJA TVORBA

Hoja bolj priljubljena kot tek

Aerobna hoja osvaja množice — Za dobro splošno počutje primernejša od teka — Manj poškodb — Kaj so pokazale študije o tej dejavnosti?

Kot se je pred leti v Združenih državah Amerike rodil jogging in se razširil po vsem svetu, tako zdaj iz tega dela sveta prihaja nov rekreativni val, za katerega je značilno zanimanje za aerobno hojo. Po velikem navdušenju za tekanje je sledilo nekaj treznega premisleka, opravljenih pa je bilo več študij in analiz, ki so pokazale, da tekanje ni čarobni obrazec, ki pomete z vsemi nadlogami, od debelosti, srčnih obolenj do prezgodnjega staranja. Izkazalo se je, da preveč navdušenost tekanje, brez ustrezne priprave in znanja, lahko tudi škodi. Številne tekaške poškodbe so pripomogle, da se je zanimanje za tekanje nekoliko zmanjšalo, pa tudi iz mode je prišlo.

Aerobna hoja, za katero se zdaj navdušuje vse več ljudi, ni navadna hoja, marveč gre za intenzivno rekreativno dejavnost. Strokovnjaki jo priporočajo bolj kot tekanje, predvsem zaradi tega, ker je pri aerobni hoji manj poškodb. Podatki govore, da je aerobna hoja postala druga najbolj priljubljena športno-rekreativna dejavnost na prostem, takoj za plavanje. Pred dvema letoma je bila še na petem mestu. Danes se z intenzivno hojo resno ukvarja okrog 25 milijonov ljudi, kar je precej več, kot je kdajkoli imel privrženec jogging, s katerim se je v

letu njegovega največjega razmaha (1983) ukvarjalo 13 milijonov ljudi. O priljubljenosti aerobne hoje govorijo tudi čisto ekonomska dejstva. Na ameriško tržišče prihaja vse več knjig, video kaset in avdio kaset z navodili, kako vaditi in sploh gojiti aerobno hojo. Te dni so prišle na trg tudi kasete, ki jih je pripravila znana filmska igralka in poslovno uspešna aerobicarka Jane Fonda. Odlučno gre v prodajo tudi posebna obutev za športno hojo in ostala oprema, ki pa ni ne draga in ne posebej prilagojena za hojo. In tudi prireditve, na katerih potekajo tekmovanja ali zgolj predstavitve aerobne hoje, je iz leta v leto več. Samo letos jih bo več kot 10 tisoč.

Pri tej telesni dejavnosti je bolj kot intenzivnost pomembna zložitost gibanja, po čemer hoja prednjači pred tekom, pravi kardiolog James Rippe, vodja fiziološkega laboratorija na massachusettski univerzi, kjer proučujejo vplive telesnih dejavnosti na zdravstveno stanje ljudi. Pri aerobni hoji, ki zahteva tehniko tekmovalne športne hoje, se telo zelo učinkovito pregiblje v vseh sklepih, od gležnjev, bokov do ramen, saj je za aerobno hojo značilno tudi poudarjeno gibanje rok. Športne in aerobne hodce je dokaj smešno videti, še posebno, ker pri tovrstni hoji pride do račjega miganja z zadnjico in boki. Toda prav to kroženje in gibanje je dobrodejno za telo in kondicijo.

Ker je korak pri hoji krajši kot pri teku, je treba za enako razdaljo narediti več korakov, se pravi, da je tudi poraba kalorij večja. Meritve so pokazale, da porabi hodec pri aerobni hoji na določeno razdaljo za 10 odst. več kalorij. Pri tem pa pri hoji človek manj tve-

ga, saj ne prihaja do poškodb gležnjev, mišičnih kit in hrbtnice, značilnih za tekanje.

Množično zanimanje za aerobno hojo je v Združenih državah Amerike spodbudila študija dr. Ralpa Paffenbargerja, v kateri je avtor zajel 17 tisoč harvardskih študentov, zdaj starih od 53 do 90 let. Študija je pokazala, da je pri moških, ki so prehodili več kot 15 kilometrov na teden, za 21 odst. manjša nevarnost smrti za srčno kapjo kot pri tistih, ki so prehodili manj kot 5 kilometrov na teden.

Stalna, četudi ne intenzivna vadba in telesna dejavnost je torej pomemben činitelj pri ohranjanju dobrega zdravstvenega stanja. Vendar pa je za doseganje najboljših učinkov treba nekaj več napora. Michael Pollock, direktor raziskovalnega središča za telesne dejavnosti na floridski univerzi, je z analizami ugotovil, da je najbolj učinkovita aerobna hoja, pri kateri za eno uro dosežemo 60 do 90 odstotkov maksimalnega srčnega utripa. Pri zmernejši obremenitvi je pač treba vadbo podaljšati, če želimo doseči največje učinke.

Za konec navedimo še izjavo Mariane Spatz, ki opravlja značilno »sedeče« delo kot tajnica v neki ustanovi. Z zmerno aerobno hojo se ukvarja že tretje leto. Takole pravi: »Po treh letih so izginiti kilogrami hkrati z odvečnimi centimetri v obsegu telesa. Imam že 50 let, a videti sem kot 40-letnica.« Lep dosežek, mar ne?

MiM
(Vir: Time)

Uporabi in odvrzi

Za sedanji način življenja in potrošnje pravijo, da je odmetniški. Stvar uporabimo, potem pa odvržemo. Po tej filozofiji je nastalo že precej predmetov za vsakdanjo uporabo, od plinskih vžigalnikov do najrazličnejših pisal. V zadnjem času pa se jim pridružujejo še novi proizvodi, in to takšni, za katere bi menili, da jih ljudje kupujejo premišljeno in za trajnejšo rabo. Med predmete te vrste sta se v zadnjem času uvrstila tudi fotoaparati in telefon.

Prvo kamero za enkratno uporabo so izdelali Japonci. Gre v bistvu za škatlico filma, ki ima dodan preprost objektiv in zaklop. Ko kupec posname vseh 24 posnetkov, odva v obdelavo vse skupaj. Podoben fotografski aparat je pred kratkim poslal na tržišče še Kodak. Fotokamera za enkratno rabo stane malenkost več kot škatlica filma. Stvar gre dobro v prodajo, saj jo ponujajo tam, kjer je priložnost za nekaj posnetkov, na atraktivnih izletniških točkah, zabaviščih ipd.

Z nekaj več dvoma so pospremili na trg prve telefone za kratkotrajno rabo. Le kdo bo kupil telefon, ki dela le nekaj mesecev? A ga kupujejo. Največ v bolnišnicah, kjer bolnikom montirajo take telefone za čas zdravljenja, potem pa jih zavržejo. Tako vsak bolnik dobi povsem nov telefon, kar je še kako željeno v času, ko se strah pred nalezljivimi boleznimi širi kot kuga.

Deseti planet odkrit?

Pomanjkanje podatkov je dokaz o obstoju desetega planeta v našem osončju, trdijo strokovnjaki

Med skrivnostmi, ki že dolgo burijo človekovo domišljijo, je tudi obstoj skritega desetega planeta v našem osončju. Kot so pred kratkim sporočili strokovnjaki, ki se na te stvari razumejo, takšen planet po vsej verjetnosti zares kroži okoli Sonca, povzročil pa naj bi med drugim skrivnostne nepravilnosti v gibanju planetov Urana in Neptuna v 19. stoletju ter kozmično katastrofo pred 65 milijoni leti, zaradi katere so z obličja zemlje izginili dinozavri in številne druge živalske in rastlinske vrste.

John Anderson, ki dela pri Nasi kot znanstveni raziskovalec, je na osnovi podatkov, ki sta jih iz globlin našega osončja poslali sondi Pioneer, prišel do zanimivih spoznanj. Astronomi, ki so v 19. stoletju opazili in preračunali ne-

pravilnosti v gibanju planetov Urana in Neptuna, so sicer vse izračune opravili zelo točno — to so potrdila preračunavanja na računalniku — vendar pa so nepravilno izračunali gibanje domnevnega nevidnega planeta, ki naj bi bil kriv za odklone v orbitah. Če bi planet zares krožil po izračunani orbiti, bi še naprej motil gibanja Urana in Neptuna. Znano pa je, da so nepravilnosti izginile v začetku tega stoletja, kot je tudi res, da vesoljski sondi nista zaznali nobenega znamenja o kakšnem planetu na domnevni orbiti. Pa vendar je prav to pomanjkanje v bistvu dokaz, da deseti nevidni planet zares obstaja, menita Anderson in astronom Kenneth Seidelmann. Ki se je pridružil strokovnjaku pri razreševanju zanimive uganke.

Ponovno sta vse preračunala in prišla do podatkov, po katerih bi moralo biti nebesno telo, ki naj bi povzročilo omenjene nepravilnosti v gibanju obeh planetov, petkrat tako masivno kot Zemlja, gibalo pa naj bi se v ravnostegneni elipsi, potekajoči pravokotno ali vsaj močno nagnjeno na ravnino elips ostalih planetov. Le tako je mogoče razumno pojasniti, zakaj nič več ne vpliva na gibanje obeh planetov in zakaj vesoljski sondi nista zaznali njegove gravitacije.

Zanimivo je, da najnovejša teorija ponuja razlago tudi za kozmično katastrofo, ki je uničila mnoge oblike življenja na Zemlji. Deseti planet našega osončja naj bi pred 65 milijoni leti potoval skozi pas kometov, njegova gravitacijska sila pa naj bi potegnila nekaj kometov iz njihove orbite tako, da bi jih nekaj padlo tudi na Zemljo. Padci velikih nebesnih teles pa bi, kot so izračunali strokovnjaki s pomočjo računalniških modelov, za nekaj časa tako spremenili podnebne razmere, da bi zaradi njih poginile mnoge živali in izumrle nekatere rastlinske vrste.

Varno v megli

Avtomobil tiplje pred seboj z laserskim žarkom

Za avtomobiliste je vožnja v gosti megli ena največjih nevarnosti, ki preže na cestah. Gosta megla upočasni in prestavi v poljšo hitrost še tako sodobno urejen promet na še tako odličnih cestah. Kljub temu pa so nesreče v megli običajno hude in s težkimi posledicami, še posebno, kjer pride do verzišnega trčenja. Sodobni avtomobilski proizvajalci se trudijo, da bi premagali meglo, kot so premagali številne druge težavnosti, s katerimi se srečujejo avtomobilisti. Prvi avtomobili, ki bodo vozili varno tudi v megli, že nastajajo v delavnicah najbolj razvitih avtomobilskih industrij.

Na japonskem nastajajo avtomobil, ki »vidi« s pomočjo posebne radarske naprave 70 do 120 metrov daleč v še tako gosti megli in zana oviare na cesti, pred njim vozeča ali naproti prihajajoča vozila. Radar seveda ni takšen, kot ga uporabljajo v letalstvu, ker bi bil na tleh brez koristi, saj bi zaznal ograjo, okoliške stavbe in še kaj drugega kot ovire. Namesto valov, ki jih uporablja radar, so uporabili laserski žarek. Naprava v avtomobilu z laserskim žarkom tiplje predse, računalnik pa posreduje preračunane podatke o prosti poti in o potrebni varnostni razdalji glede na hitrost vozila.

In ne samo to. Če se voznik ne odzove na nevarnost, računalniški program sam začne zmanjševati hitrost in nato tudi sproži zaviranje. Vožnja v megli je za tako opremljeno vozilo neprimerno varnejša, kot je vožnja z običajnimi avtomobili.

Skleda iz riža

Po obedu jo poješ

Tajvanski ljubiteljski izumitelj Chen Liang-Erh je odkril zanimivo novost — posodo, ki jo po končanem obedu lahko pojedete.

Na Tajvanu imajo namreč velik presežek riža, zato razmišljajo, kako bi ga porabili. Lojalni državljani morajo vsak dan pojedeti skledico riža več kot doslej. Izumitelj pa se je domislil še nečesa, kar je z rižem mogoče narediti. Delal je poskuse in ugotovil, da se da iz riža narediti prav lepa in dokaj trajna skodela. V nji je mogoče hraniti vročo hrano več kot tri ure, na koncu pa jo lačni lahko kar pojedjo, saj je užitna. Lahko pa jo tudi pokrmijo živini.

— Saj bi ti posodil avto za večer, sin, ampak mama ga je popoldne do konca porabila!

Slovenija
Moja dežela.

Ignac Jereb: Umirajoča domačija

»Saj tudi boš! Od lakote boš, če boš še naprej tako trmast in se ne boš zganil kam!«

»Ljubezen do kmečke zemlje se je izrodila.« je zopet pomodroval Matevž.

»Morda je imel naš Peter prav, ko je iskal bodočnost drugod?« je podvomila Polona.

»Morda? Kdo ve? je podvomil tudi Matevž.

»Morda bi jo našel, če ga ne bi ujela ta nesreča.« je menila Polona.

»To so prazne marnje.«
»Eh, Matevž. Matevž, ti si postal prav tak kot oče. Ni mogel živeti brez kmetovanja.«

Drugi dan se je Matevž spustil v dolino, da uredi zadevo, kot je zahtevala Polona, a vrnil se je razočaran.

»Sem mislil in upal, da bom dobil koga, ki bi bil pripravljen prevzeti domačijo samo za najin preužitek, da bi ostala do smrti na Osojah, pa ni človeka, da bi bil voljan priti sem gor.«

»Si govoril z ljudmi v zadrugi?« je zagorel kanček upanja v Poloninih očeh.

»Sem. Odgovorili so mi, da še združeno zemljo na ravnini dajejo v najem zasebnim kmetom. Kako bi potem prevzeli šele našo, ko je hribovska, vsa v strminah in povrh še oddaljena.«

»Pa si povedal, kako je z nama?« je vprašala Polona.

»Sem. Rekli so mi, da če bi bil kdo od naju delal za partizane, bi dobivala vsaj priznanjalnico in bi se nekako pretolkla. Tako pa...«

»Kako, tako pa?« je pogrela Polona.

»Povedal sem jim, da so bili ves čas vojne partizani pri naši hiši in da si menda tudi ti, Polona, naredila kakšen korak za njihovo korist in bi bila upravičena za priznanjalnico.«

»In kaj so rekli?« je vprašala Polona.

»Nič. Samo spogledovali so se in posmehovali.« je skomignil z rameni Matevž.

»Polona, najbolje bi bilo, ko bi ti sama stopila v dolino na občino, do človeka, ki ima te zadeve v rokah, in mu povedala, kako in kaj.« je menil Matevž.

Takoj drugi dan se je Polona odpravila v dolino na občino do tistega človeka, ki je imel te zadeve v rokah, in mu razložila, po kaj je prišla.

Odgovorni človek za take zadeve je med poslušanjem enakomerno potrkal s koncem svinčnika po pisalni mizi in očitno kazal, da se ob Poloninem pripovedovanju silno dolgočasi. Ko je Polona končala, jo je suhoparno vprašal:

»Imate kakšen dokument, da vam je čas med vojno priznan dvojni?«

»Ne, takega dokumenta nimam. Samo slišala sem, da so ga iskali tisti ljudje, ki so imeli delovne knjižice, da se jim je ta čas vpisal in štel v delovno dobo. Tega pa nam kmetom ni bilo treba, ker nismo nikoli imeli delovne knjižice. Pač pa so jo imeli le nekateri hlapci in dekle.«

Odgovorni človek na občini se je zamislil in čez čas počasi dejal: »Hja... z vašim zahtevkom kasnite.« In potem je zopet naglo in sunkovito zdrdral vprašanje: »V katero partizansko enoto ste bili vključeni? Ali se bili aktivistka? Ste morda organizirano delali za partizane?«

Polona so vprašanja nekoliko zmedla, da je morala dobro razmisliti, preden je počasi in neodločno odgovorila: »Ne morem reči ne za prvo ne za drugo in ne za tretje, čeravno sem bila skoraj štiri leta vedno med njimi.«

»Kako to mislite, da ste bili vedno med partizani, pa niste bili ne eno, ne drugo?«

»Doma na kmetiji sem bila in oni so se vseskozi zadrževali pri nas ali kje v bližini. Oni so nam pomagali pri kmečkih opravilih, jaz pa sem njim ustregla in jim napravila kakšno uslugo. Nak, organizirano pa z njimi nisem delala. Ampak samo to, kar je naneslo.«

»Ja, kaj pa ste potem sploh delali za partizane?«

Morski gverilci v Zalivu

Kljub krvavi sedemletni vojni med Irakom in Iranom in kljub nevarnostim, ki preže na tankerje ter druga plovila v vodah Perzijskega zaliva, je v tem delu sveta živahno. Med ogromnimi jeklenimi kolosi, ki prevažajo nafto, vozijo po starodavnih prometnih poteh male okretne jadrnice, ki so še vse take, kot so bile pred stoletji. Za kapitane teh ladij je sedemletna vojna v zalivu lepa priložnost za dober zaslužek, ko prevažajo vse, kar gre v prodajo, od čaja, elektronike do kavijarja in riža. Toda vitke lesene ladijce služijo tudi kot kamuflaža udarnim fanatikom iranske revolucije za napade na ladje »sovrastnikov«.

Taktika gverilcev na morju je stara, kot je staro piratstvo, orožje, ki ga uporabljajo, pa je najnovejše. Verski fanatiki iranske revolucije in Varuhov revolucije kažejo na morju prav tako zagrizenost, domiselnost, smisel za presenečenje in fanatično privrženost, kot so jo že pokazali v nekaterih akcijah na kopnem, denimo pri zasedbi ameriškega veleposlaništva v Teheranu ali uničenju ame-

riške ambasade v Bejrutu. Pravijo jim tudi kamikaze zaradi podobne fanatičnosti, kot so jo med zadnjo vojno pokazali samomorilski japonski piloti.

Na močnih in hitrih patrolnih čolnih se skrivajo v zavetju lesenih ladij, da jih radarji na velikih trgovskih ladjah ne opazijo. »Skrijejo se lahko tudi za morskimi bojami,« pravi eden od kapitanov, ki ima že izkušnje z iranskimi kamikazami. Tako se prikradejo v bližino svojih žrtev, da jih lahko napadejo z raketami. Gre za male, a uničujoče rakete, ki jih lansirajo z roke. Take rakete so že povzročile huda razdejanja in spravile na dno tudi velike ladje.

Morski gverilci pa uporabljajo še druge taktike. Zvijavno polagajo morske mine na tankerske poti. Tankerji namreč zaradi varnosti plujejo eden za drugim, vendar v precejšnji razdalji. Zgodilo pa se je, da je prvi tanker nepoškodovan preplul, tisti, ki je vozil za njim, pa je naletel na mino. Očitno je bilo, da se je med obema vrnila gverilska ladijca in odložila mino.

Šport

Kočevke letos celo v boju za naslov?

Igralke Itasa veljajo več, kot so pokazale

KOČEVJE — Rokometiške kočevske Itase že vrsto let domujejo v vrhu slovenske republiške lige, lani so varovanke trenerja Ivana Žerjavič osvojile celo tretje mesto, kar je bilo za mnoge veliko presenečenje. Pa vendar v Kočevju pravijo, da so sposobni narediti še precej več.

»V lanskem pripravljalnem obdobju nas je pestila vrsta težav,« pravi trener Žerjavič, »te pa so se nadaljevale tudi skozi prvenstvo. Zaradi šolskih in delovnih obveznosti nismo skoraj nikoli trenirali v polnem sestavu in le izkušnosti ter požrtvovalnosti se lahko zahvalimo za dobre jesenske dosežke. Med slednjimi velja posebej omeniti odlične igre proti Iskri, Kranju, Novem mestu in Braniku. Pokazali smo, da smo sposobni presenetiti in kdo ve, kako bi bilo, če bi lahko igrali kompletno ekipo. Tako pa smo se največkrat dobivali šele tik pred prvenstvenimi srečanji in že zato je naše tretje mesto toliko več vredno.«

Prav imajo verjetno nekateri rokometni strokovnjaki, ki pravijo, da je bila vrsta kočevskih rokometiške lani niso sposobna osvojiti naslov prvakinja, saj imajo izredno izkušeno ekipo, omenimo le sestre Jerič, Križmanovo, Milčičevo, Zalarjevo, ki so igralce že v medrepubliški ligi, ob njih pa še mlade in obetavne igralke, kot sta Bejtovičeva in Filipovičeva. In ni jih malo, ki stavo, da lahko igralke Itase, če seveda ostanejo v popolni postavi, ob rednejšem treningu v novem prvenstvu popravijo zamujeno in posežejo po prvem mestu. Če bodo to spoznale tudi igralke, potem se za uspeh ni bati.

M. GLAVONJIC

DOKAZI USPEHOV — Razstavljena zbirka medalj in pokalov priča o moči dolenske atletike. Na sliki: obiskovalci zavijejo od bančnih okenc mimogrede še k pokalom. (Foto: M. Luzar)

V banki razstava o atletiki

NOVO MESTO — V avli Ljubljanske banke v Kettejevem dvoredu si lahko te dni obiskovalci ogledajo razstavo o atletiki. Ljubljanska banka, ki se je doslej že nekajkrat izkazala s priložnostnimi razstavami, je tokratno namenila stoletnici Sokola in pravkar končani univerziadi '87. Na razstavi, ki jo je skupaj z Ljubljansko banko pripravil novomeški atletski klub, so predstavljeni dosežki članov tega kluba. Priložnostna zbirka odličij govori o uspehih Darka Cujnika, Vaneta Kržana, Gorazda Gabrijele, Matjaža Zupančiča in uveljavljajočega se Igorja Primca. Razstava, ki so jo odprli v dnevi univerziade, bo zapeljivala prostor pri vhodu v banko do 10. avgusta. Pred njo je bila na tem mestu že razstava o kolesarstvu.

NOGOMET ZA POKAL «TRAPINA 87»

ZBURE — Nogometni klub Mladost Trapina iz Zbur organizira v nedeljo, 2. avgusta, turnir v malem nogometu, ki bo potekal na igrišču v Zburah. Ekipa se lahko prijavijo na dan turnirja do 8. ure, zmagovalec pa poleg pokala čaka še odojek. Omenimo, da bo pokal prejela tudi četrtouvrščena ekipa. Po končanem turnirju bo vrtna veselica, na kateri bo igral ansambel Jerko. Vabljeni!

USPEŠEN PAR — Momčilo Gordanić (levo) in Mirko Bele na enem izmed treningov. Obema gre za slavo, da je novomeško strelstvo zadnja leta ponovno zaživel, načrtno in kvalitetno delo pa se je potrdilo tudi z rezultati. Upati je le, da jim bodo prej ko slej sledili tudi boljši pogoji za vadbo in tekme.

Tekmovalc in trener

Momčilo Gordanić ima velike zasluge za uspehe novomeškega strelstva — Trenira državnega prvaka

Novomeškemu strelskemu športu gre v zadnjih letih na bolje predvsem po zaslugi mladih, pri tem pa so pomembno vlogo odigrali tudi bolj izkušeni strelci, ki so s trenerskim delom svoje znanje prenesli na nadobudne varovance. Eden od najbolj perspektivnih strelcev je Mirko Bele, ki ga trenira Momčilo Gordanić, starešina iz vojašnice Milana Majcna v Bršljinu, tudi sam odlični strelci s pištolo.

Momčilo Gordanić ima tudi največ zaslug za strelske uspehe novomeške enote v zadnjem obdobju. Samo letos je skupaj s starševino Laslom Pravdo na odprtem prvenstvu zagrebškega armadnega območja v streljanju z vojaško pištolo osvojil ekipno prvo mesto, na prvenstvu LAO v streljanju za starešine pa je zmagal v posamični konkurenci. Bil je tudi v zmagovalni zruženici ekipi Vrhnik in Novega mesta na športnem prvenstvu LAO v Kranju, iz prejšnjih let pa ima še eno drugo in dve tretji mesti s prvenstva LAO in srebrno medaljo s prvenstva titograjskega vojaškega območja. Ukvarja se izključno s streljanjem z vojaško pištolo, kar je posebnost discipline, ki jo gojijo predvsem v JLA.

S strelskim športom se je seznanil povsem naključno pred 12 leti, ko je gledal tekmovalne starešine. Zdelo se mu je, da bi bili rezultati lahko boljši in je še sam poizkusil. Že na svojem prvem tekmovalju je zmagal. »Kljub temu, da je streljanje tekmovalni šport, pa glavni cilj zame ni zmaga. Važno je doseči rezultat, ki te zadovolji in nasploh

veselje do športa,« pravi starešina Gordanić. Zanimivo je, da boljše rezultate dosega v težjem delu svoje discipline — v merjenju v silhuete, kjer ima za pet strelcev v pet tarč na voljo le 10 sekund. V preciznem merjenju je nekoliko manj uspešen. Njegovo zanesljivost potrjuje to, da lahko zmerom premaga mejo 500 krogov s 60 strelci.

Ker je nesebičen in skromen ni čudno, da se je ljubiteljsko posvetil trenerskemu delu pri občinski strelski zvezi v Novem mestu. Že pet let vodi mladinsko selekcijo, ki je v zadnjem času dosegla vidne uspehe. Mirko Bele je lani in letos osvojil že več republiških in državnih naslovov v streljanju z malokalibrsko in zračno pištolo. Žal pa se tudi v Novem mestu ta šport še vedno ubada s hudimi materialnimi težavami. Orožje in strelivo sta draga in streliva primanjkuje. Tovrstne težave slikovito ilustrira dogodek, ki ga je omenil Momčilo Gordanić: »Lani sva z Mirkom na državno prvenstvo v Osijek odpotovala z eno samo pištolo, ki jo je stalno uporabljaj na treningu. Ni bilo rezervnih delov in če bi se karkoli pokvarilo, bi bila najina pot zaman.«

Vsem težavam navkljub pa Momčilo Gordanić ostaja optimist: »Mirko Bele je zaenkrat v nacionalnem programu, naš cilj pa je prehod v mednarodni program (zaradi množičnosti je sistem tekmovalni večstopenjski). V mladinski ekipi je še nekaj perspektivnih strelcev, ki bi v prihodnosti lahko tvorili močno člansko moštvo.

»Veseli me, da se je ljubiteljsko posvetil trenerskemu delu pri občinski strelski zvezi v Novem mestu. Že pet let vodi mladinsko selekcijo, ki je v zadnjem času dosegla vidne uspehe. Mirko Bele je lani in letos osvojil že več republiških in državnih naslovov v streljanju z malokalibrsko in zračno pištolo. Žal pa se tudi v Novem mestu ta šport še vedno ubada s hudimi materialnimi težavami. Orožje in strelivo sta draga in streliva primanjkuje. Tovrstne težave slikovito ilustrira dogodek, ki ga je omenil Momčilo Gordanić: »Lani sva z Mirkom na državno prvenstvo v Osijek odpotovala z eno samo pištolo, ki jo je stalno uporabljaj na treningu. Ni bilo rezervnih delov in če bi se karkoli pokvarilo, bi bila najina pot zaman.«

Vsem težavam navkljub pa Momčilo Gordanić ostaja optimist: »Mirko Bele je zaenkrat v nacionalnem programu, naš cilj pa je prehod v mednarodni program (zaradi množičnosti je sistem tekmovalni večstopenjski). V mladinski ekipi je še nekaj perspektivnih strelcev, ki bi v prihodnosti lahko tvorili močno člansko moštvo.

»Veseli me, da se je ljubiteljsko posvetil trenerskemu delu pri občinski strelski zvezi v Novem mestu. Že pet let vodi mladinsko selekcijo, ki je v zadnjem času dosegla vidne uspehe. Mirko Bele je lani in letos osvojil že več republiških in državnih naslovov v streljanju z malokalibrsko in zračno pištolo. Žal pa se tudi v Novem mestu ta šport še vedno ubada s hudimi materialnimi težavami. Orožje in strelivo sta draga in streliva primanjkuje. Tovrstne težave slikovito ilustrira dogodek, ki ga je omenil Momčilo Gordanić: »Lani sva z Mirkom na državno prvenstvo v Osijek odpotovala z eno samo pištolo, ki jo je stalno uporabljaj na treningu. Ni bilo rezervnih delov in če bi se karkoli pokvarilo, bi bila najina pot zaman.«

Vsem težavam navkljub pa Momčilo Gordanić ostaja optimist: »Mirko Bele je zaenkrat v nacionalnem programu, naš cilj pa je prehod v mednarodni program (zaradi množičnosti je sistem tekmovalni večstopenjski). V mladinski ekipi je še nekaj perspektivnih strelcev, ki bi v prihodnosti lahko tvorili močno člansko moštvo.

Druga plat zletne pridobitve

Zakaj je blato preplavilo teniška igrišča?

NOVO MESTO — Če smo še pred slabima dvema mesecema pisali in govorili, kakšna pridobitev za novomeški šport (mnogi, predvsem atleti, so že takrat zmagajali z glavo) je dograjeni in obnovljeni stadion bratstva in enostnosti, potem moramo danes o tej zletni pridobitvi tudi drugi krepko spremeniti mnenje. Funkcionalnost novega objekta je pokazala pravo podobo ob nedavnih močnejših nalih, posledica pa so razrita in uničena teniška igrišča.

Javna skrivnost je, da so obnovitvena dela vseskozi potekala pod pritiskom pomankanja denarja, dogajalo se je celo, da so izvajalci (delavci GIP Pionirja) delo, ker ni bilo ne denarja ne plačilca, prekinjali. Če vsemu temu prištetimo še, da so bili izvajalci svoj posel prisiljeni tako ali drugače dokončati do predpisanega roka, potem se morebitnim napakam in pomanjkljivostim ne bi smeli čuditi.

Nedavni naliv je odkril, da stadion nima dokončno urejene drenaže z odtočnimi jaški in razpeljane kanalizacije, meteorne vode so tako v potokih drle na teniška igrišča, s seboj pa na peščeno površino nanesele debelo plast blata. Eno igrišče je docela uničeno in neuporabno, drugo so tenisarji sami za silo očistili in uporabili. Škodajo ogromna, vprašanja, kdo jo bo tenisarjem povrnil, ne bi smelo biti.

Bolj skrbi nekaj drugega. Ne dvomimo sicer, da člani teniškega kluba z delovno akcijo ne bodo odpravili posledic tuje lahkomišelnosti in neodgovornosti, upravičeno pa se sprašujejo, kako posledično zavarovati prednaloženo. Logično bi sicer bilo, da odgovornost pade na tistega, ki je gradnjo nadzoroval, ta pa pravi, da so gradili pač toliko, kolikor je bilo denarja(!).

Na novomeški ZTKO, ki je lastnik igrišč, so ogorčeni. Od Pionirja bodo zahtevali, da dela dokonča, upravičeno pa se boje, da je takšnih in podobnih napak ter pomanjkljivosti še nekaj. A kdo bo sedaj ta dela financiral, ko pa sredstev že takrat, ko je nadarjenčki in izvajalci kot Damoklov meč visela obveznost, imenovana zlet, ni bilo? Rešitev bo potrebno najti čimprej, upati je le, da na dokončanje stadiona ne bo treba čakati do leta 2001, ko naj bi bilo Novo mesto vnovič gostitelj srečanja mladih s sedmih zletnih območij.

B. BUDJA

»Veseli me, da se je ljubiteljsko posvetil trenerskemu delu pri občinski strelski zvezi v Novem mestu. Že pet let vodi mladinsko selekcijo, ki je v zadnjem času dosegla vidne uspehe. Mirko Bele je lani in letos osvojil že več republiških in državnih naslovov v streljanju z malokalibrsko in zračno pištolo. Žal pa se tudi v Novem mestu ta šport še vedno ubada s hudimi materialnimi težavami. Orožje in strelivo sta draga in streliva primanjkuje. Tovrstne težave slikovito ilustrira dogodek, ki ga je omenil Momčilo Gordanić: »Lani sva z Mirkom na državno prvenstvo v Osijek odpotovala z eno samo pištolo, ki jo je stalno uporabljaj na treningu. Ni bilo rezervnih delov in če bi se karkoli pokvarilo, bi bila najina pot zaman.«

Vsem težavam navkljub pa Momčilo Gordanić ostaja optimist: »Mirko Bele je zaenkrat v nacionalnem programu, naš cilj pa je prehod v mednarodni program (zaradi množičnosti je sistem tekmovalni večstopenjski). V mladinski ekipi je še nekaj perspektivnih strelcev, ki bi v prihodnosti lahko tvorili močno člansko moštvo.

TREBANJSKI ŠPORTNIKI V OBRENOVCU

OBRENOVAC — Športniki občine Trebnje so sodelovali v Obrenovcu na desetem tradicionalnem srečanju športnikov pobratenih občin. Trebanjci so slavili zmago svoje moške in ženske kegljaške vrste, v katerih sta se izkazala Milena Veber in Marko Tratar. Najboljši so bili še strelci, posamezno Franc Cugelj. Manj uspešni so bili nogometaši in šahisti, čeprav so slednji dosegli eno zmago in neodločen izid in doživeli dva poraza. Na srečanju je nastopilo 400 tekmovalcev iz Trebnjega, Ilijaša, Velike Gorice, Djakovice in domačinov.

N. G.

V DOLU NAJBOLJŠI ERŽEN

DOL — Na nedeljski kolesarski dirki za veliko nagrado Juba v Dolu je med novomeškimi kolesarji največ pokazal Eržen. Na izredno naporni cestni dirki je v kategoriji mlajših mladincev zasedel drugo mesto, medtem ko je bil pri starejših mladincih Ravbar četrti, med člani pa je na 140 kilometrov dolgi progi Robič zasedel 4. mesto, Darko Papež je bil šesti in Golob osmi. V ekipni konkurenci je moštvo Krke pripadla zmaga tako med člani A kot med člani C.

MERXOV KRITERIJ KRKAŠEM

CELJE — Skupina kolesarjev novomeškega KD Krka se je v soboto udeležila tradicionalnega kriterija za nagrado Merxa in v ekipnem seštevku prepričljivo osvojila prvo mesto. Sicer pa je na 60 kilometrov dolgi progi pri članih Golob zasedel 2. mesto, Robič pa je bil 4., pri starejših mladincih je Peter Judež zmagal, medtem ko je bil Krevs peti, novomeška pa je bila tudi zmaga pri mlajših mladincih: slavil je Eržen, Šturm pa je bil četrti.

Gluhonemi spregovoril

22-letni Oto Brajdič — Macola se je med kazenskim postopkom delal gluhonemega — Zaporna kazen

NOVO MESTO — 22-letni Oto Brajdič-Macola iz Budganje vasi pri Žužemberku je navzlic svoji mladosti že star znanec sodnikov. Pred dnevi je moral vnovič sestiti na zatožno klop zaradi dveh kaznivih dejanj, ki ju je storil konec lanskega leta.

20. oktobra okoli 23. ure je na Jami izpred stanovanjske hiše številka 9 ukradel stoenko Alojza Mirtiča, ki je vozilo pustil pred domom, v njem pa tudi kontaktne ključke. Brajdič je vozilo spravil v tek in se z njim odpeljal v romsko naselje Žabjek, kjer je avtomobil seveda ponosno razkazoval. Ob tem je treba dodati, da vožnja do Žabjeka ni minila brez nevšečnosti in da je voznik avtomobil pri tem kar precej poškodoval. Na srečo pa se z avtomobilom ni dolgo postavljal. Miličniki so ga namreč med redno kontrolo prometa na Ljubljanski cesti v Novem mestu ustavili, tako da je Mirtič svoje vozilo, resda poškodovano, še istega dne dobil nazaj.

Brajdič pa je bil pred sodniki tudi, ker je lanskega 26. novembra ob 21.30 iz gole objestnosti metal kamne v zastekleni del telovadnice Osnovne šole Dragotin Kette v Šmihelu pri Novem mestu. Pri tem je razbil dve veliki dvojni termopanski stekli na zahodni in severni strani šole ter s tem povzročil za 84.750 din škodo.

Kot posebno zanimivost moramo omeniti, da se je Brajdič skozi večji del postopka delal gluhonemega in je spregovoril šele, ko so ugotovili prevaro. Da ima dar govora, je potrdil tudi na obravnavi, ko je nadvse prepričljivo trdil, da avtomobila ni ukradel on, pač pa neki Boris Brajdič-Henko, ki da je vozilo tudi vozil, on pa da je med vožnjo spal, čeprav so miličniki za volanom zalotili prav in edinole njega. Le za kamne je priznal, da jih je res metal v šolo, to pa zato, ker je bil v njen in ni vedel, kaj počne. Sodišče mu je za oba dejanja izreklo kazen dva meseca in 10 dni zapora, pri tem pa upoštevalo, da je bil za tatvino že kaznovan in da je ta čas še v enem kazenskem postopku. Sodba še ni pravomočna.

B. B.

Usodno zavijanje na magistralko

55-letni Ludvik Anderlič mrtev na mestu trčenja

JEZERO — Minuli petek, 17. julija, se je 62-letni Stanojc Marinovič iz Veljakovega, začasno zaposlen v ZRN, peljal z osebnim avtomobilom po magistralni cesti iz Ljubljane proti Zagrebu. Pri Jerzu je na makadamskem parkirišču, kjer prehaja cesta v slabo pregleden ovinek, ustavil. Do nezgode je prišlo, ko je ponovno zapeljal na magistralko. Nanjo je zavil naglo in sunkovito, tako da ga je pri tem zaneslo na levo, v tistem trenutku pa je nasproti z osebnim avtomobilom pripeljal 55-letni Ludvik Anderlič iz Radne vasi. Slednji je zaviral in se umikal, silovitega trčenja pa mu ni uspelo preprečiti. V zmečkani pločevini je življenje izgubil voznik Anderlič, laže poškodovana je bila še njegova 20-letna hči Ivica, ki so jo odpeljali v novomeško bolnišnico, s poškodbami pa jo je odnesel tudi Marinovič. Materialno škodo so ocenili na 2 milijona din.

Iz vagona ukradel bale blaga

Eno leto zapora za 27-letnega Bojana Perčiča iz Gabrja, Ivico Botičkega pa je sodišče oprostilo — Dejanji odkrito priznal

NOVO MESTO — Že krepko v preteklost segajo dogodki, zaradi katerih je moral pred dnevi na zatožno klop novomeškega sodišča 27-letni Bojan Perčič iz Gabrja pri Dobovi, ob njem pa je sedel še 26-letni Ivica Botički iz Podvinja pri Kapelah, vendar je sodišče zanj izreklo oprostljivo sodbo.

Perčič, ki je čas do sojenja prebil v priporu, kamor so ga prepeljali letos 11. januarja, je tokrat odgovarjal za dvoje kaznivih dejanj, ob tem pa je treba dodati, da je zaradi tatvine še v enem kazenskem postopku. Kot je pokazala obravnava, je Perčič v noči na 2. septembra 1981 na železniški postaji v Dobovi, kjer je bil tudi zaposlen, vlomil v železniški vagon. Z vrat je nasilno odtrgal zalivki, odprl vrata in si v vagonu prilastil najmanj 17 bal raznovrstnega blaga, s čimer je ŽTP Ljubljana oškodoval za najmanj 74.222 din. Tega dejanja je bil obtožen tudi Botički, vendar sodišče zato ni imelo nikakršnih dokazov, pa tudi Perčič je na obravnavi izjavil, da je dejanje storil sam. Botički in njegov svak Mile Čutič pa sta bila tista, ki sta prišla po blago in ga odpeljala k Botičkemu domu ter ga tam spravila na podstrešju. Poleg tega pa se je Perčič pred senatom zagovarjal še za tatvino kokoši, ki jih je v noči na 25. decembra 1983 ukradel iz nezaklenjenega kokošnjaka Jožeta Lubšina v Gabrju. Tudi to dejanje je odkrito priznal in povedal še, da je kokoši odnesel k prijatelju Jožetu Šošku na Mostec, kjer sta mesnino pojedla.

Voznik umrl takoj, sopotnik pa v bolnišnici

Nova huda prometna nezgoda pri Krški vasi

KRŠKA VAS — 46-letni Sandi Arifi iz Raven, začasno zaposlen v ZRN, se je 16. julija ob 6.25 peljal z osebnim avtomobilom po magistralki iz Ljubljane proti Zagrebu. Zaradi utrujenosti je pri Krški vasi zapeljal na levo čez vozni pas na bankino in se zaletel v betonsko ograjo podvoza. Od tam ga je odbilo na nasip in prek lokalne ceste, kjer se je avtomobil prevrnil na streho.

Posledice so bile strašne: na mestu nesreče je hudim poškodbam podlegel voznik, nekaj kasneje pa je v brežički bolnišnici umrl še 27-letni sopotnik Ismail Arifi, prav tako začasno zaposlen v ZRN. Avtomobil je bil povsem uničen, materialno škodo so ocenili na 7 milijonov din.

dežurni poročajo

VLOMILI V OSEBNI AVTO — Neznani storilec je v noči na 10. julij vlomil v osebni avtomobil Antona Božiča, ki je imel vozilo parkirano v skupnih garažah na Cesti herojev v Novem mestu. Neznavec je iz avtomobila izmaknil kovček z orodjem.

NEZNANEC V ZIDANICI — Med 5. in 12. julijem je nekdo vlomil v zidnico, last 44-letnega Maria Juriča iz Kočevja, na Straškem hribu pri Gorenji vasi. Storilec je v zidnici razbil večje ogledalo, odnesel pa plinsko bombko, kuhalnik in še nekaj drugih predmetov.

ODNESEL RADIOKASETOFON — Neznani storilec je v noči na 17. julij vlomil v osebni avtomobil Jožeta Zajca iz Črnomlja. Vozilo je stalo parkirano pred blokom, neznane, očito velik ljubitelj glasbe, pa si je iz njega »spodil« radiokasetofon, zvočnik in štiri kasete, tako da je lastnik oškodovan za 100 tisočakov. Predzrna še iščejo.

OB DINARJE IN MARKE

ŠMARJEŠKE TOPLICE — Še neznani storilec je v noči na 12. julij nepojasnjeno prišel v stanovanjsko hišo 59-letne Andreje Glavan iz Šmarjeških Toplic. Neznavec je očito dobro vedel, kaj hoče. Iz hiše je z njim izginilo 110 tisočakov in 400 nemških mark.

Senat sodišča je Perčiča obsodil na 1 leto zapora, pri tem pa mu v olajševalno okoliščino štel priznanost, v obtožnico pa predkaznovanost in dejstvo, da je vlomno tatvino v vagon izvedel tako rekoč na delovnem mestu. Pripor mu je senat štel v izrečeno kazen, sodba pa še ni pravomočna.

B. B.

PREK KOVINSKE OGRAJE V POTOK

LEŠNICA — Turki državljani Ervahi Korkmaz je 14. julija ob 5.30 peljal osebni avto po magistralki iz Ljubljane proti Zagrebu. Pri Lešnici je pričel prehitovati tovornjak s prikolico, takrat pa je nasproti pripeljal vozilo neugotovljene registracije. Korkmaz je zato naglo zavil na desno, da ga je pričelo zanašati. Zapeljal je na levi prometni pas, zadel v kovinsko ograjo, prek katere je avtomobil padel osem metrov globoko v potok. Voznik in sopotniki so bili hudo ranjeni in so jih prepeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico.

PO NALIVU BREZ LUČI

OTOČEC — 32-letni Stanko Medić iz Gornjega Kronovega se je 13. julija ob 20.40 peljal z osebnim avtomobilom po regionalni cesti proti gradu Otočec. V močnem naliivu mu je nasproti brez prižgane luči pripeljal 27-letni motorist Franc Žibert s Trške gore. Po tesnem srečevanju je osebno vozilo zaradi vode na voznišču zaneslo čez bankino, tako da je avtomobil s prednjim delom obstal v reki Krki. Motorist je po srečanju vozil še 13 metrov, nato pa padel in obležal na cesti. Hudo poškodovanega so prepeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico. Materialne škode je za prek milijonov din.

KRONIKA NESREČ

ZARADI UTRUJENOSTI NA DESNO

— 36-letni Nikola Mirošav iz Slavonske Požege, začasno na delu v Zahodni Nemčiji, se je 18. julija ob 13. uri peljal z osebnim avtomobilom iz Ljubljane proti Zagrebu. V Grmovljah je zaradi utrujenosti zapeljal na desno na bankino, vozil po njej še kakih 25 metrov, nato pa zgrmel po nasipu 28,5 metra globoko, preskočil lokalno cesto in se zaletel v betonsko ograjo podvoza. Voznik in njegova žena Jovanka sta bila v nezgodi ranjena, po nudi zdravniški pomoči pa so ju iz bolnišnice že odpustili. Materialne škode je za 3 milijone din.

ZARADI PREVELIKE HITROSTI NA LEVO

— 25-letni Darko Grm iz Pristave se je 11. julija ob 19.10 peljal z osebnim avtomobilom iz Sentruperta proti Trebnjem. Zaradi prevelike hitrosti ga je v Krtnini zaneslo na levo polovico ceste, prav takrat pa je po njej nasproti pripeljal z osebnim avtomobilom 31-letni Jože Kozinc iz Krške vasi. Po trčenju je avtomobil Grma zadel še bližnji stanovanjski hišo, pri čemer se je voznik laže poškodoval in so ga odpeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico. Materialne škode je za 850 tisočakov.

LOTERIJA SLOVENIJE obvešča cenjene igralce, da lahko ponovno vplačujete v našem prodajnem mestu v METLIKI, Cesta bratstva in enotnosti 59. Se priporočamo!

Srečo je treba deliti!

LOTERIJA SLOVENIJE

SVET OSNOVNE ŠOLE MIRANA JARCA ČRNO MELJ

razpisuje prosta dela in naloge

POMOČNIKA RAVNATELJA
za 4 leta

Kandidat mora poleg splošnih izpolnjevati še posebne pogoje, določene z zakonom o osnovni šoli, in imeti najmanj 5 let delovnih izkušenj v vzgoji in izobraževanju. Stanovanja ni. Začetek dela bo 1. 9. 1987. Prijave z dokazili pošljite v 8 dneh po objavi razpisa.

605/29

KONFEKCIJA »KOMET« METLIKA

razpisuje na podlagi sklepa delavskega sveta prosta dela in naloge

vodje kadrovske-spološnega sektorja

Poleg pogojev, določenih z zakonom, mora kandidat izpolnjevati še naslednje:
— da ima visoko ali višjo šolsko izobrazbo pravne ali upravne smeri,
— da ima najmanj 5 let delovnih izkušenj na zahtevnejših pravnih, kadrovskih in splošnih opravilih,
— da je moralno in politično neoporečen,
— da ima organizacijske in druge delovne sposobnosti za opravljanje del in nalog.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju vseh objavljenih pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po preteku objavnega roka.

604/29

PRIDITE PRAVOČASNO

10% POPUSTA

še v mesecu juliju za

STAVBNO POHIŠTVO

(okna, vrata, polkna, rolete, obloge...)

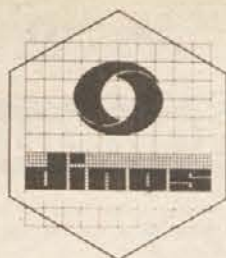
Konkurenčne cene
Organiziramo brezplačno transport
montažo
servis in
strokovno svetovanje

Obiščite nas v
TOVARNIŠKI PRODAJALNI ŠKOFJA LOKA
KIDRIČEVA 58

tel. 064/61-361
delovni čas od 7. — 15. ure
ob sobotah od 7. — 12. ure

JELOVICA

(064) 61 361, 61 185

DINOSA LJUBLJANA
TOZD Priprava odpadnih surovin
Ljubljana, Titova 118

Odbor za delovna razmerja

objavlja prosta dela in naloge
na DE BREŽICE, Cesta bratov Cerjak 38,

**strojnika na stiskalnici
in voznika tovornih vozil**
(1 delavec)

Pogoji: 2 ali 3 leta poklic. šole kovinarske smeri in izpit za voznika, 1 leto delovnih izkušenj, 2 meseca poskusno delo.

Kandidati naj vložijo ponudbe v roku 8 dni od objave z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov: DO DINOSA LJUBLJANA, TOZD Priprava odpadnih surovin, Ljubljana, Titova 118.

598/29

INDUSTRIJA MOTORNH VOZIL
NOVO MESTO, n. sol. o.

objavlja prosta dela in naloge:

1. TOZD Tovarna opreme Mirna

— **vodja obračunskega oddelka**

Pogoji:
— višja šola ekonomske smeri
— 3 leta ustreznih delovnih izkušenj
— organizacijske sposobnosti
— poskusno delo 3 mesece

— **vodja krojilnice**

Pogoji:
— tekstilno konfekcijski tehnik
— 2 leti ustreznih delovnih izkušenj

2. TOZD »Podgorje« Šentjernej

— **elektrikar samostojni**

Pogoji:
— obratovni elektrikar
— 2 leti delovnih izkušenj

3. TOZD Tovarna avtomobilskih prikolic Brežice

— **več lesarjev širokega profila**

Pogoji: končana IV. stopnja, zaželjene delovne izkušnje

4. DSSD

— **organizator izobraževanja ob delu**

— za določen čas
Pogoji:
— administrativni tehnik
— 2 leti delovnih izkušenj

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev za vsa navedena dela pošljite v roku 8 dni na naslov: IMV Novo mesto, Zagrebška 20, kadrovske pravni sektor.

608/29

ZDRAVSTVENI CENTER DOLENJSKE TOZD SPLOŠNA BOLNIŠNICA NOVO MESTO

Komisija za delovna razmerja

razpisuje prosta dela oz. naloge:

VEČ BOLNIŠKIH STREŽNIC

Delovno razmerje sklepamo za nedoločen čas, s polnim delovnim časom, s 3-mesečnim poskusnim delom. Kandidati naj vložijo pisne vloge ali pa se zglasijo osebno v kadrovske službi v 8 dneh po objavi. O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po sprejemu sklepa o izbiri.

606/29

DELOVNA SKUPNOST STROKOVNIH SLUŽB SAMOUPRAVNIH INTERESNIH SKUPNOSTI METLIKA

razpisuje prosta dela in naloge

snažilke

Pogoji: končana ali nedokončana osnovna šola
Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas. Kandidati naj pisne prijave pošljejo v 15 dneh na naslov: Delovna skupnost strokovnih služb samoupravnih interesnih skupnosti Metlika, CBE 23, 6833Q Metlika.

599/29

ZVEZNA UPRAVA ZA KONTROLO LETENJA
Beograd, Brankova 25

Kadrovska služba

objavlja razpis

za sprejem pripravnikov za dela in naloge letenja in letališke kontrole letenja v Cerkljah ob Krki.

Pogoji: srednja šolska izobrazba ali IV. stopnja strokovne izobrazbe v usmerjenem izobraževanju. Poleg navedenih morajo vsi prijavljeni kandidati izpolnjevati tudi naslednje pogoje:
— da so državljani SFRJ,
— da niso starejši od 23 let,
— da so odslužili vojaški rok,
— znanje angleškega jezika srednje stopnje (preizkus znanja angleščine bo v centru za izobraževanje in izpolnjevanje ZUKL),
— da izpolnjuje zdravstvene in psihofizične pogoje, predpisane za delo kontrole letenja, ki jih bomo preverili z zdravstvenim pregledom.

Prijave je treba oddati v roku 15 dni od objave razpisa na naslov: Zvezna uprava za kontrolo letenja, Beograd, Brankova 25.

S prijavo je treba obvezno dostaviti: dokaz o končanem šolanju, spričevalo vseh razredov srednjega ali usmerjenega izobraževanja, potrdilo, da kandidat ni v kazenskem pregonu in da je odslužil vojaški rok.

O datumu zasedanja razpisne komisije, testiranju znanja angleščine in zdravniškem pregledu bodo kandidati pisмено obveščeni.

Izbrani kandidati bodo pripravništvo opravljali v centru za izobraževanje Zvezne uprave za kontrolo letenja.

596/28

Moško in žensko frizerstvo
Albina Žnideršič Krško,
Cesta 4. julija 35

razpisuje prosta dela in naloge:

1. moški in ženski frizer:

Pogoji: končana frizerska šola, 1 leto delovnih izkušenj. Možnost nastopa dela takoj.

Delovno razmerje bo sklenjeno za določen čas — 1 leto.

2. Pripravnik:

Pogoji: končana frizerska šola, možnost nastopa dela takoj.

Delovno razmerje bo sklenjeno za čas pripravništva — 6 mesecev.

607/29

kmetijska zadruga krka
n. sub. o. novo mesto vrta kmetijska stanefa 10

TOZD BRAZDA — Agroservis in kmetijstvo
n. sub. o., Novo mesto,
Pot na Gorjance 8

Komisija za delovna razmerja

objavlja prosta dela in naloge:

strugarja in avtomehanika

Kandidati morajo imeti končano šolsko izobrazbo IV. zahtevnostne stopnje — poklic avtomehanic in strugar. Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim časom in dvomesečnim poskusnim delom. Pisne prijave z dokazili o šolski izobrazbi naj kandidati pošljejo na gornji naslov v 8 dneh po objavi. Kandidate bomo o izbiri obvestili najkasneje v 30 dneh po končanem zbiranju ponudb.

601/29

ZAHVALA

V 18. letu starosti nas je tragično zapustil naš dragi sin in brat

DUŠAN ČEMAS

iz Črnomlja

Zahvaljujemo se vsem, ki so sočustvovali z nami in nam pomagali, podarili cvetje in se v tako velikem številu poslovili od njega.

Žaljuči: mama, oče in sestra

*Solze, žalost, bolečina
te zbudila ni,
tiha, nema je gomila,
kjer počivaš mirno, mama, ti.*

ZAHVALA

Z bolečino v srcu, smo se poslovili od skrbne žene, mame, stare mame, hčerke, sestre in tete, stare komaj 51 let.

FANIKE TRPINC

Zagrad 2

Lepo se zahvaljujemo vsem sosedom, vaščanom in znancem za kakršnokoli pomoč in podarjeno cvetje ter sodelavcem energetske elektronike ISKRA Cikava za podarjeno cvetje in denarno pomoč. Zahvaljujemo se KS Škocjan za poslovilne besede ob odprtem grobu ter gospodu župniku za lepo opravljeni obred. Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste pokojno mamo pospremili v tako velikem številu na njeni zadnji poti.

Žaljuči: mož Lojze, hčerke Jana ter Fanike in Anica z družinama, sestre Pepca, Marija, brat Andrej z družinami in mama ter ostalo sorodstvo

tedenski koledar

Četrtek, 23. julija — Brigita Petek, 24. julija — Kristina Sobota, 25. julija — Jakob Nedelja, 26. julija — Ana Ponedeljek, 27. julija — Gorazd Torek, 28. julija — Navenka Sreda, 29. julija — Marta Četrtek, 30. julija — Peter

LUNINE MENE

25. julija ob 21.38 — mlaj

kino

BREŽICE: 24. in 25. 7. italijanski erotični film Škandalozna Gilda. 26. in 27. 7. ameriški akcijski film Rocky IV. 28. in 29. 7. francoski triler Zaščiteni. ČRNOMELJ: 23. 7. ameriški risani film Tom in Jerry. 23. 7. ameriški

glasbeni film Prvovrstni pesalci. 24. in 26. 7. ameriška komedija Vse v rok službe. 26. 7. hongkonški film Super zmeda nore misije. 28. 7. ameriška komedija Kako serešiti šefa. 30. 7. italijanski akcijski film Stevardesa in gangsterji. NOVO MESTO — DOM KULTURE: 23. 7. ameriški glasbeni film St. Elmos fire. 24. 7. matineja — domači film Mahovina na asfaltu. Od 24. do 26. 7. ameriška komedija Ostra paprika. 27. in 28. 7. ameriški glasbeni film Briljantina II. Od 29. do 30. 7. ameriški akcijski film Top gun (matineja in redne predstave). SEVNICA: 23. 7. ameriški fantastični film Mrtvi v pokopani. 24. 7. ameriški triler (nočna predstava) Telesna strast. 26. 7. ameriški fantastični film Noč zločeta. 28. 7. ameriški erotični triler Zločin iz strasti. 29. 7. italijanski film Osvajalci džungle. 30. 7. ameriški horor Bitje.

službo dobi

Takoj zaposlim priučeno ali kvalificirano natakario oziroma dekle, ki ima veselje za opravljanje tega poklica. Dober osebni dohodek, hrana in stanovanje brezplačno v hiši, ob nedeljah in praznikih prosto. Gostilna ŠPRINGER, Goliev trg 8, Trebnje. (pol-SL-28)

Takoj zaposlim kuharja ali kuharico za delo v gostilni Paradiž. Tel.: 84-688. (3787-SL-29)

Honorarno zaposlim dekle za pomoč v střežbi. Stimulativna nagrada. Ponudba na tel. 28-018. (3719-SL-29)

Zaposlim KV elektromehnika ali elektrotehnika (šibki tok). Vrščaj, Črnomelj, Servis hladilnih naprav. Tel. 52-073. (3742-SL-29)

stanovanja

Dekle išče sobo v Novem mestu ali bližnji okolici. Naslov in upravi lista. (3775-ST-29)

motorna vozila

TORI nov, dodatno opremljen, prodam. Tel. 25-107 (popoldne).

AUDI 60 prodam. Cesta herojev 37, Novo mesto. (3695-MV-29)

GOLF, letnik 1980, prodam. Adamičeva 47, Novo mesto. (3682-MV-29)

126 P, letnik 78, 60.000 km, prodam za 70 SM. Informacije na tel. (068) 44-350. Pristava 7, Trebnje. (3696-MV-29)

LADO karavan, letnik 1984, prodam. Tel. 82-787. (P29-5MO)

TOMOS avtomatik, kot nov, prodam za 350.000 din. Adamičeva 4, Novo mesto. (3684-MV-29)

OPEL KADETT-C, december 1975, ohranjen, nekaramboliran, prevoženih 130.000, prodam. Milan Merlin, Dol. Kamence 38, Novo mesto. (ček 74/87)

KOMBI FIAT prodam. Petrinčič, Gor. Prekopa 26, Kostanjevica. (3685-MV-29)

GOLF JGLDS diesel, letnik 1985, prodam. Milan Krošelj, Zg. Pohanca 4 a, pri Brežicah. (3509-MV-27)

KONTEJNER od ZASTAVE 650, primerno za garažo, prodam. Branko Grmšek, Dobeno 1 b, Brežice. (3688-MV-29)

NOVO MOTORNO KOLO tomos BT 50 in tekmovalno kolo pinarelo prodam po ugodni ceni. Tel. 26-724. (3691-MV-29)

OPEL KADET 1,6 D, 5 vrat, star 2 leti, prodam. Ogleđ od 18. ure dalje. Anica Berk, Prelesje 27, Šentrupert. (3707-MV-29)

ZASTAVO 750 S, letnik 79, poškodoвано, prodam. Tel. 25-898. (3700-MV-29)

126 P, letnik 1980, prodam. Tel. 22-150. (3701-MV-29)

MINI 1275 GT in izvornih avtomatik ugodno prodam. Tel. 27-335. (3703-MV-29)

ZASTAVO 750, v voznom stanju, letnik 75, prodam po ugodni ceni, lahko tudi za dele. Dragan Rajak, Cegljenca 27, Novo mesto. (3710-MV-29)

126 P, letnik 1976, prodam po delih. Jože Primc, Sela 13, Dol. Toplice, popoldan. (3712-MV-29)

126 P, letnik 1977, registriran eno leto, obnovljen, prodam za 62 M. Hribar, Mirna peč 6. (3714-MV-29)

GOLF, letnik 1980, prva dva blatnika karambolirana, prodam. Zdravko Robek, Dobruška vas 29, Skočjan, tel. 85-218. (3752-MV-29)

126 P, prva registracija 1977, dobro ohranjen, ugodno prodam. Pegam, D. Dobravice 1 b, Gradac. (3751-MV-29)

AVTOMATIK, novi tip (žmigovci), skoraj nov, lita platišča, prodam. Tel. (068) 25-785. (3756-MV-29)

GOLF za dele, mešalec, mreže prodam. Tel. 27-434. (3758-MV-29)

FIAT 750, neregistriran, v voznom stanju, možno tudi za rezervne dele, prodam. Franc Staniša, Do. Težka voda 27, Stopiče. (3761-MV-29)

FIAT 750, letnik 1979, prodam. Jože Žagar, Birčna vas 38. (3763-MV-29)

GOLF JGL, letnik 1982, prodam ali menjam za juga. Groblje 8, Novo mesto. (3764-MV-29)

R 4, letnik 1977, prodam. Tel. 85-337. (3767-MV-29)

TOMOS 15 SLC, dobro ohranjen, prodam ali zamenjam za APN 6. Tel. (068) 43-716. (3769-MV-29)

Z 101 mediteran, rdeče barve, ugodno prodam. Tel. 25-772. (P29-MV-29)

MZ ETZ 250, letnik 86, poceni prodam. Tel. dopoldan 24-737 ali 24-738. (3773-MV-29)

Zastavo 125 P, letnik 77, prodam. Jerle, Orešje 12, Šmarješke Toplice. (3774-MV-29)

R 4, letnik 78, 85.000 km, dobro ohranjen, prodam. Potočar, Cvibelj, Žužemberk, tel. (068) 84-222. (3777-MV-29)

R 4, letnik 79, karamboliran, prodam. Informacije v večernih urah na tel. 27-366. (3780-MV-29)

Popolnoma nov avtomatik in ETZ 250 prodam. Tel. 21-912. (3781-MV-29)

posesť

PARCELO, veliko 5000 m², obglavni cesti Reber pri Žužemberku, ugodno prodam. Naslov in upravi lista. (3720-PO-29)

VINOGRAD — 14 a, zidanico — 40 m², elektrika, voda, prodam. Ogleđ v soboto, 25. julija, na Potovem vrhu. Tel. (061) 578-753. (P29-12MO)

Oddam hišo v najem z gospodarskim poslopjem. V okolici Krškega. Naslov in upravi lista. (3738-PO-29)

Prodam starejšo hišo s parcelo (600 m²) v Gotni vasi. Električna, voda in kanalizacija v hiši. Galič, Jedinšiča 49, Novo mesto. (3765-PO-29)

Smučarsko vlečnico, Tomos, novo nujno prodam 10% ceneje. Pod Trško goro 38, 21-104 (po 19 uri). (3785-PR-29)

KUHINJSKE ELEMENTE (jesen), trajno žarečo peč in preproge prodam. Tekavec, Ul. Slavka Gruma 64 a, Novo mesto. (P29-11MO)

ČRNO BELI TV iskra tina, ekran 42 cm, prodam. Tel. (068) 23-640. (3728-PR-29)

NOVO ETAŽNO PEČ M 23, 15% ceneje, prodam. Škufca, Lašče 2, Dvor. (3731-MV-29)

SEDEŽNO GARNITURO s kavčem prodam. Tel. (068) 21-815. (3741-PR-29)

CENTRALNO PEČ TAM TVT special, 40 kcal, montirana januarja 1987, prodam. Anton Muhič, Petane 5, Novo mesto. (3747-PR-29)

ŠTEDILNIK gorenje (2 + 4) in CTC oljni gorilec 17.000 — 50.000, rabljen dve sezoni, prodam. Tel. 22-893. (3748-PR-29)

BARAKO, velikosti 50 m², primerno za vinograd, prodam. Tel. 27-781. (3757-PR-29)

BREJE OVCE in mladiče prodam. Gros, Uršna sela. (3759-PR-29)

PRODAM šest let star barvni televizor iskra montreal. Informacije na tel. (068) 24-832. (P29-16MO)

KORUZO v zrnju prodam. Ločna 14 A, tel. 22-655. (3766-PR-29)

PRODAM JVC T-GX12 tuner in ojačevalec JVC A-GX1, skupaj. Cena 240.000 din. Tel. 25-226, med 20. in 21. uro. (P29-15MO)

TV FISHER, sar leto in pol, ter čoln macstral 9 SD z motorjem tomos 4. malo rabljen, ugodno prodam. Tel. 85-937. (3768-PR-29)

Aluminjasta platišča za OPEL KADETA 1,3 prodam. Naslov in upravi lista. (3778-PR-29)

Rabljeni strešnik prodam. Staniša, Regerča vas 71, Novo mesto. Tel. 27-144. (3770-PR-29)

kmetijski stroji

TRAKTOR ursus 360 prodam. Stane Banič, Hrvaški brod 2, Šentjernej. (3755-KS-29)

MOTOKULTIVATOR muta 8 KW, frezo, koso in prikolico prodam. Jože Gazvoda, Črmošnjice 58, Novo mesto. (3762-KS-29)

KOSILNICO BCS, starejšo, ohranjeno, prodam. Drage 1, Suhor. (3776-KS-29)

globtour

novp mesto ☎ 25-125, 25-789

KOSILNICO moto benassi prodam. Bradač, Dol. Polje 7a, Straža. (3722-KS-29)

SILAŽNI STROJ prodam. Tel. 21-575. (3726-KS-29)

Žitni kombanji ZMAJ 780 prodam. Hudina, Senovo, tel. (068) 79-379. (3729-KS-29)

KOSILNICO z vozičkom ugodno prodam. Jože Šmajdek, Vrh pri Ljubnu 16, Novo mesto. (3734-KS-29)

Eno leto staro kosilnico GORENJE z več priklučki ugodno prodam. Tel. (068) 81-750. (pol-KS-29)

TRAKTOR Tomo Vinkovič 420, letnik 1983, prodam. Branko Papa, Učakovci 26, Vinica, tel. 55-330. (pol-KS-29)

TRAKTOR steyer T 84, 18 KM, prodam. Tel. (068) 42-023. (3753-KS-29)

Agroal vrtno kosilnico, 10 M ceneje, skoraj novo, motorno žago STIHL 065, v odličnem stanju, univerzalni mlin skobeljnik, malo rabljen, ter motor jawa, 350 cm, nujno ter zelo ugodno prodam. Plantan, Zagrebška 13, Novo mesto. (3754-MV-29)

TRAKTOR MC cormik 17 KM, gumi voz — 12 col, prikolico za osebni avto in diatončno harmoniko BEA prodam. Tel. 77-169. (3693-KS-29)

REZERVNE DELE za žitni kombanji ZMAJ 780 prodam. Franc Božičnik, Vel. Kamen 40, Koprivnica. (3689-KS-29)

DVE leti staro bočno traktorsko kosilnico za pasjali 18 ali 21 KM prodam. Jože Šikonja, Tribuče 5, Črnomelj. (P29-4MO)

TRAKTOR TV 420, star eno leto, s koso in plugom, prodam. Bele, Smolenja vas 30. (3694-KS-29)

MOLZNI STROJ sever prodam. Župan, Brezje 10, Šentjernej. (3625-KS-28)

ŽITNI KOMBANJ »ZMAJ 780« prodam. Slavko Mikolavčič, Cesta 4, julija 179, Krško. (pol-KS-29)

ROTACIJSKO KOSILNICO, novo, staro en mesec, prodam ali zamenjam za ročno kosilnico. Jože Banič, Sela pri Zajčjem vrhu 15, tel. 43-786. (3704-KS-29)

razno

Starejša zakonca v svoji hiši na slovenski obali, zraven morja, iščeta zdravo, močnejšo žensko, ki ne pije in ne kad. Možen tudi soliden zakonski par brez majhnih otrok. Nudimo hrano in lepo sobo. Glede plačila po dogovoru. Nastop možen takoj. Tel. (066) 51-616. (P29-7MO)

Starša zakonca v svoji hiši na slovenski obali, zraven morja, iščeta zdravo, močnejšo žensko, ki ne pije in ne kad. Možen tudi soliden zakonski par brez majhnih otrok. Nudimo hrano in lepo sobo. Glede plačila po dogovoru. Nastop možen takoj. Tel. (066) 51-616. (P29-7MO)

Starša zakonca v svoji hiši na slovenski obali, zraven morja, iščeta zdravo, močnejšo žensko, ki ne pije in ne kad. Možen tudi soliden zakonski par brez majhnih otrok. Nudimo hrano in lepo sobo. Glede plačila po dogovoru. Nastop možen takoj. Tel. (066) 51-616. (P29-7MO)

Starša zakonca v svoji hiši na slovenski obali, zraven morja, iščeta zdravo, močnejšo žensko, ki ne pije in ne kad. Možen tudi soliden zakonski par brez majhnih otrok. Nudimo hrano in lepo sobo. Glede plačila po dogovoru. Nastop možen takoj. Tel. (066) 51-616. (P29-7MO)

Starša zakonca v svoji hiši na slovenski obali, zraven morja, iščeta zdravo, močnejšo žensko, ki ne pije in ne kad. Možen tudi soliden zakonski par brez majhnih otrok. Nudimo hrano in lepo sobo. Glede plačila po dogovoru. Nastop možen takoj. Tel. (066) 51-616. (P29-7MO)

Starša zakonca v svoji hiši na slovenski obali, zraven morja, iščeta zdravo, močnejšo žensko, ki ne pije in ne kad. Možen tudi soliden zakonski par brez majhnih otrok. Nudimo hrano in lepo sobo. Glede plačila po dogovoru. Nastop možen takoj. Tel. (066) 51-616. (P29-7MO)

Starša zakonca v svoji hiši na slovenski obali, zraven morja, iščeta zdravo, močnejšo žensko, ki ne pije in ne kad. Možen tudi soliden zakonski par brez majhnih otrok. Nudimo hrano in lepo sobo. Glede plačila po dogovoru. Nastop možen takoj. Tel. (066) 51-616. (P29-7MO)

Starša zakonca v svoji hiši na slovenski obali, zraven morja, iščeta zdravo, močnejšo žensko, ki ne pije in ne kad. Možen tudi soliden zakonski par brez majhnih otrok. Nudimo hrano in lepo sobo. Glede plačila po dogovoru. Nastop možen takoj. Tel. (066) 51-616. (P29-7MO)

Starša zakonca v svoji hiši na slovenski obali, zraven morja, iščeta zdravo, močnejšo žensko, ki ne pije in ne kad. Možen tudi soliden zakonski par brez majhnih otrok. Nudimo hrano in lepo sobo. Glede plačila po dogovoru. Nastop možen takoj. Tel. (066) 51-616. (P29-7MO)

Starša zakonca v svoji hiši na slovenski obali, zraven morja, iščeta zdravo, močnejšo žensko, ki ne pije in ne kad. Možen tudi soliden zakonski par brez majhnih otrok. Nudimo hrano in lepo sobo. Glede plačila po dogovoru. Nastop možen takoj. Tel. (066) 51-616. (P29-7MO)

Starša zakonca v svoji hiši na slovenski obali, zraven morja, iščeta zdravo, močnejšo žensko, ki ne pije in ne kad. Možen tudi soliden zakonski par brez majhnih otrok. Nudimo hrano in lepo sobo. Glede plačila po dogovoru. Nastop možen takoj. Tel. (066) 51-616. (P29-7MO)

Starša zakonca v svoji hiši na slovenski obali, zraven morja, iščeta zdravo, močnejšo žensko, ki ne pije in ne kad. Možen tudi soliden zakonski par brez majhnih otrok. Nudimo hrano in lepo sobo. Glede plačila po dogovoru. Nastop možen takoj. Tel. (066) 51-616. (P29-7MO)

Starša zakonca v svoji hiši na slovenski obali, zraven morja, iščeta zdravo, močnejšo žensko, ki ne pije in ne kad. Možen tudi soliden zakonski par brez majhnih otrok. Nudimo hrano in lepo sobo. Glede plačila po dogovoru. Nastop možen takoj. Tel. (066) 51-616. (P29-7MO)

Starša zakonca v svoji hiši na slovenski obali, zraven morja, iščeta zdravo, močnejšo žensko, ki ne pije in ne kad. Možen tudi soliden zakonski par brez majhnih otrok. Nudimo hrano in lepo sobo. Glede plačila po dogovoru. Nastop možen takoj. Tel. (066) 51-616. (P29-7MO)

Starša zakonca v svoji hiši na slovenski obali, zraven morja, iščeta zdravo, močnejšo žensko, ki ne pije in ne kad. Možen tudi soliden zakonski par brez majhnih otrok. Nudimo hrano in lepo sobo. Glede plačila po dogovoru. Nastop možen takoj. Tel. (066) 51-616. (P29-7MO)

Starša zakonca v svoji hiši na slovenski obali, zraven morja, iščeta zdravo, močnejšo žensko, ki ne pije in ne kad. Možen tudi soliden zakonski par brez majhnih otrok. Nudimo hrano in lepo sobo. Glede plačila po dogovoru. Nastop možen takoj. Tel. (066) 51-616. (P29-7MO)

Starša zakonca v svoji hiši na slovenski obali, zraven morja, iščeta zdravo, močnejšo žensko, ki ne pije in ne kad. Možen tudi soliden zakonski par brez majhnih otrok. Nudimo hrano in lepo sobo. Glede plačila po dogovoru. Nastop možen takoj. Tel. (066) 51-616. (P29-7MO)

Starša zakonca v svoji hiši na slovenski obali, zraven morja, iščeta zdravo, močnejšo žensko, ki ne pije in ne kad. Možen tudi soliden zakonski par brez majhnih otrok. Nudimo hrano in lepo sobo. Glede plačila po dogovoru. Nastop možen takoj. Tel. (066) 51-616. (P29-7MO)

Starša zakonca v svoji hiši na slovenski obali, zraven morja, iščeta zdravo, močnejšo žensko, ki ne pije in ne kad. Možen tudi soliden zakonski par brez majhnih otrok. Nudimo hrano in lepo sobo. Glede plačila po dogovoru. Nastop možen takoj. Tel. (066) 51-616. (P29-7MO)

Starša zakonca v svoji hiši na slovenski obali, zraven morja, iščeta zdravo, močnejšo žensko, ki ne pije in ne kad. Možen tudi soliden zakonski par brez majhnih otrok. Nudimo hrano in lepo sobo. Glede plačila po dogovoru. Nastop možen takoj. Tel. (066) 51-616. (P29-7MO)

Starša zakonca v svoji hiši na slovenski obali, zraven morja, iščeta zdravo, močnejšo žensko, ki ne pije in ne kad. Možen tudi soliden zakonski par brez majhnih otrok. Nudimo hrano in lepo sobo. Glede plačila po dogovoru. Nastop možen takoj. Tel. (066) 51-616. (P29-7MO)

Starša zakonca v svoji hiši na slovenski obali, zraven morja, iščeta zdravo, močnejšo žensko, ki ne pije in ne kad. Možen tudi soliden zakonski par brez majhnih otrok. Nudimo hrano in lepo sobo. Glede plačila po dogovoru. Nastop možen takoj. Tel. (066) 51-616. (P29-7MO)

Starša zakonca v svoji hiši na slovenski obali, zraven morja, iščeta zdravo, močnejšo žensko, ki ne pije in ne kad. Možen tudi soliden zakonski par brez majhnih otrok. Nudimo hrano in lepo sobo. Glede plačila po dogovoru. Nastop možen takoj. Tel. (066) 51-616. (P29-7MO)

Starša zakonca v svoji hiši na slovenski obali, zraven morja, iščeta zdravo, močnejšo žensko, ki ne pije in ne kad. Možen tudi soliden zakonski par brez majhnih otrok. Nudimo hrano in lepo sobo. Glede plačila po dogovoru. Nastop možen takoj. Tel. (066) 51-616. (P29-7MO)

Istanbul v septembru, oktobru in novembru

Kmečko hišo s poslopjem, primerno za vikend ali kmetovanje, in 12 ha zemlje (gozd, njive) v Beli krajini ob Kolpi prodam. Tel. (061) 577-187. (pol-PO-29)

POSESTVO, 6,5 ha, z vsemi kmetijskimi poslopi, 400 m od asfalta, vplačan telefon, stroj pisternica za kvadre — drobilica, prodam. Ivan Erjavec, Brezje 8, Senovo, 68281. (P29-8MO)

Starša zakonca v svoji hiši na slovenski obali, zraven morja, iščeta zdravo, močnejšo žensko, ki ne pije in ne kad. Možen tudi soliden zakonski par brez majhnih otrok. Nudimo hrano in lepo sobo. Glede plačila po dogovoru. Nastop možen takoj. Tel. (066) 51-616. (P29-7MO)

Starša zakonca v svoji hiši na slovenski obali, zraven morja, iščeta zdravo, močnejšo žensko, ki ne pije in ne kad. Možen tudi soliden zakonski par brez majhnih otrok. Nudimo hrano in lepo sobo. Glede plačila po dogovoru. Nastop možen takoj. Tel. (066) 51-616. (P29-7MO)

Starša zakonca v svoji hiši na slovenski obali, zraven morja, iščeta zdravo, močnejšo žensko, ki ne pije in ne kad. Možen tudi soliden zakonski par brez majhnih otrok. Nudimo hrano in lepo sobo. Glede plačila po dogovoru. Nastop možen takoj. Tel. (066) 51-616. (P29-7MO)

Starša zakonca v svoji hiši na slovenski obali, zraven morja, iščeta zdravo, močnejšo žensko, ki ne pije in ne kad. Možen tudi soliden zakonski par brez majhnih otrok. Nudimo hrano in lepo sobo. Glede plačila po dogovoru. Nastop možen takoj. Tel. (066) 51-616. (P29-7MO)

Starša zakonca v svoji hiši na slovenski obali, zraven morja, iščeta zdravo, močnejšo žensko, ki ne pije in ne kad. Možen tudi soliden zakonski par brez majhnih otrok. Nudimo hrano in lepo sobo. Glede plačila po dogovoru. Nastop možen takoj. Tel. (066) 51-616. (P29-7MO)

Starša zakonca v svoji hiši na slovenski obali, zraven morja, iščeta zdravo, močnejšo žensko, ki ne pije in ne kad. Možen tudi soliden zakonski par brez majhnih otrok. Nudimo hrano in lepo sobo. Glede plačila po dogovoru. Nastop možen takoj.

NOVO

Staro za novo!
Gozd je vreden mnogo več kot les, ki ga dobimo iz njega.
Ildrijske grape so še poraščene z njim. Tako naj ostane. Lesna industrija Ildrija potrebuje veliko lesa za svoj proizvodni program. Les ni le v gozdu, tudi v starem pohištvu je, mogoče ga je še predelati. Zato:

Nakup pohištva po načelu staro za novo.
Vaše staro pohištvo bodo ocenili strokovnjaki Lesne industrije Ildrija, vrednost pa bodo odšteli od cene nove spalnice. Nov način prodaje in nakupa je vsestransko koristen, obogatili boste svoj prostor z manj denarja, hkrati pa boste obvarovali vsaj del našega naravnega bogastva. Prihranili boste čas in denar, v enem dnevu vam bodo odpeljali staro pohištvo in že montirali novo spalnico. Lahko jo izberete doma, ob obisku ocenjevalca starega pohištva ali v salonu **Ark v Ildriji**, tudi v soboto in nedeljo. Plačate samo razliko med vrednostjo starega pohištva in nove spalnice. V gotovini, lahko pa tudi v 3 ali 6 obrokih. Novo ni bilo še nikoli tako ugodno.

Novo za staro vam ponuja Lesna industrija Ildrija.

Vse, kar vas še zanima, boste izvedeli, če pokličete (065) 71-266 ali (065) 71-267 vsak dan od 8. do 18. ure, tudi v soboto in nedeljo.

ZAHVALA

V 57. letu starosti nas je nepričakovano zapustil naš dragi mož, oče, dedek, brat, tast in stric

FRANC VAVTAR

iz Trebče vasi št. 21

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom, ki ste v najtežjih trenutkih sočustvovali z nami in nam vsestransko pomagali, darovali vence in cvetje ter izrekli sožalje. Zahvaljujemo se DO Iskra, TOZD KEKO Žužemberk, Temeljnemu sodišču Novo mesto, frizerskemu salonu »Danica« Dvor, DO Pletilja Litija, TOZD za promet Zalog in HP Kolinski Ljubljana za podarjene vence. Posebno se zahvaljujemo sosedom Murnovim, Arkarjevim, Bradačevim, Štrumbeljevim, Kicevim in Mitričevim. Lepa hvala govornikoma Dušanu Mikcu in Mirku Reparju za ganljive besede ob odprtem grobu, pevcem za zapete žalostnike ter g. župniku za lepo opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Nepričakovano nas je zapustil naš dragi mož, oči in stric

JOŽE ŠURLA

iz Vinje vasi

Zahvaljujemo se vsem, ki so sočustvovali z nami, nam pomagali, podarili cvetje in se v tako velikem številu poslovlili od njega. Posebna zahvala Čestnemu podjetju — TOZD vzdrževanje, govorniku tov. Ušaju za poslovlilne besede ter gospodu župniku za opravljeni obred.

Žalujoči: vsi njegovi

Ni več trpljenja, ne bolečine, življenje je trudno končalo svoj boj.
(S. Gregorčič)

ZAHVALA

V 84. letu starosti je umrla naša draga mama

MARIJA PAVLIN

roj. ŠKEDELJ

Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem in sosedom na Abramovi 8, 10 v Ljubljani za sočustvovanje in darovano cvetje. Posebno hvaležni smo Piskuletovim za skrb in pomoč, ki so jo nudili v času njene dolgotrajne bolezn.

Hvala pevskega zboru, govorniku Stirbriču, društvu upokojencev in Alojzu Zorčiču, V. P. 6550 Ljubljana in Milanu Šenica za njegov trud pri organizaciji pogreba. Hvala vsem, ki ste z nami sočustvovali, izrekli ustna in pisna sožalja.

Sin Ivan in hčerka Mija v imenu sorodstva
17. julija 1987
Novo mesto, Ljubljana, Ruše

Zakaj usoda poseže tja, kjer je najmanj zaželena. Če bi solza mrtve obudila, tebe, dragi mož in oče, ne bi črna zemlja krila.

ZAHVALA

Po težki, zahrbtni bolezni nas je v 53. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat, zet in svak

ANTON MILAVEC

Klošter 7

Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki so nam karkoli pomagali, sočustvovali z nami, darovali vence in cvetje ter pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo TOZD GG Črnomelj, sodelavcem skladišča, ISKRA Semič, DO Belt, GD Gradac, OO ZSMS Gradac in gospodu župniku za lepo opravljeni obred.

Žalujoči: vsi njegovi

Žalostno si se poslovil, tiho, skromno si odšel, naj ti bo lahka domača zemlja, ki v njej počivati si želel.

ZAHVALA

V 41. letu starosti nas je zapustil

JOŽE MURN

Repče 15, Trebnje

Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem in znancem, še posebno vaščanom in mladincem za pomoč v času težkih trenutkov. Zahvaljujemo se gospodu kaplanu za lepo opravljeni obred.

Žalujoči: hčerki Irena in Andreja, mama, brat Matija z družino, sestri Marija in Anica ter ostalo sorodstvo

Tiho si odšel od nas, v tvoji hiši ostala je praznina, a v srcih naših globoka bolečina

ZAHVALA

V 24. letu nas je tragično zapustil naš dragi sin in brat

TOMAS ŠAJATOVIČ

iz Metlike

Najlepše se zahvaljujemo vsem, ki so nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje in v tako velikem številu spremili našega dragega sina in brata v njegov prerani zadnji dom. Posebno se zahvaljujemo soščolcem Elektrotehnične šole iz Krškega, Obrtnemu združenju Metlika, Obrtni zadrugi Metlika, Obrtni zadrugi Ozalj, sosedom ter župniku za poslovlilne besede. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: mama Jela, oče Milan, sestra Gordana ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgbi dragega moža, očeta, starega očeta, brata, svaka in strica

FRANCA GREGORIČA — FRENKA

iz Črnomlja, Na bregu 19;

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste v najtežjih trenutkih sočustvovali z nami in nam kakorkoli pomagali, nam ustno ali pisno izrazili sožalje, darovali pokojniku vence in cvetje in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se Zdravstvenemu domu Črnomelj, posebno dr. Macanu, ISKRI Semič, SDK Črnomelj, BELTU Črnomelj, ZB Črnomelj in OŠ Slov. Konjice. Iskrena hvala tudi govorniku za poslovlilne besede, pevskega zboru in godbi ter g. kaplanu za lepo opravljeni obred.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 75. letu starosti nas je zapustila naša draga sestra in teta

SILVA KOČEVAR

roj. ČELEŠNIK
iz ČRNOMLJA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so jo pospremili na zadnji poti, ji darovali cvetje in sočustvovali z nami. Posebno se zahvaljujemo govornikoma Milanu Šimcu in Maksu Pišču za poslovlilne besede, upokojenskem pevskega zboru, godbi na pihala iz Črnomlja in zastavonošam.

Žalujoči: vsi njeni

Brez slovesa in besede si odšel od nas, tem hušja žalost in dolgčas domujeta pri nas.

V SPOMIN

26. julija bo minilo žalostno leto, odkar nas je zapustil naš dragi ate

PETER ŠPEHAR

s Tanče gore 1 a

Žalujoči: žena Štefka, hčerka Erika, hčerka Sonja z družino in sin Peter z družino

PRI NAŠIH V GROSUPLJEM

Trebanjski center za socialno delo, ki večkrat obiskuje svoje občane po domovih za starejše zunaj občine, je pred kratkim organiziral obisk v takem domu v Grosupljem. Na srečanju sta pozdravila navzoče domska socialna delavka Jordanova in tajnik krajevne skupnosti Trebnje. Slednji je med drugim omenil priprave na gradnjo doma starejših občanov v Trebnjem, ki bo omogočil našim ljudem vrnitev iz drugih domov v domači kraj. Spregovorila

je še Rezka Majer, nakar sta zapela mešani pevski zbor društva upokojencev pod vodstvom Jožice Kravcar in komorni zbor iz Trebnje-ga pod taktirko Igorja Tršarja. Potem smo se pogovarjali z oskrbovanci, od katerih je eden — osemdesetletnik — raztegnil meh, da se je lažje pelo in plesalo. Po zakuski smo se pozno v noč pristrčno poslovlili. Domotožje je izvabilo prene katero solzo iz oči oskrbovancev. Ti se najbrž sicer kar dobro počutijo v domu, ki je na lepem kraju in prijetno urejen.

REZKA MAJER

Portret tega tedna

FRANC KOVAČIČ

Gradac je bil pred vojno napreden puntarski kraj. Med prvimi v Beli krajini so tu ustanovili društvo kmečkih fantov in deklet ter partijsko celico. Tako v društvu kot v partiji je bil med najbolj zagretni Franc Kovačič. Danes 79-letni Kovačič — rojstni dan je praznoval v nedeljo — se spominja, da je bilo takrat v Gradcu organiziranih devet komunistov. »Jaz sem bil sprejet v partijo 1939. leta, še prej pa moj brat Milan, ki prav tako kot jaz še danes živi tukaj.« Takrat so v teh krajih kot partijski aktivisti delovali inž. Janez Marentič iz bližnje Boginje vasi domačin Jaka Butala, v Podzemlju pa priljubljeni in spoštovani nadučitelj Matkovič. Marentič je bil delegat na ustanovnem kongresu Komunistične partije Slovenije, Butala pa je bil kot komunist v Mariboru zaprt skupaj s Titom.

V Gradcu se je rodila tudi znana himna društev kmečkih fantov in deklet, pesem Kosec kroga brusi, ki je kmalu ponarodela. »Ta pesem je nastala na Lahinji, po kateri sta se s čolnom vozila Jaka Butala in Anton Šobar. Butala je napisal besedilo, Šobar iz Kloštra, ki je še živ, pa je dodal melodijo. To pesem je pel tudi pevski zbor našega društva, vodil pa ga je Uroš Kraigher, ki je vsako nedeljo prišel z vlakom iz Ljubljane.«

Kovačič se je pri očetu izučil mizarске obrti, a za delo je bil v Beli krajini v tistih časih trda. Da je zaslužil kakšen dinar, je delal na cesti in v hosti in iskal delo tudi v drugih krajih. »Da, da, tudi fremtal sem, po Kamniku, Domžalah in drugod.«

Ob začetku vojne Kovačičevi niso razmišljali, katera stran je prava. Od petih sinov jih je bilo pet v partizanih in trije so padli, najmlajši, Pavle, je prej prestal še internacijo, padel pa je star komaj 18 let. Franc je sprva po

nalogu partije ostal v Gradcu, saj so presodili, da bo »v civilu« bolj koristen. Vendar mu je kmalu postalo preveč in na Petrovo 1942 je odšel v partizane, v belokranjsko Brezovo reber. Danes je edini nosilec partizanske spomenice 1941. »Moral pa bi jo imeti tudi brat Milan, a se takrat, ko je bil čas, ni pobriagal, drugi pa se nanj tudi niso spomnili. Čeprav bi se moral.«

Franc je največ partizanal po Beli krajini, najdlje je bil komandir kurirske čete. »Sedež sem imel v Bojancih, zaradi konspirativnosti pa sem se moral pogosto seliti.« In pri eni takih selitev je spoznal v Tančji gori mlado aktivistko Marijo. Kmalu po vojski sta se vzela in sta v zakonu že 40 let.

Konec vojne je poročnik Kovačič proslavil v Ljubljani, proti koncu leta 1945 pa je bil na svojo željo demobiliziran in se vrnil v rodni Gradac. »Ko sem prišel domov, nisem imel ničesar. Domačo hišo so nam porušili Italijani, mama je bila bolna. Najprej sem delal kot logar, potem sem bil vodja mizarске delavnice v poboljševalnici, ki je bila v gradskem gradu, pa v tovarni učil, prav tako v gradu. Ko so poboljševalnico preselili v Logatec, se nisem hotel seliti, tu sem se poročil in si zgradil hišo.«

Hišo, v kateri z ženo še sedaj živita, je začel delati 1947. »Nič drugega mi ni preostalo, nekaj časa sva se z ženo stiskala pri drugih, tudi v gradu sta stanovala.« Pravzaprav Kovačiču ni bilo treba graditi, saj so mu zastoj ponudili hišo, ki jo je nova oblast zaplenila domačemu izdelalcu. »Raje bi šla pod šotor kot v tujo hišo. Ali svoje in pošteno ali nič,« pravita Kovačičeva. In tako je Franc tudi opeko delal in žgal sam.

Pred 25 leti se je invalidsko upokojil. »Po vojni in tudi potem, ko se je namučil s službo in hišo, je bil povsem izčrpan, slabši kot je sedaj,« izpravi žena. »Najbolj so mi pomagale toplice, kakšnih dvajsetkrat sem bil na zdravljenju in okrevanju. Če ne bi hodil v toplice, me ne bi bilo več.« Sedaj pa še kaj postori okoli hiše in tudi drv še naseka.

Kovačičeva, skromna, se nad življenjem ne pritožujeta. Vse jima pa tudi ni prav v naši družbi. »Mlade, pametne in šolane ljudi bi morali bolj pustiti do besede, jim bolj zaupati. Ko smo bili mi mladi, smo zmagali v vojni, sedaj pa znajo mladi več kot mi.«

A. BARTEJL

Dolinci odkrivajo podzemlje

Poldrugi kilometer dolga kraška jama na Koritnem skriva veliko bogastvo

VELIKA DOLINA — Šest zavzetih krajanov in bodočih jamarjev se je sredi vročega julijskega popoldneva odpravilo raziskovat podzemeljsko kraljestvo na Koritnem. Samo dva od njih sta že bila v jami. Franc Škofljanc in Branko Bašič, oba doma v njeni sosesčini. Z njima so se podali v hlad pod zemljo še mlajši in starejši Martin Šeberle ter urednik brežiškega radia Franci Hedl s sinom Matejem.

Fantje, ki so se prvič spuščali v notranjost, se po začetnih metrih plezanja po mokri ilovici niso mogli načuditi bogastvu tisočletij, ki so ga odkrivali na vsakem koraku. Hodili so zagotovo poldrugi kilometer daleč (po občutku, ker niso imeli s seboj toliko vrvi) skozi galerije s kapniki, se spuščali navzdol skozi nadstropja mimo kapniških zaves, si utirali pot nad prepadi in medtem premagali sto metrov višinske razlike.

Kakih 300 metrov od vhoda v jamo so naleteli na odlomljen kapniški steber, ki so ga šli reševati 16. julija, da ga nepoklicani obiskovalci in zbiralci spominkov ne bi poškodovali in odnesli kak odbiti del.

Na mah so bili dogovorjeni, za podvig, v telegrafskem slogu. Pomoč jim je takoj ponudila UJV Krško in jim dala na voljo terensko vozilo, električne svetilke, fotoaparati in še dva svoja delavca, Staneta Preskarja ter izurjenega jamarja Milana Boltze. Od Kovinoplasta z Jesenic jim je prišel pomagat Franc Žrlič.

Reševanje 2,8 m visokega in okoli 200 kg težkega stalagmita je minilo brez zapletov. Ko so ga izvlekli na plan, so nepoklicanega prepeljali na Veliko Dolino. Shraniti ga nameravajo na boljše zavarovanem kraju, morda v Posavskem muzeju ali kje drugje, kjer si ga bodo obiskovalci lahko ogledali. Kdaj pozneje ga morda celo vrnejo v jamo, če jo bodo

odprli za javnost. Milan Boltze iz jarmarskega kluba v Kostanjevici meni, da za to ne bi potrebovali velikih naložb. Jamarji bodo jeseni premerili dolinski biser podolgem in počez, ga posikalili in popisali. Vhod bodo v kratkem zaprli, da spominkarji jame ne bodo na skrivaj izropali.

J. TEPPEY

BLEŠČEČE BELA LEPOTA V ČRNEM PODZEMLJU — Odlomljeni kapniški steber, s katerim so se jamarji slikali ob svojem prvem spustu v jamo na Koritnem, so že dva dni zatem privlekli na površino. Visok je 208 cm, ima 26 cm v premeru, tehta pa okoli 200 kg. (Foto: Franci Hedl)

Zagozden na dnu bazena

Tragična utopitev 13-letnega Ferida Kadribašiča v Dolenjskih Toplicah — Kazenska ovadba za krivce

DOLENJSKE TOPLICE — Veliko daje misliti tragedija, do katere je prišlo 14. julija okoli 18.30, ko se je v bazenu v zdravilišču Dolenjske Toplice utopil 13-letni Ferid Kadribašič iz Peči. Ostanimo tokrat le pri dejstvih, ki so že sama po sebi dovolj zgovorna.

Kadribašič je bil minuli teden na počitnicah pri bratu Djemalu v Dolenjskih Toplicah. Fanta sta v torko odšla na kopanje, Ferid, ki je bil dober plavec, se je kopal v globokem delu bazena. Okoli 18.30 je Ferid skočil v vodo in ko ga nekaj časa ni bilo na površje, je za njim skočil še brat Djemal. Videl je lahko le nemočnega brata, z nogami zagozdenega v odtočno cev ob dnu bazena. Na pomoč so takoj priskočili reševalci, vendar jim nesrečna ni uspelo izvleči iz cevi. Šele po dolgih

minutah, ki pa so bile za Ferida usodne, so ga uspeli skozi cev potisniti v jašek in od tam na kopno. Fant je bil takrat že mrtev.

Po dosedanjih ugotovitvah je vzrok tragične utopitve pomanjkljivo zavarovan vhod v odtočno cev, saj je na njem manjkala kovinska palica. Navzlic temu, da so bili v vodi še kopalci, so namreč odgovorni na kopališču odprli zaporo v cevi in tako omogočili odtok vode iz bazena, velik pritisk pa je fanta dobesedno posesal v odtok. Razumljivo je, da bo zoper krivce podana kazenska ovadba temeljnemu javnemu tožilstvu, ostaja pa še veliko nepojasnjenih. Med drugim tudi to, kako je lahko bazensploh obratoval, ko po dosedanjih ugotovitvah ni imel niti uporabnega dovoljenja.

B. B.

Martin Carthy v Metliki

Koncert prvega zvezdnika britanske folk glasbe bo danes zvečer v okviru Noči do jutra

METLIKA — Danes ob 21. uri se bo na grajskem dvorišču v Metliki pričel koncert, ki bo že dodobra vpletanim nočem do jutra pridal mednarodno razsežnost. V goste Belokranjecem namreč prihaja prvi zvezdnik britanske folk glasbe Martin Carthy. Pevec in kitarist, ki je znan po svojih tesnih prijateljstvih in sodelovanjih z najsvobitnejšimi močmi pop glasbe — z Bobom Dylanom, Paulom Simonom, Donovanom itd. —, je v Jugoslaviji kot gost mednarodnega poletnega festivala v ljubljanskih Križankah, prosti dan pred vrnitvijo pa bo izkoristil še za nastop v Metliki. Umetnik že dolga leta slovi kot eden najpomembne-

jših in obenem najpopularnejših interpretov angleških, škotskih in irskih ljudskih pesmi, obenem pa je bil prav on tisti, ki je poleg Donovanana in skupine Pentangle britanske ljudske pesmi popeljal na top lestvice. Večji del svoje dosedanje glasbene poti je preživel kot solist, bil pa je tudi član rockovskih skupin Steeleye Span in Albion Country Band. Če bo deževalo bo njegov nastop v grajski galeriji.

D. V.

Martin Carthy

kozerija

FRITZ IN MINERALWASSER

Pred dnevi sem bil v Dubrovniku. Bila je pasja vročina, zato so bili sitni vsi: taksisti, paznik garderobe na avtobusni postaji, vodiči, natakariji. Zavlekel sem se v debelo senco majhnega lokala, ki je imel postavljene mize tudi zunaj. Ko sem žulil šesto pivo, da bi odgnal žejo, sem zaslišal znani glas.

— Ja, ja, pola litre Mineralwasser.

Obrnil sem se v smeri naročila ter zagledal Fritz: sedel je gospodovalno, razkrečiten nog in paradažzasto rdeč v obraz.

— Fritz, si ti ali nisi? sem pljunil proti njemu. Razveselil se me je kot cigan belega kruha.

— Jaz bit prijetno presenečen. Moj dopust lepši, ker te videti.

Prisedel sem in sva kramljala. Na vsa usta je hvalil lepote Dubrovnika, njegovo bogato zgodovino, postavna dekleta.

— Včeraj se peljati z barko na Lokrum. Tam biti do večera. Sončiti se nag, dobiti lepa barva.

— Morda se ne bi niti srečala, če ne bi slišal, kako naročaš mineralno vodo.

— Vaš Mineralwasser je zelo dober Nicht zu teuer. Skoraj badave.

— Zastonj, sem ga popravil.

— Zastonj, aber zelo zdrav. Jaz se dobro počutiti. Če piti alkohol, jaz biti fuč.

— Fritz, imam predlog. Dobiva se ob osmih pri Veseli vdovi. Vabim na večerjo.

Zvečer je prijetno pihljalo in okoli naju sta skalala kar dva natakarija. Fritz je jedel ribe s prilogo, jaz mešano na žaru.

— Liter ga bova, kajne, Fritz?

— Natürlich.

Prvi liter je rodil še drugega in ta tretjega. Mastno sem plačal, podal sem Fritz u roko, da bi se poslovil, ko me je zadržal.

— Nein. Pri šanku še nekaj popiti. Vino biti zelo gut. Fisch auch. To treba proslaviti. Jaz plačati.

Primajala sva se do šanka, natakarija je pričel sončiti zobe, ko je zavohal, da je eden od naju tujec, Fritz pa je zavpil:

— Zweimal dva deci Mineralwasser.

TONI GAŠPERIČ

Brigada sprošča, ne utesnjuje

Okrogle mize samo za tiste, ki želijo sodelovati — V središču pozornosti jedrska energija, informiranje in štafeta mladosti

BREŽICE — Za dolgčas nimamo časa, so izjavljali brigadirji prve izmene, navdušeni nad raznolikostjo popoldanskega in večernega življenja, ki so si ga lahko zapolnili po svojih nagnjenjih in željah. Za duhovno razgibanost sta se trudila predvsem Tadeja Hočevar in Zlatko Vukosavljevič, ki sta spodbujala ustvarjalno sodelovanje na kulturnih prireditvah, pri vsakodnevnem pisanju in risanju za stenšas in pri okroglih mizah o temah, ki so letos v središču zanimanja mladih.

»Tudi tečajji so privabili precej brigadirjev,« je pripovedovala Hočevarjeva. »Radioamaterski je imel 15 slušateljev, računalniški 10, plesni 18, prva pomoč 7 in tečaj slovenskega jezika 21. Na svoj račun so prišli športniki, saj so se ves čas vrstila tekmovanja z domačini in tekme med brigadami. Imeli so turnir v malem nogometu, košarki, rokometu, športne igre brez meja in namizni tenis.«

»Za okroglo mizo smo prvič obravnavali jedrske elektrarne in pova-

bili nanjo predstavnike JE Krško ter predstavnike društva za varstvo človekovega okolja, da razgovor ni bil enostranski, je dejal Vukosavljevič. Povedal je, da so za drugo okroglo mizo razpravljali o štafeti mladosti. Sklicali so jo z namenom, da bi mladino iz drugih republik seznanili z zahtevami mladih iz Slovenije. Za sogovornike so povabili Sonjo Lokar iz CK ZKS, brigadirskega komandanta Ivana Lavša in člana odbora za organizacijo štafete Milana Lazoviča. Brigadirji so bili za to, da mora štafeta menjati preživelu obliko.

Med njimi je vzbudila veliko zanimanje tudi okrogla miza o informiranju in na njej so poudarili, da hoče mladina predvsem objektivne in pravočasne informacije brez vplivov in poskusov vsakršnega manipuliranja s katerekoli strani.

O tem, kako je bilo na deloviščin, je govoril traser Miran Germovšek.

»Najbolj smo zadovoljni s Slovinom,« je dejal. »Delo v vinogradih je potekalo brez zastojev, brigadirji so celo presegali norme. Mislim, da smo lahko ponosni na izjavo slovinovcev, ki pravijo, da doslej še z nobeno brigado niso toliko napravili. Na cestah so imeli brigadirji pripombe na organizacijo. Motilo jih je, ker tovornjaki niso sprosti dovažali gramoza. Orodja je bilo dovolj, premalo pa avtomobilov, saj na primer 40 brigadirjev v pol ure razmeče en kamion gramoza, potem pa do prihoda naslednjega nima kaj početi. Na srečo niso vsi opravljali tega dela, saj so nekateri kopali kanale za robnike, drugi pa sekali nabrežino ob avto cesti.«

J. T.

Tadeja Hočevar Zlatko Vukosavljevič Miran Germovšek

KORISTNE NAPRAVICE — Anton Marinčič in Tomaž Smolič iz Agroservisa v Žabji vasi se poleg popravljenih traktorjev loteta tudi izumiteljskega posla. Z napravo v njih rokah je mogoče nadzorovano zalivati vrt tudi tedaj, ko nas ni doma. (Foto: J. Pavlin)

Zalivanje z uro

T. Smolič in A. Marinčič sta sestavila elektronski namakalni sistem

NOVO MESTO — Tomaža Smoliča, vodja delavnice Agroservisa v Žabji vasi, smo pred leti že predstavili, ko se je vozil okoli s kolesom na baterijski pogon, ki ga je sam napravil. Tokrat je inovacijo razvijal skupaj s sodelavcem, elektrotehnikom Antonom Marinčičem. Sestavila sta napravo, ki sta jo imenovala »elektronski namakalni sistem 2000 AG«.

V času, ko odhajamo k morju in nas dlje časa ni doma, se nemalokrat zgodi, da nam v tem času zaradi suše odmrje rože, posuši se zelenjava na vrtu in drugo. Nova naprava, ki sta jo skonstruirala Smolič in Marinčič, pa skrbi, da je vlaga v zemlji vedno pravnjaka. Zato sta napravila posebno merilno napravo, ki zazna vlago v zemlji ali kakšni drugi podlagi. Drugi del te naprave je elektronska ura, ki služi tudi kot ventil za vodovodno napeljavo. V primeru, da je zemlja presuha, se ventil odpre in voda teče v škropilno napravo toliko časa, da je vlaga zadostna. Napravo se da enostavno montirati na vodovodno pipo, merilec vlage pa je potrebno započiti v teren, katerega želimo zalivati. Nad novim izdelkom so se vrtarji že navdušili, v Agroservisu pa ga nameravajo serijsko izdelovati, če bo seveda dovolj zanimanja zanj.

J. P.